КЪЭБАРЫШІУР
ИУАН
КЪЫЗЭРИЮТАГЪЭР

АПЭРЭШЪХЬ

ГущыІэр цІыфэу зэрэхъугъэр

УблапІэм ыдэжь ГущыІэр* щыІагъ. Ар Тхьэм ыдэжь
щыІагъ, а ГущыІэри Тхьэу арыгъэ. [2]УблапІэм щегъэжьагъэу а
ГущыІэр Тхьэм ыдэжь щыІагъ.
[3]Тхьэм а ГущыІэм зэкІэри къыригъэгъэхъугъ. Тхьэм
къыгъэхъугъэ пстэумэ ащыщэу а ГущыІэм къырымы-
гъэгъэхъугъэ зи щыІэп. [4]МыкІодыжьын щыІэныгъэ а
ГущыІэм хэлъыгъ, а щыІэныгъэри цІыфхэм нэфынэ
афэхъугъ. [5]Нэфынэр шІункІыгъэм щэнэфы, шІункІыгъэри
нэфынэм текІуагъэп.
[6]Тхьэм къыгъэкІуагъэу, зы лІы горэ дунаем къытехьагъ.
Ащ ыцІагъэр Иуан. [7]ЦІыф пстэуми а нэфынэмкІэ

1:1 ГущыІэр – Тхьэм илъэкІыныгъэшхоу щыІэ пстэури къэзыгъэхъоу, цІыфхэр мыкІодхэу къэзыгъэнэжьырэри Тхьэм изэхэшІыкІыныгъэшхори а ГущыІэм хэлъых. А ГущыІэр цІыфэу хъугъэ, ар Христосыр ары.

шIошъхъуныгъэ яIэ хъуным пае, Иуан нэфынэм шыхьат
фэхъунэу шыхьатэу къэкIуагъ. 8Ежьыр арэп нэфынагъэр, ау
нэфынэм шыхьат фэхъунэу Тхьэм ар къыгъэкIуагъ.
9Нэфынэ шъыпкъэу цIыф пстэури къэзыгъэнэфырэр дунаем
къытехьанэу щытыгъ.

10А ГущыIэр дунаем къытехьагъ. Тхьэм а ГущыIэм дунаер
зэкIэ къыригъэгъэхъугъ, ау щытми дунаем ицIыфхэм ар
къашIэжьыгъэп. 11Ежь ихэгъэгу къэкIуагъ, ау ицIыфхэм*
ежьыр аштагъэп. 12Ау ежьыр зэкIэ зыштэгъэ цIыфхэу
ежьымкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэр Тхьэм ибын хъунхэу
фитыныгъэ аритыгъ. 13Ахэр Тхьэм ибын зэрэхъугъэ шIыкIэр
быныр къызэрыхъурэ шIыкIэм фэдэп. Ащ къикIырэр ахэр
Тхьэм ибын зэрэхъугъэхэр зы хъулъфыгъэ зы бзылъфыгъэм
зэрехъуапсэрэм фэдэп, е зы лIы горэ бын зэрэфаем фэдэп,
ау Тхьэм бын фэхъуныр къызхэкIыгъэр Тхьэр ары.

14А ГущыIэр цIыфэу хъугъэ ыкIи къытхэтыгъ. Ежьым
ищытхъушхуи тлъэгъугъэ. А щытхъушхор Ты лъапIэм
Ыкъо закъо ищытхъушху ары. НэшIу щыфэныгъэрэ шъы-
пкъагъэрэ ежьым ыгу илъыгъэх.

15Иуан ежьым шыхьат фэхъугъ. МэкъэшхокIэ мырэу-
щтэу ыIуагъ:

–Мары зыфэсIуагъэр, «Сэ саужкIэ къэкIощтыр сэщ нахьи
нахь ин, сыда пIомэ сэ сыкъэхъуным ыпэкIэ, ар щыIагъ».

16Ежьым ишIугъэшхо щыщэу зы нэшIу щыфэныгъэр адрэ
нэшIу щыфэныгъэм къыкIэлъыкIоу къыднигъэсыгъ. 17Сыда
пIомэ Тэурат хабзэр Тхьэм иунашъокIэ къытфэзыгъэнагъэр
пегъымбар Мусэ ары, ау нэшIу щыфэныгъэмрэ
шъыпкъагъэмрэ къызпкъырыкIыгъэр Исус Христос ары.
18Тхьэр егъашIэми нэкIэ зыми ылъэгъугъэп. Къо закъоу Ты
лъапIэм ыдэжь щыIэм Тхьэр зыфэдэр къытфигъэнэфагъ.

1:11ихэгъэгу . . . ицIыфхэр – Израил хэгъэгури Израил цIыфхэри ары.

УмэхъэкIо Иуан ишыхьатныгъ

(Маттэ 3:1-12; Марк 1:2-8; Лука 3:15-17)

19Иуан Исус шыхьат зэрэфэхъугъэр мыры; Ерусалим
щыщ джуртхэм дин пащэхэри левитхэри* Иуан еупчIынхэу
ыдэжь агъэкIуагъэх.

–Ухэта, о?– аIуи къызеупчIыхэм, 20Иуан шъыпкъэр
ымыушъэфэу, нафэу къыIуагъ:

–Сэрэп Христосыр*.

21–Адэ, ухэта о?– къеупчIыжьыгъэх ахэр. – Пегъымбар
Иляс* ора?

–Хьау,– ыIуагъ Иуан.

–Пегъымбарыр* ора?– къеупчIыжьыгъэх.

–Хьау,– ыIуагъ.

22–Ухэта о, адэ?– къыраIуагъ. –ТыкъэзыгъэкIуагъэмэ
пэгъокI яттыжьынэу къытаIу. Сыда о зэпIолIэжьырэр?

23–Пегъымбар Исайас* мырэуштэу зыфиIогъэ макъэр
сэры: «Зиусхьаным игъогу занкIэу шъушIы, ыIозэ, шъоф
нэкIым зы джэ макъэ горэ къыщэIу»,– къыIуагъ Иуан.

24А лIыкIохэр фарисейхэмэ* ащыщыгъэх. Ахэр Иуан
къеупчIыгъэх:

25–Христос орымырмэ, Иляс орымырмэ, пегъым-

1:19 Левитхэр – Левый зыцIэ дин пэщэ унэгъо лъэпкъым щыщхэу Тхьэм иунэшхо щылажьэщтыгъэхэр ары.

1:20 Христос – Мессихьыр ары. Пачъыхьэ Даутэ ылъэпкъ къытехъукIыгъэу, пегъымбархэм къызэраIуагъэм тетэу, Израил цIыфхэм шъхьафитныгъэмрэ мамыр тетыгъомрэ аригъэгъотынхэу Тхьэм ахэр къызэригъэгугъэгъэ пщы лъапIэр ары.

1:21 пегъымбар Иляс – ар чIылъэм къыгъэзэжьынышъ, Христос игъогу фигъэпсынэу джуртхэр паплъэхэу щытыгъэх. Еплъ Пегъымбар Малахие тхылъэу ытхыгъэм 4:5-6.

1:21 пегъымбарыр – Христосыр дунаем къызэрэкIощтымкIэ цIыфхэм макъэ аригъэIунэу къэлъэгъон фэягъэ пегъымбарыр ары.

1:23 пегъымбар Исайас – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 40:3.

1:24 фарисейхэр – джуртхэм ащыщхэу диным рыкIорэ цIыф купэу щытыгъэх. Ахэр Тэурат хабзэм итхэмрэ ятэжъхэм къакIэныжьыгъэ хабзэхэмрэ агу етыгъэу апылъхэу щытыгъэх.

барыри орымырмэ, сыд пае ащыгъум цIыфхэр уумэхъыхэра*?

[26]–Сэ псымкIэ цIыфхэр сэумэхъых,– ариIуагъ Иуан. –Ау шъумышIэрэ горэ къышъухэт. [27]Ежьыр ары саужкIэ къэкIощтыр. Ежьыр сэщ нахьи нахь ин. Ащ ицокъэлъэпсхэр фэстIэтэнхэуи сифэшъуашэп.

[28]Ар зэкIэ зыщыхъугъэр Вифание къуаджэр ары, Иордан псыхъом иадрабгъоу Иуан цIыфхэр зыщиумэхъыщтыгъэхэр.

Тхьэм икъурмэныпхъэ шъынэр

[29]ЯтIонэрэ мафэм Иуан Исус къакIоу зелъэгъум, къыIуагъ:

–Мары Тхьэм икъурмэныпхъэ шъынэу дунаем ицIыфхэм япсэкIодхэр атезыхыжьырэр. [30]Мары зыфэсIуагъэр: «ЛIэу саужкIэ къэкIощтыр сэщ нахьи нахь ин, сыда пIомэ сэ сыкъэхъуным ыпэкIэ ар щыIагъ». [31] Ар сэ сшIэщтыгъэп, ау сэ цIыфхэр псымкIэ сыумэхъынхэу сыкъызкIэкIуагъэр ар хэтми зыщыщыр Израил цIыфмэ язгъэшIэныр ары.

[32]ЕтIанэ Иуан Исус шыхьат фэхъузэ къыIуагъ:

–Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэр тхьаркъом фэдэу уашъом къехи, Исус къыфехи, къызэрэшъхьащытыр слъэгъугъ. [33]Ежьыр сэ сшIэщтыгъэп, ау цIыфхэр псымкIэ сыумэхъынхэу сыкъэзыгъэкIуагъэм къысиIуагъ: «Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ къызфехэу, къызшъхьащыт цIыфыр ары Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэкIэ цIыфхэр зыумэхъыщтыр». [34]Арэущтэу зэрэхъугъэр сэ слъэгъугъэ, ежьыр Тхьэм зэри-Къори къэсэушыхьаты.

1:25 умэхъыныр – «ШъуипсэкIодхэм шъуафыкIэгъожьи, зысэжъугъэумэхъ, Тхьэм ахэр къышъуфигъэгъунхэм пае», ыIоти умэхъэкIо Иуан (Яхья) цIыфхэр псым чIигъаощтыгъэх (ыумэхъыщтыгъэх). Еплъ Марк 1:4. Исус уашъом зыдэкIоежьыгъэм къыщегъэжьагъэу, цIыфхэм диным ехьылIагъэу тетыгъо зиIэ цIыф горэм зырагъэумэхъы – а цIыфым ахэр псым чIегъаох е псы тIэкIу ашъхьэхэм атыреутхэ. Арэущтэу ИсускIэ шIошъхъуныгъэ яIэ зэрэхъугъэр къагъэлъагъо. Ащ нэмыкIэуи Исус лIи, лIагъэхэм къызэрахэтэджыкIыжьыгъэм пае, япсэкIодхэр къафэгъугъэхэу, мыкIодыжьын щыIэныгъэ яIэ зэрэхъугъэми шыхьат фэхъух.

Апэрэ лIыхэу Исус игъогу техьагъэхэр

[35]ЯтIонэрэ мафэм Иуан игъогу рыкIорэ нэбгыритIу
игъусэхэу а чIыпIэм щыIагъ. [36]Ащ дэжьым Иуан Исус
зелъэгъум, къыIуагъ:

–Мары Тхьэм икъурмэныпхъэ шъынэр.

[37]Иуан игъогу рыкIорэ нэбгыритIум ащ ар къыIоу
зызэхахым, Исус ыуж ихьагъэх. [38]Исус зыкъызэригъэзэкIи,
ахэр ежьым ыуж къихьагъэхэу зелъэгъум, ариIуагъ:

–Сыда шъуузыфаер?

–Равви, тыдэ ущыпсэура?– къыраIожьыгъ ахэмэ. (Раввим
къикIырэр «Дин ГъэсакIор» ары.)

[39]–ШъукъакIуи, шъулъэгъущт,– ариIуагъ Исус.

Арэущтэу ахэр къакIохи, Исус зыщыпсэурэр алъэгъугъ, а
мафэми Исус ыдэжь къэнагъэх. Сыхьатыр плIым
дэжьыгъ.*

[40]Иуан Исус ехьылIагъэу ыIуагъэхэр зэхэзыхыгъэхэу,
Исус ыуж ихьэгъэ нэбгыритIумэ язырэр Симон Петрэ ышы
Индрыс арыгъэ.

[41] Индрыс ыпэ рапшIэу ыш Симон къыгъоти риIуагъ:

–Мессихьыр къэдгъотыгъ. (Мессихьым къикIырэр
«Христос» ары.)

[42]ЕтIанэ Индрыс Исус ыдэжь Симон къыщагъ. Исус
Симон зелъэгъум, къыриIуагъ:

–О у Симонэу Иуанэ урикъу. КифэкIэ къыоджэщтых
(Кифэм къикIырэр «Мыжъор» ары).

Исус игъогу рыкIонхэу Филиппрэ Нафанаилрэ зэряджагъэр

[43]ЯтIонэрэ мафэм Исус Джалил хэкум кIонэу тыри-
убытагъ. ЕтIанэ Исус Филипп IукIи риIуагъ:

–Сауж къырыкIу.

[44]А Филипп Индрысрэ Петрэрэ зыщыщ Вифсайдэ
къалэм* щыщыгъ. [45]Филипп кIуи, Нафанаил къыгъоти
риIуагъ:

1:39 сыхьатыр плIым дэжьыгъ – гущыIэ-гущыIэу зэбдзэкIымэ, «япшIэнэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ къикIырэр щэджагъоужыр сыхьатыр плIыр ары.

1:44 Вифсайдэ къалэр – Галилей псыхъураем итемыр тыгъэ къыкъокIыпIэ Iушъо Iутыгъ.

–Тэурат хабзэм итэу, пегъымбар Муси, адрэ пегъым-
бархэми зигугъу къашIыгъэр къэдгъотыгъ. Ар Юсыф
ыкъоу Назарет къалэм* щыщ Исус ары.
[46]–Назарет шIугъэ зыхэлъ горэ къыдэкIына?– къы-
риIожьыгъ Нафанаил.
–КъакIуи еплъ,– риIожьыгъ Филипп.
[47]Исус Нафанаил къакIоу зелъэгъум, ащ ехьылIагъэу
ыIуагъ:
–Мыр Израил лIы шъыпкъэу тхьагъэпцIыгъэ зи зы-
хэмылъыр ары.
[48]–Тыдэ сыщыпшIэра?– ыIуи, Нафанаил Исус къыри-
Iуагъ.
–Филипп къыоджэным ыпэкIэ, ынджыр чъыгым ычIэгъ
учIэтэу услъэгъугъ,– риIожьыгъ Исус.
[49]–Равви, о Тхьэм ури Къу, Израил урипачъыхь, –
къыриIожьыгъ Нафанаил.
[50]–Ынджыр чъыгым ычIэгъ учIэтэу услъэгъугъ, къы-
зэрэосIуагъэм пае, пшIошъ хъугъэ,– риIуагъ Исус. –Ащ
нахьи нахь гъэшIэгъонхэр плъэгъущтых.
[51] ЕтIанэ Исус Нафанаил риIуагъ:
–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, уашъор зэIухыгъэу, ЦIыф
Лъэпкъым Ыкъо* ышъхьагъкIэ мэлэIичхэр* дэкIуаехэуи
къехыхэуи шъулъэгъущт.

1:45 Назарет къалэр – Галилей псыхъураем икъыблэ цыпэм километрэ 26-кIэ пэчыжьэу, итыгъэ къохьэпIэ лъэныкъокIэ щыт.

1:51 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо – «ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо фэдэу уашъом иошъуапщэхэм ахэтэу зыгорэ къехыгъ», пегъымбар Данил къыIогъэгъэ гущыIэхэр Исус ежь ышъхьэ пае ыIожьыгъэх. ЦIыф Лъэпкъым Ыкъоу зиунэ уашъом щыIэу, уашъом къехыгъэр Исус ары (Иуан 3:13). Гъощагъэхэм алъыхъузэ, мыкIодхэу къыгъэнэжьынхэм пае, ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо къэкIуагъ (Лука 19:10). ЦIыфыбэмэ апае шъхьэщэфыжьэу ыпсэ ытыным пае, ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо къэкIуагъ (Марк 10:45). ЛIагъэхэм къахэтэджыкIыжьын фэягъ (Маттэ 17:9). Ежь Ятэ ищытхъушхо иIэу, дунаем ицIыфхэм хьыкум атыришIыхьаным пае, ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо дунаем къэкIожьыщт (Маттэ 25:31).

1:51 мэлэIичхэр дэкIуаехэуи къехыхэуи – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм 28:12.

ЯТЮНЭРЭШЪХЬ

Канэ къуаджэм нысащэу щыIагъэр

Ящэнэрэ мафэм Галилей хэкум* щыщэу Канэ къуаджэм*
нысащэ щыIагъ. Исус янэ а нысащэм щыIагъ. 2Исуси
игъогу рыкIохэрэри а нысащэм рагъэблэгъагъэхэу щы-
тыгъэх.
3Сэнэпсыр заухым, янэ Исус риIуагъ:
–Сэнэпс яIэжьэп.
4–0 бзылъфыгъ, сыда сэ сиIофэу ащ хэлъыр? Сэ сигъо
къэсыгъэгоп,– къыриIожьыгъ Исус янэ.
5–Исус сыд къышъуиIоми, жъугъэцакIэ, – ариIуагъ Исус
янэ унэIутхэм.
6А чIыпIэм мыжъом хэшIыкIыгъэ къошыних Iутыгъэх,
джуртхэм ядин хабзэ тетэу загъэкъэбзэжьыным пае.
Къошын пэпчъ литрэ тIокIиплI-шъэрэ тIокIырэ фэдиз
ифэщтыгъ.
7–Къошынхэм псы арызэу арыжъугъахъу, – ариIуагъ
Исус унэIутхэм. Арэущтэу ахэмэ къошынхэм арызыбзэу
рагъэхъуагъ. 8Исус етIанэ ариIуагъ:
–Къошынхэм тIэкIу-тIэкIу къахэшъухи, хьатыякIом
фэшъухь.
Арэущтэуи ашIыгъ. 9ХьатыякIор псэу сэнэпс хъугъэм
еIубыгъ. Сэнэпсыр къыздикIыгъэр ышIагъэп, ау унэIутхэу
а псыр къошынхэм къахэзыхыгъэхэм ашIэщтыгъ.
Арэущтэу хьатыякIор шъаом къеджи, 10риIуагъ:
–Ыпэ рапшIэу сэнэпс дэгъур Iанэм къытырагъэуцо.
ХьакIэхэр бэу зешъохэ ужым, сэнэпс нахь пыутыр Iанэм
къытырагъэуцожьы, ау о сэнэпс дэгъур джы нэс щыбгъэ-
тыгъ.
11Исус инэшэнэ гъэшIэгъонышхохэм ащыщхэм апэрэр
мыр арыгъэ. А нэшэнэ гъэшIэгъонышхор Галилей хэкум
щыщэу Канэ къуаджэм щигъэлъэгъуагъ. Арэущтэу ищы-

2:1 Галилей хэкур – Израил хэгъэгум итемыр лъэныкъом ит. Архелай ышэу Ирод Антипэ зыцIэр а хэкум ипщэу щытыгъ.

2:1 Канэ къуаджэр – Назарет къалэм километрихкIэ пэчыжьэу, итемыр лъэныкъокIэ щыт.

тхъушхо къыгъэнэфагъ, игъогу рыкIохэрэм ежьымкIэ
шIошъхъуныгъэу яIэри нахь пытэ хъугъэ.
[12] Ащ нэуж яни, ышхэри, игъогу рыкIохэрэри игъусэхэу
Исус Капернаум къалэм* къехыгъ. Ащ дэжьым мэфэ
заулэрэ щыIагъэх.

Исус щэн-щэфакIохэр Тхьэм иунэшхо къызэрэчIифыгъэхэр

(Маттэ 21:12-13; Марк 11:15-17; Лука 19:45-46)

[13]Джуртхэм ямэфэкI мэфэшхоу Пасхъэ зыцIэр* къэ-
блэгъагъ, Исуси Ерусалим дэкIоягъ. [14]Тхьэм иунэшхо
чIэхьагъ. ЗычIахьэм, цухэр, мэлхэр, тхьаркъохэр зы-
щэхэрэри* Iанэхэм апэсхэу ахъщэр зыхъожьхэрэри* ащ
дэжьым чIилъэгъуагъэх. [15]Джащыгъум къамыщ кIапсэм
къыхишIыкIи, яозэ, Тхьэм иунэшхо чIэт пстэури, цухэри
мэлхэри ягъусэхэу, къычIифыгъэх. Ахъщэ зыхъожьхэрэми
яIанэхэр зэпыригъэзагъэх, яахъщэхэри ритэкъухьагъэх.
[16]–Мыхэр Iушъухых, Сятэ иунэ бэдзэр шъумышIы, –
ариIуагъ Исус тхьаркъохэр зыщэхэрэм.
[17]Арэущтэу зэхъум, «О уиунэ сызэрэфэгумэкIырэм си-
гъэлIэщт», зыфиIорэ гущыIэхэу Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм
зэрарытхэр* Исус игъогу рыкIохэрэмэ агу къэкIыжьыгъ.

2:12 Капернаум къалэр – Галилей псыхъураем итемыр тыгъэ къохьэпIэ Iушъом Iут.

2:13 МэфэкI мэфэшхоу Пасхъэ зыцIэр – Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхомрэ Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхохэмрэ зэдагъэлъапIэхэзэ, Тхьэм Мысырым (Египет) къызэрэригъэкIыжьыгъагъэхэр джуртхэм агъэлъапIэ. Пасхъэ мэфэкI мэфэшхор Нисан зыцIэ мазэм и 14-м тефэ (яплIэнэрэ мазэм иапэрэ мафэ пэгъунэгъу). Хьалыгъу Мыгъэтэдж зыщашхырэ мэфэкI мэфэшхохэр Нисани 15-22 мафэхэм къакIоцI агъэлъапIэх. А мафэхэм тэджэпс тхьацум халъхьэрэп.

2:14 цухэр, мэлхэр, тхьаркъохэр зыщэхэрэр – ахэмэ къурмэныпхъэ былымхэр Тхьэм иунэшхо ищагу щащэщтыгъэх.

2:14 ахъщэ зыхъожьхэрэр – Тхьэм иунэшхо пае хьакъулахь ахъщэр зытырэхэми къурмэныпхъэ былымхэр къэзыщэфыхэрэми апае ахэмэ хымэ ахъщэхэр ахъожьыщтыгъэх.

2:17 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытхэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 69:9 (урыс библиемкIэ 68:10).

[18]Джащыгъум джуртхэм Исус къыраIожьыгъ:
–Мыр пшIэнэу фитыныгъэ зэрэуиIэмкIэ сыд фэдэ нэшэнэ гъэшIэгъонышхо тэбгъэлъэгъуна?
[19]–Мы тхьэунэр зэхэшъукъути, сэ мэфищкIэ зэтезгъэуцожьыщт, – пэгъокI аритыжьыгъ Исус ахэмэ.
[20]–Мы тхьэунэр илъэс тIокIитIурэ хырэкIэ зэтырагъэуцуагъ,– къаIуагъ джуртхэм. –О мэфищкIэ зэтебгъэуцожьышъущта?
[21]Ау Исус тхьэунэу зыфиIуагъэр ежьым ыпкъ арыгъэ.
[22]Исус лIагъэхэм къызахэтэджыкIыжьым ыуж, игъогу рыкIохэрэм а гущыIэхэу къыIогъагъэхэр агу къэкIыжьхи, Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэмкIи Исус гущыIэхэу къыIуагъэхэмкIи шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ.

ЦIыф пстэуми агухэм арылъыр Исус ешIэ

[23]Пасхъэ мэфэкI мэфэшхом Ерусалим Исус щыIэзэ,
нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэу къыгъэлъэгъуагъэхэр алъэгъугъэхэти, цIыфыбэмэ ежьымкIэ шIошъхъуныгъэ яIэ
хъугъэ. [24]Ау Исус цIыфхэм цыхьэ афишIыгъэп, сыда пIомэ
ахэр зэкIэ ышIэщтыгъэхэти ары. [25]Зыгорэ цIыфхэм
яхьылIагъэу шыхьат къыфэхъунэу Исус ищыкIагъэп, сыда пIомэ, цIыфхэм агухэм арылъыр ышIэщтыгъэти ары.

ЯЩЭНЭРЭШЪХЬ

ИкIэрыкIэу шъукъалъфыжьын фае

Никодим ыцIэу, фарисейхэм ащыщэу зы лIы горэ щыIагъ. Ар джурт тхьаматэхэм ащыщыгъ. [2]Ар Исус ыдэжь
чэщым къакIуи къыриIуагъ:
–Равви*, о Тхьэм ыдэжь къикIыгъэ дин гъэсакIоу узэрэщытыр тэшIэ; сыда пIомэ Тхьэр уигъусэу щымытмэ,

3:2 Равви – дин гъэсакIор ары.

нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэу о къэбгъэлъагъохэрэр зыми
къыгъэлъэгъон ылъэкIыщтэп.
3–Шъыпкъэ дэдэр осэIо, зы цIыф горэ икIэрыкIэу къа-
мылъфыжьмэ, Тхьэм и Тетыгъошхо* ылъэгъун ылъэкIы-
щтэп,– риIожьыгъ Исус.
4–ЦIыфыр жъы хъумэ, сыдэущтэу къалъфыжьынэу
хъущта?– къыриIожьыгъ Никодим. –Ежь янэ ыныбэ
ихьажьынышъ, икIэрыкIэу къалъфыжьыщта?
5–Шъыпкъэ дэдэр осэIо,– пэгъокI ытыжьыгъ Исус, –
псымрэ Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэрэ къахэкIэу цIыфыр
икIэрыкIэу къамылъфыжьмэ, Тхьэм и Тетыгъошхо ыIэ-
чIэгъ чIэхьан ылъэкIыщтэп. 6ЦIыфым къыфэхъурэр цIыфы,
ау цIыфэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ къыхэкIырэр Тхьэм Ыпсэ
ЛъапIэ зыгу илъ цIыфыр ары. 7«ИкIэрыкIэу
шъукъалъфыжьын фае», сIуи къызэрэосIуагъэр
умыгъэшIагъо. 8Жьыбгъэр ежьыр зыфаемкIэ щепщэ.
Ымакъэ зэхэохы, арышъхьакIэ къыздикIырэри зыдакIорэри
пшIэрэп. Джары хэтрэ цIыфэу Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ
къыхэкIыгъэм иIоф зытетыр.
9–Ар сыдэущтэу хъура? – къеупчIыгъ Никодим Исус.
10–О Израил дин гъэсакIохэм уащыщ, ар умышIэу ара?–
пэгъокI ритыжьыгъ Исус. 11–Шъыпкъэ дэдэр осэIо, тэ
тшIэрэр ары тызэрыгущыIэрэр, тлъэгъугъэри ары шыхьат
тызфэхъурэр, ау щытми, тэ тишыхьатныгъэ шъо жъудэрэп.
12Мы дунаем иIофхэм ягугъу къышъуфэсшIыгъ, ау шъо
шъушIошъ хъугъэп. Уашъом иIофхэм ягугъу
къышъуфэсшIымэ, сыдэущтэу шъушIошъ хъуна? 13ЦIыф зи
уашъом дэкIоягъэп, ау ЦIыф Лъэпкъым Ыкъоу зиунэ
уашъом щыIэр уашъом къехыгъ. 14Пегъымбар Мусэ* шъоф
нэкIым блэр зэрэщиIэтыгъагъэм фэдэу, ЦIыф Лъэпкъым
Ыкъуи цIыфхэм къаIэтын фае,*

3:3 Тхьэм и Тетыгъошхо – Тхьэм мы дунаеми, мы дунаем ицIыфхэми тетыгъошхоуи лъэкIыныгъэшхоуи афыриIэр ары. Инджылыр Тхьэм и Тетыгъошхо зытегущыIэкIэ, зыфиIорэр загъорэ мы уахътэм Тхьэм тетыгъошхоу иIэр ары, загъори къэкIощт уахътэм тетыгъошхоу иIэщтыр ары, загъори Тхьэм ыдэжь мыкIодыжьын щыIэныгъэ щыIуиIэныр ары.

3:14 Пегъымбар Мусэ – еплъ Пегъымбар Мусэ яплIэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 21:4-9.

3:14 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъуи цIыфхэм къаIэтын фае – а гущыIэхэмкIэ Исус къыригъэкIыгъэр ежьыр къащым зэрэраIулIыщтри Тхьэм ыдэжь зэрэдэкIоежьыщтри ары. ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо Исус ары. Еплъ 1:51.

15 ежьымкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ пстэуми мыкIодыжьын
щыIэныгъэ яIэ хъуным пае.
16 –Сыда пIомэ Тхьэм дунаем ицIыфхэр ащ фэдизэу шIу
зэрилъэгъугъэхэм къыхэкIэу, ежь Ыкъо закъор ытыгъ, хэти
Тхьэм ЫкъокIэ шIошъхъуныгъэ зиIэр мыкIодэу
къэнэжьыным икIи мыкIодыжьын щыIэныгъэ иIэ хъуным
пае.
17 Тхьэм дунаем ицIыфхэр ыгъэмысэнхэр арэп ежь Ыкъо
дунаем къызфигъэкIуагъэр, ау Ыкъо дунаем ицIыфхэр мы-
кIодхэу къыригъэгъэнэжьынхэр ары нахь. 18 Тхьэм ежь
ЫкъокIэ хэти шIошъхъуныгъэ зиIэр ыгъэмысэщтэп, ау хэти
шIошъхъуныгъэ зимыIэр Тхьэм ыгъэмысэгъах, Ыкъо
закъомкIэ шIошъхъуныгъэ иIэ зэрэмыхъугъэм пае. 19 Тхьэм
цIыфхэр зыкIигъэмысэхэрэр мыры: Нэфынэр дунаем
къытехьагъ, ау цIыфхэм нэфынэм нахьи шIункIыгъэр
нахьышIу алъэгъугъ, сыда пIомэ Iофхэу ашIагъэхэр
бзэджагъэхэшъ ары. 20 Хэти бзэджагъэр зыгъэцакIэрэм
нэфынэр еуджэгъу, Iофхэу ышIагъэхэри нафэ
къэмыхъунхэм пае, нэфынэм екIуалIэрэп. 21 Ау хэтми шъы-
пкъагъэр зыгъэцакIэрэр нэфынэм екIуалIэ, Iофхэу ышIа-
гъэхэр Тхьэр ыгу зэрилъым пае, зэригъэцэкIагъэхэр нафэ
къэхъуным пае.

УмэхъэкIо Иуан Исус зэрэтегущыIагъэр

22 Ащ нэужым Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ Иудей хэкум*
кIуагъэх. Ахэмэ ягъусэу Исус а чIыпIэм къани, цIыфхэр
щиумэхъыщтыгъэх. 23 Къуаджэу Салим зыцIэм пэгъунэгъу
Енон зыцIэ чIыпIэу псы зыщыбагъэм Иуани цIыфхэр
щиумэхъыщтыгъэх. Ахэр Иуан ыдэжь къакIохэти,
зырагъэумэхъыщтыгъ. 24 А лъэхъанэм Иуан хьапсым
чIадзагъэу* щытыгъэгоп. 25 Иуан игъогу рыкIохэрэм
ащыщхэмрэ зы джурт горэмрэ диным тетэу зызэрэ-
бгъэкъэбзэжьыщт IофымкIэ зэнэкъокъухэу фежьагъэх.
26 Игъогу рыкIохэрэр Иуан ыдэжь къакIохи къыраIуагъ:
–Равви, еплъ Иордан псыхъом иадрабгъу о узигъусагъэ
лIэу шыхьат узыфэхъугъэм цIыфхэр еумэхъых, цIыфхэри
зэкIэ ащ ыдэжь къэкIох.

3:22 Иудей хэкур – Израил хэгъэгум ихэкухэм ащыщыгъ. 3:24 хьапсым
чIадзагъэу – еплъ Марк 6:17-18.

27–Тхьэм римыгъэлъэкIымэ, зыми зи ышIэн ылъэкIы-
щтэп,– къыIожьыгъ Иуан. 28–«Христосыр сэрэп, ау Христос
ыпэ Тхьэм сыкъигъэкIуагъ», сIуи зэрэсIуагъэмкIэ шъо
шъусишыхьат. 29Нысэр зиер шъаор ары. Ау шъаом игъусэу
ащ дэжьым щытэу, шъаом ымакъэ зэхэзыхырэр
щэгушIукIы. А гушIуагъоу икъугъэр сэ сигушIуагъоуи
хъугъэ. 30Ежьыр нахь ин хъун фае, сэри нахь цIыкIоу
сыхъун фае.

Уашъом къехырэр

31ЫпшъэкIэ къехырэр зэкIэмэ апшъэ щыI. Ау чIылъэм
щыщыр чIылъэм ий, чIылъэм щыщхэр зэрэгущыIэхэрэм
фэдэу мэгущыIэ. Уашъом къехырэр зэкIэмэ апшъэ щыI.
32Ащ Iофхэу ылъэгъугъэхэмрэ зэхихыгъэхэмрэ къеушы-
хьатыжьых, ау ащ ишыхьатныгъэ зыми ыдэрэп. 33Ау ащ
ишыхьатныгъэ зыдагъэм Тхьэр зэрэшъыпкъэр ыдагъэу
мэхъу. 34Сыда пIомэ Тхьэм къыгъэкIуагъэм Тхьэм игу-
щыIэхэр ары къыIохэрэр. А цIыфым ыгу Тхьэм ежь Ыпсэ
ЛъапIэ гъунэ имыIэу къырелъхьэ. 35Ты лъапIэм ежь Ыкъо
шIу елъэгъу, зэпстэури ыIэ къырилъхьагъ. 36Тхьэм ЫкъокIэ
шIошъхъуныгъэ зиIэм мыкIодыжьын щыIэныгъэ иIэ
хъугъэ, ау Ыкъо емыдэIурэм мыкIодыжьын щыIэныгъэ
ылъэгъущтэп, Тхьэм игубж телъыщт нахь.

ЯПЛIЭНЭРЭШЪХЬ

Исус Самарие бзылъфыгъэм зэрэдэгущыIагъэр

Иуан игъогу рыкIохэрэм анахьи Исус игъогу рыкIохэрэр
нахьыбэ хъухэу, Исус ахэр зэриумэхъыщтыгъэхэм икъэбар
фарисейхэм зэранэсыгъэр Исус къышIагъ. 2(Ау ахэр
зыумэхъыщтыгъэхэр Исус игъогу рыкIохэрэр арыгъэ, ежь
Исус арыгъэп.) 3А къэбарыр Исус зызэхехым, Иудей хэкум
икIи, Галилей хэкум кIожьыгъэ.

[4]Арэущтэу Самарие хэкум* кIоцIырыкIын фаеу хъугъэ.
[5]Исус кIозэ, Самарие хэкум щыщ къалэу Сихар зыцIэм
нэсыгъ; а къалэр Якъубэ ыкъо Юсыф ритыгъэгъэ чIыгу
Iахьэм* пэгъунэгъугъ. [6]А чIыпIэм Якъубэ ипсынэ щытыгъ.
Исус гъогууанэм ыгъэпшъыгъэти, псынэм ыдэжь тIысыгъэ.
Сыхьатыр пшIыкIутIум дэжьыгъ.*

[7]Исус псынэм дэжь щысэу Самарие бзылъфыгъэ горэ
псыхьэ къэкIуагъ.

–Псы тIэкIу сегъашъу,– ыIуи, Исус а бзылъфыгъэм
риIуагъ. [8]Джащыгъум Исус игъогу рыкIохэрэм гъомылэ
къащэфынэу къалэм кIогъагъэх.

[9]–О джуртэу ущыт, сэ Самарие бзылъфыгъэу сыщыт,–
къыриIуагъ Самарие бзылъфыгъэм Исус. –Сыдэущтэу псы
уезгъэшъонэу укъысэлъэIушъура?– (Арэущтэу зыкIиIуагъэр джуртхэмрэ Самарие цIыфхэмрэ зэхахьэу
щытыгъэхэпти ары.)

[10]–Тхьэм итын зыфэдэри, «Псы тIэкIу сегъашъу», о
къыозыIорэр хэт зыщыщыри пшIэщтыгъэмэ, о ащ уелъэIущтыгъ, ащи о щыIэныгъэ къыозытыщт псым уригъашъощтыгъ,– пэгъокI ритыжьыгъ Исус.

[11]–Тхьаматэ,– къыриIожьыгъ бзылъфыгъэм, –псынэр куу,
о псы къызэрипхыни уиIэп. Ащыгъум а псэу щыIэныгъэ
къысэзытыщтыр тыда къыздипхыщтыр? [12]Тятэжъышхоу
Якъубэ ары мы псынэр къытфэзыгъэнагъэр. Ежьыри
ыкъохэри мы псым ешъощтыгъэх, ибылымхэри
ригъашъощтыгъэх. Ащ нахьи унахь ина о?

[13]–Мы псым хэт ешъоми, псыфалIэ лIэжьыщт,– пэгъокI
ритыжьыгъ Исус. [14]–Ау сэ псэу естырэм ешъорэр ныбжьи
псыфалIэ лIэжьыщтэп. Сэ псэу естырэр цIыфым ыгу илъэу,
псы къызэрычъ зэпытырэ псынэ фэхъужьыщт; а псыми
мыкIодыжьын щыIэныгъэ иIэ ыгъэхъущт.

[15]–Тхьаматэ,– къыриIуагъ бзылъфыгъэм, –псыфалIи
сымылIэжьынэу, псыхьи сыкъэмыкIожьынэу а псым щыщ
къысэт.

4:4 Самарие хэкур – Иудей хэкумрэ Галилей хэкумрэ азыфагу дэлъ хэкур арыгъэ. Джуртхэмрэ Самарие цIыфхэмрэ яхабзэхэри ядинхэри зэрэзэфэшъхьафхэм пае, зэпыищтыгъэх.

4:5 чIыгу Iахьэр – еплъ Пегъымбар Мусэ апэрэ тхылъэу ытхыгъэм
48:22.

4:6 сыхьатыр пшIыкIутIум дэжьыгъ – гущыIэ-гущыIэу зэбдзэкIымэ, «яхэнэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ къикIырэр щэджагъор ары.

16–КIуи, уилI къеджи, къэкIожь,– риIуагъ Исус.
17 –Сэ лIы сиIэп,– къыриIожьыгъ бзылъфыгъэм.
–Тэрэз,– риIуагъ Исус бзылъфыгъэм. –ЛIы зэрэуимыIэр
шъыпкъэу къэпIуагъ.
18ЛIитф уиIагъ, джы уиIэри о уилIэу
щытэп. А къэпIуагъэр шъыпкъэ.
19–Тхьаматэ, узэрэпегъымбар горэр къэсшIагъ,– къыри-
Iожьыгъ бзылъфыгъэм.
20–Тэ тятэжъхэр мы Iуашъхьэм
Тхьэм щелъэIущтыгъэх, ау шъо джуртхэм шъоIо, Ерусалим
арэу Тхьэм узыщелъэIун фаер.
21–О бзылъфыгъ,– риIуагъ Исус, –пшIошъ гъэхъу, мы
Iуашъхьэми Ерусалими Ты лъапIэм шъузыщемылъэIун
мафэ къэкIощт.
22Шъо Самарие цIыфхэм Тхьэу шъузэ-
лъэIурэр шъушIэрэп, ау тэ Тхьэу тызэлъэIурэр тэшIэ, сыда
пIомэ мы дунаем ицIыфхэр мыкIодхэу къэзыгъэнэжьырэр
джуртхэм ащыщ.
23Исус етIанэ ыIуагъ:
–Ты лъапIэм шъыпкъэу елъэIухэрэр агу етыгъэу,
шъыпкъагъэкIэ зыщелъэIурэ мафэр къэсыщт ыкIи къэсыгъ.
Ащ фэдэу елъэIухэрэр ары Ты лъапIэм икIасэхэр.
24Тхьэр
псэ, ащ елъэIухэрэри Тхьэм ЫпсэЛъапIэ илъэкIыныгъэкIи
шъыпкъагъэкIи елъэIунхэ фае.
25–Мессихьэу ХристоскIэ заджэхэрэр къызэрэкIощтыр
сэшIэ,– къыриIожьыгъ бзылъфыгъэм. –Ар къызыкIокIэ, Iоф
пстэури къыдгуригъэIощт.
26–А зыфапIорэр сэры, джы къыбдэгущыIэрэр ары,–
риIуагъ Исус.
27Джащыгъум Исус игъогу рыкIохэрэр къэкIожьыгъэх.
Исус бзылъфыгъэ горэм дэгущыIэу залъэгъум агъэшIэ-
гъуагъ, арышъхьакIэ «Сыда узыфаер», е «Сыда ащ узкIы-
дэгущыIэрэр?» ыIоу, ахэмэ ащыщэу зыми къыIуагъэп.
28ЕтIанэ бзылъфыгъэм ипсы къошын къыгъани, къалэм
кIожьи, цIыфхэм ариIуагъ:
29–ШъукъакIу, модэ лIы горэм сэ сшIэгъэ пстэури
къысиIожьыгъ. Христосыр ары шъуIуа?
30Ахэр къалэм къыдэкIыхи, Исус ыдэжь къэкIуагъэх.
31 Ахэр джыри къэмысыхэзэ, игъогу рыкIохэрэр Исус
къелъэIугъэх:
–Равви, шхэ.
32 Ау Исус ариIуагъ:
–Шъо шъумышIэрэ шхын сиI.

[33]Ащ къыхэкІэу игъогу рыкІохэрэм, –Зыгорэм шхын
къыфихьыгъ шъуІуа?– аІуи, зыр адрэм еупчІыжьыгъ.
[34]–Сэ сишхын сыкъэзыгъэкІуагъэр зыфаер згъэцэкІэнри,
ащ иІоф сыухынри ары,– ариІуагъ Исус ахэмэ. [35]–Джыри
мэзиплІкІэ хыныгъор къэсыщт, арыба шъуІорэр? Ау сэ
шъосэІо, шъунапІэхэр къэшъуІэтхи, губгъо хьасэхэм
шъуяплъ! Лэжьыгъэхэр ягъо къэхъуи, яхыныгъо къэсыгъ.
[36]Джы лэжьыгъэр къэзыхыжьырэм ифэшъошэ Іахьэ
егъотыжьы, джы мыкІодыжьын щыІэныгъэм пае
лэжьыгъэр къехыжьы. Арэущтэу чылапхъэр зыпхъырэри
лэжьыгъэр къэзыхыжьырэри зэдэгушІощтых. [37]Арэущтэу,
«Зым чылапхъэр епхъы, адрэм лэжьыгъэр къехыжьы»,
зыфаІорэ гущыІэр шъыпкъэ хъугъэ. [38]Шъо
шъуздэмыулэугъэ лэжьыгъэр къэшъухыжьынэу шъуз-
гъэкІуагъ. А лэжьыгъэм нэмыкІхэр дэулэугъэх, шъо ахэмэ
яІофи шъухэхьагъ.
[39]А къалэм дэсхэу Самарие цІыфыбэми ИсускІэ шІошъ-
хъуныгъэ яІэ хъугъэ, а бзылъфыгъэр Исус шыхьат фэхъоу,
«Сэ сшІэгъэ пстэури къысиІуагъ», зэриІуагъэм пае.
[40]Арэущтэу Самарие цІыфхэр Исус ыдэжь къызэкІохэм,
адэжь тІэкІурэ щыІэнэу Исус къелъэІугъэх. КъызелъэІухэм,
Исус ахэмэ адэжь мэфитІукІэ къэнагъ. [41]Исус игущыІэхэр
зызэхаххэм, ежьымкІэ шІошъхъуныгъэ зиІэ хъугъэхэр
нахьи нахьыбэ хъугъэх.
[42]–Джы о къэпІуагъэхэм язакъоу арэп шІошъхъуныгъэ
тиІэ зыгъэхъугъэхэр,– раІуагъ ахэмэ бзылъфыгъэм. –Ау тэ
ттхьакІумэхэмкІэ ежьым къыІохэрэр зэхэтхыгъ, дунаем
ицІыфхэр мыкІодхэу къэзыгъэнэжьырэри шъыпкъэмкІэ
ежьыр арэу зэрэщытыр къэтшІагъ.

Исус пачъыхьэм фэлажьэрэ Іэшъхьэтетым ыкъо зэригъэхъужьыгъэр

(Маттэ 8:5-13; Лука 7:1-10)

[43]А мэфитІум ыуж Исус а чІыпІэм икІи, Галилей хэкум
кІуагъэ; [44]сыда пІомэ пегъымбарым янэ икъалэ дэсхэм
лъытэныгъэ зэрэфамышІырэр ежь Исус къыушыхьаты-
гъагъ. [45]ЕтІанэ Галилей хэкум Исус къызэкІом, ащ ис
цІыфхэм къырагъэблэгъагъ, сыда пІомэ мэфэкІ мэфэшхом
ахэр Ерусалим щыІагъэхэти, а мафэхэм Исус ащ дэжьым
щишІэгъэ пстэури алъэгъугъагъэх.

46 Джарэущтэу Галилей хэкум щыщэу Канэ зыцIэ къуа-
джэм Исус джыри къэкIожьыгъ. А къуаджэр ары псыр
сэнэпс зыщишIыгъагъэр. Пачъыхьэм фэлажьэрэ Iэшъ-
хьэтет* горэ Капернаум къалэм дэсыгъ. Ащ ыкъо сыма-
джэу щылъыгъ. 47Исус Иудеим къикIи, Галилей къы-
зэрэкIуагъэр а Iэшъхьэтетым зызэхехым, Исус ыдэжь
къэкIуагъ.

–КъыздакIуи, сэ скъо сымаджэу лIэныгъэм нэсыгъэр
сфэгъэхъужь,– ыIуи къелъэIугъ.

48–Нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэмрэ Iофышхо гъэшIэ-
гъонхэмрэ шъумылъэгъухэмэ, шIошъхъуныгъэ шъуиIэ
хъущтэп,– риIуагъ Исус.

49-Тхьаматэ, сэ скъо мылIэ рапшIэу къакIуи, ыдэжь ех,–
ыIуи, пачъыхьэм фэлажьэрэ Iэшъхьэтетым Исус къыри-
Iожьыгъ.

50–КIожь, пкъо псэущт,– риIуагъ Исус.

Исус риIогъэ гущыIэхэр а лIым ышIошъ хъуи кIожьыгъэ.
51 Iэшъхьэтетыр гъогум тетэу зэкIожьым, иунэIутхэр
къыпэгъокIыхи къыраIуагъ:

–Пкъо псау.

52–Сыхьатыр тхьапшым ыдэжь хъужьынэу къызиубла-
гъэр?– ыIуи яупчIыгъ.

–Тыгъуасэ щэджэгъоужым сыхьатыр зым дэжь* плъы-
рстырыр хэкIыжьыгъ,– къыраIожьыгъ ахэмэ.

53Ар къызаIом, кIалэм ятэ къышIагъ плъырстырыр ыкъо
зыхэкIыжьыгъэр, «Пкъо псэущт», Исус къызщыриIогъэгъэ
сыхьат дэдэр ары. Джащыгъум ежьыми зэрэунагъоуи
шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ.

54Исус Иудеим къикIи, Галилей къызэкIом, джары
ятIонэрэ нэшэнэ гъэшIэгъонышхоу къыгъэлъэгъуагъэр.

4:46 Пачъыхьэм фэлажьэрэ Iэшъхьэтет – зыфэлажьэщтыгъэр Ирод Антипэу Галилей хэкумрэ Перей хэкумрэ япщ ары.

4:52 сыхьатыр зым дэжь – гущыIэ-гущыIэу зэбдзэкIымэ, «яблэнэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ къикIырэр щэджэгъоужым сыхьатыр зыр ары.

ЯТФЭНЭРЭШЪХЬ

Псыхъурэе зыгъэпскIыпIэм дэжь Исус лIы горэ зэрэщигъэхъужьыгъэр

Ащ нэужым джурт мэфэкI мэфэшхо щыIагъ, Исуси
Ерусалим къэкIуагъ. 2Ерусалим Мэл Къэлапчъэ зыцIэм
ыдэжь псыхъурэе зыгъэпскIыпIэ горэ, джуртыбзэкIэ
Вифездэ ыцIэу, дэт. Шъхьэ зытелъ пкъэу къэлэпчъитф а
зыгъэпскIыпIэм иI. 3А чIыпIэм сымаджэ Iаджи чIэлъыгъэх,
нэшъуи, лъащи, зыIэпкъ-лъэпкъ узым зэкIиубытагъи. Ахэр
псым зыкъигъэхъыеным ежэщтыгъэх; 4сыда пIомэ
Зиусхьаным имэлэIич загъорэ а зыгъэпскIыпIэм хахьэти,
псыр къыгъэхъыещтыгъ. Псыр къызыхъыекIэ, апэу ащ
хэхьагъэр сыд уз иIэми хъужьыщтыгъ. 5Илъэс щэкIырэ ирэ
сымаджэу щытыгъэ лIы горэ а сымаджэхэм ахэлъыгъ.
6Исус ар щылъэу зелъэгъум, бэшIагъэу сымэджагъэу
ешIэти, еупчIыгъ:

–Ухъужьынэу уфая?

7–Тхьаматэ,– къыриIожьыгъ сымаджэм, –псыр зыхъые-
кIэ, зыгъэпскIыпIэм сыхэзыгъэхьан гъусэ сиIэп. Сэ сыкIо
къэс, сапэ нэмыкI горэ псым хахьэ.

8 –Къэтэдж, уипIуаблэ къашти къэкIухь,– риIуагъ Исус.

9Исус ар къызэреIоу, а лIыр хъужьыгъэ. ИпIуаблэ
къыштэжьи къыкIухьагъ.

Ар къызыхъугъэр шэмбэт мэфагъ*. 10Арыти, джуртмэ а
лIэу хъужьыгъэм раIуагъ:

–Непэ шэмбэт маф, хабзэкIэ уипIуаблэ пштэжьыныр
хъущтэп.

11–Сэ сызыгъэхъужьыгъэм «УипIуаблэ къашти къэ-
кIухь», ыIуи къысиIуагъ,– къариIожьыгъ а лIым ахэмэ.

12–«УипIуаблэ къашти къэкIухь», къыозыIуагъэр хэт
щыщ?– аIуи еупчIыгъэх.

13 Ау лIэу хъужьыгъэм зыгъэхъужьыгъэр зыщыщыр
ышIэщтыгъэп; сыда пIомэ а чIыпIэм цIыф купышхо
щыIагъэти, Исус IукIыжьыгъагъ.

5:9 шэмбэт мафэр – джуртхэм ямэфэ лъапI ары. А мафэм хэти Iоф ышIэн фитэп.

[14]Ащ нэужым Исус а лIым Тхьэм иунэшхо щыIукIи
риIуагъ:

–Джы дэгъоу ухъужьыгъ. Нахь Iае къыомыхъулIэным
пае, псэкIод умышIэжь.

[15]А лIыр IукIыжьи, джуртмэ адэжь кIуи, зыгъэхъу-
жьыгъэр зэрэ-Исусыр ариIотэжьыгъ. [16]Шэмбэт мафэм ащ
фэдэ Iофхэр зэришIэхэрэм пае, джуртхэм Исус къин
къырагъэщэчэу аублагъ, аукIынэуи ыуж къихьагъэх.

[17]–Джы къызынэсыгъэм сэ Сятэ Iоф ешIэ, сэри Iоф сэ-
шIэ,– ариIуагъ Исус ахэмэ.

[18]Ащ пае джуртхэм Исус аукIынэу нахьи нахь лъэшэу
ыуж итыгъэх. ЫIуж зыкIитыгъэхэр шэмбэт мафэм яхабзэкIэ
мыхъущтыр Исус зэришIагъэм имызакъоу, Тхьэм
зыфигъадэу, Тхьэр ежь Ятэу зэриIуагъэри ары.

Къо лъапIэм тетыгъоу иIэр

[19]–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус ахэмэ, –ежь-
ежьырэу Къо лъапIэм зи ыгъэцэкIэн ылъэкIыщтэп; Ты
лъапIэм ыгъэцакIэу ылъэгъурэм нэмыкI зи ыгъэцэкIэн
ылъэкIыщтэп. Ты лъапIэм сыд ыгъэцакIэми, Ыкъуи ар
егъэцакIэ. [20]Сыда пIомэ Ты лъапIэм ежь Ыкъо шIу елъэгъу.
Ежьым ыгъэцакIэрэ пстэури Ыкъо къырегъэлъэгъу,
жъугъэшIэгъоным паий, мы Iофхэм анахьи нахь
Iофышхохэр Ыкъо ригъэлъэгъущтых. [21]Арэущтэу лIагъэхэр
Ты лъапIэм къыгъэтэджыжьхэзэ къызэригъэпсэужьхэрэм
фэдэу, Ыкъуи ежь зыфэе цIыфхэр къегъэпсэужьых. [22]Ты
лъапIэм зыми хьыкум тыришIыхьарэп, ау хьыкум шIын Iоф
пстэури Ыкъо къыфигъэзагъ, [23]цIыф пстэуми Ты лъапIэм
лъытэныгъэ зэрэфашIырэм фэдэу, Ыкъуи лъытэныгъэ
фашIыным пае. Ыкъо лъытэныгъэ фэзымышIырэм Ты
лъапIэу ар къэзыгъэкIуагъэми лъытэныгъэ фимышIэу
мэхъу.

[24]–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, сэ сигущыIэхэм ядэIоу,
сыкъэзыгъэкIуагъэмкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ хъурэм мы-
кIодыжьын щыIэныгъэ иIэ хъугъэ. Тхьэм ар ыгъэмысэ-
щтэп, ау ар лIэныгъэм IэкIэкIыжьи, щыIэныгъэм IэкIэ-
хьагъ. [25]Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, лIагъэмэ Тхьэм Ыкъо
ымакъэ зэхахынышъ, ежьым едэIухэрэм щыIэныгъэ зы-
щагъотыщт мафэр къэкIощт ыкIи къэкIогъах. [26]Сыда

пIомэ Ты лъапIэм цIыфхэм щыIэныгъэ зэраритырэм фэдэу,
ежь Ыкъуи цIыфхэм щыIэныгъэ аритынэу тетыгъо
къыритыгъ. 27Сэ ЦIыф Лъэпкъым Ыкъоу* сызэрэщытым
пае, цIыфхэм хьыкум атесшIыхьанэу Ты лъапIэм тетыгъо
къыситыгъ.

28–Ар шъумыгъэшIагъо, сыда пIомэ къэхэмэ ачIэлъ
пстэуми Тхьэм Ыкъо ымакъэ зэхахынышъ, къэхэм къы-
зщычIэкIыжьыщт мафэр къэкIощт. 29ШIу зышIагъэхэр
псэунхэу къэтэджыжьыщтых, е зышIагъэхэми ямысагъэ
фэшъуашэу агъотыжьынэу къэтэджыжьыщтых. 30Сэр-сэрэу
зи сшIэн слъэкIыщтэп, ау Тхьэм къыIоу зэрэзэхэсхырэм
фэдэу, цIыфмэ хьыкум атесэшIыхьэ; хьыкумэу сэ
атесшIыхьарэри зафэ, сыда пIомэ сэ сызыфаем ыуж си-
мытэу, сэ сыкъэзыгъэкIуагъэр зыфаер згъэцэкIэным ыуж
сит.

Шыхьатхэу Исус фэхъухэрэр

31–Сэр-сэрэу шыхьат сызфэхъужьмэ, сишыхьатныгъэ
хъунэу щытэп, 32ау нэмыкI горэ шыхьат къысфэхъунэу
щыI. Ащ сэ къысэхьылIагъэу къыушыхьатырэр зэрэ-
шъыпкъэр сэшIэ.

33–Шъо лIыкIохэр Иуан фэжъугъэкIуагъэх, ежьыри
шъыпкъагъэм шыхьат фэхъугъ. 34Зы цIыф горэ шыхьат
къысфэхъунэу сищыкIагъэп, ау шъо шъумыкIодэу Тхьэм
шъукъигъэнэжьыным пае, ар къэсэIо. 35Иуан остыгъэу
къэнэфырэм фэдагъ. Ащ инэфынэ тIэкIурэ шъурыгушIонэу
шъуфэягъ.

36–Иуан шыхьатныгъэу къысфишIыгъэм нахьи нахь
шыхьэтныгъэшхо сиI. Сэ згъэцэкIэн фэе Iофхэу Ты лъапIэм
спшъэ къырилъхьагъэхэр сэгъэцакIэх. А Iофхэр ары Ты
лъапIэм сыкъызэригъэкIуагъэмкIэ шыхьат къы-
сфэхъухэрэр. 37Ты лъапIэу сэ сыкъэзыгъэкIуагъэр ежь
ышъхьэкIэ шыхьат къысфэхъугъ. Ащ ымакъэ егъашIэми
зэхэшъухыгъэп, ынапи шъулъэгъугъэп. 38Ащ сыкъызэ-
ригъэкIуагъэмкIэ шIошъхъуныгъэ зэрэшъуимыIэм пае, ащ
игущыIэхэр шъугухэм арылъ зэпытхэп. 39Тхьэм игущыIэ
тхыгъэхэм мыкIодыжьын щыIэныгъэ ахэжъугъотэн
шъуIоу, лъэшэу шъуахэплъэ. Ахэр ары шыхьат

5:27 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 1:51.

къысфэхъухэрэр. [40]Ау щытми, а щыIэныгъэр шъуиIэ
хъуным пае, садэжь шъукъэкIонэу шъуфаеп.
[41]–ЦIыфхэр къысщытхъунхэу ыуж ситэп. [42]Ау шъо
шъусэшIэ: Тхьэм ишIулъэгъуныгъэ шъо шъугухэм ары-
лъэп. [43]Сэ Сятэ ыцIэкIэ сэ сыкъэкIуагъ, ау шъо сыжъу-
дэрэп; ау нэмыкI горэ ежь ыцIэкIэ къакIомэ, ар жъудэщт.
[44]Тхьэ закъом ыдэжь къикIырэ щытхъум ыуж шъуимытэу,
зыр адрэм шъущытхъоу шъущытмэ, сыдэущтэу
шIошъхъуныгъэ шъуиIэ хъуна?
[45]–Ты лъапIэм ыпашъхьэ шъущызгъэмысэнкIэ шъумы-
гугъ. Шъо шъузыгъэмысэщтыр пегъымбар Мусэу шъузы-
щыгугъырэр ары. [46]МусэкIэ шIошъхъуныгъэ шъуиIагъэмэ,
сэркIи шIошъхъуныгъэ шъуиIэщтыгъ, сыда пIомэ Мусэ
зигугъу ышIыгъэр сэры. [47]Ащ ытхыгъэхэр шъушIошъ
зымыхъукIэ, сэ сIохэрэр сыдэущтэу шъушIошъы хъуных?

ЯХЭНЭРЭШЪХЬ

Исус нэбгырэ минитф зэригъэшхагъэр

(Маттэ 14:13-21; Марк 6:30-44; Лука 9:10-17)

Ащ нэуж Галилей зыцIэ псыхъураем* (Тивериадэ зыцIэ
псыхъураер ары) Исус къуашъомкIэ* зэпырыкIыжьыгъ.
[2]Сымаджэхэр ыгъэхъужьхэзэ, нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэу
Исус къыгъэлъэгъуагъэхэр зэралъэгъугъэхэм пае, цIыф
купышхо ыуж итэу кIощтыгъ. [3]Исус Iуашъхьэм дэкIоягъ,
ащ дэжьыми тетIысхьагъ, игъогу рыкIохэрэр игъусэхэу.
[4]Джуртмэ ямэфэкI мэфэшхоу Пасхъэ зыцIэр* къэблэгъагъ.
[5]Исус ынапIэхэр къыIэтхи, цIыфыбэхэр ыдэжь къакIохэу
зелъэгъум, игъогу рыкIохэрэм язэу Филипп зыцIэм риIуагъ:

6:1 Галилей зыцIэ псыхъураер – Галилей хэкум ит псыхъурай. ИкIы-
хьагъэ километрэ 21-рэ мэхъу, инахь шъомбгъуапIэр километрэ 13
мэхъу.

6:1 къуашъо – арапыбзэкIэ «къарибыр», тыркубзэкIи «сандал»
зыфаIорэр ары.

6:4 Джуртхэм ямэфэкI мэфэшхоу Пасхъэ зыцIэр – еплъ 2:13.

–Мы цIыфхэм ядгъэшхынэу хьалыгъу тыдэ къыщыт-
щэфыщта?
[6]Исус ар зыкIиIуагъэр Филипп ыгъэунэфынэу ары; сыда
пIомэ ежьым ышIэн фаер ышIэщтыгъ.
[7]–Хэти тIэкIу ышхынэу динар* шъитIур хьалыгъу уасэ
афырикъущтэп,– ыIуи, Филипп Исус пэгъокI къы-
ритыжьыгъ.
[8]Исус игъогу рыкIохэрэм ащыщэу Симон Петрэ ышэу
Индрыс зыцIэм къыIуагъ:
[9]–Хьэ хьалыгъуитфырэ* пцэжъыитIурэ зыIыгъырэ кIэлэ
цIыкIу горэ къытхэт, ау мыщ фэдиз цIыфмэ ар сыдэущтэу
афырикъуна?
[10]–ЦIыфхэр ежъугъэтIысэхых,– къыIуагъ Исус. А чIы-
пIэм уцыбэ щыIагъ. Арэущтэу лIыхэу зипчъагъэ минитф
фэдиз хъущтыгъэхэр етIысэхыгъэх. [11]ЕтIанэ Исус хьалы-
гъухэр къыштэхи, Тхьэм щытхъу фишIи, игъогу рыкIо-
хэрэм аритыгъ. Ахэми цIыфхэу щысхэм афагощыгъ, пцэ-
жъыехэми ащыщэу хэти зыфаем фэдизэу аратыгъ.

[12]ЗызагъэшхэкIыжьым, Исус игъогу рыкIохэрэм ари-
Iуагъ:

–Зи хэмыкIодыкIыным пае, къялыжьыгъэ хьалыгъу та-
къырхэр шъуугъоижьых.

[13]Арэущтэу ахэр аугъоижьыгъэх, хьэ хьалыгъуитфым
щыщэу шхагъэмэ къялыжьыгъэ такъырхэр мэтэ пшIыкIутIу
арызэу аугъоижьыгъ.

[14]Нэшэнэ гъэшIэгъонышхоу Исус къыгъэлъэгъуагъэр
цIыфмэ залъэгъум, аIуагъ:

–Дунаем къэкIон фае пегъымбарыр* шъыпкъэу мырын
фаеба?

[15]Ау цIыфхэр къэкIонхэшъ, ежьыр аубытынышъ, лIы-
гъэкIэ пачъыхьэ ашIынэу агу зэрэхэлъыр Исус ешIэти,
IукIыжьи, изакъоу Iуашъхьэм дэкIоежьыгъ.

6:7 динар – а уахътэм ар лэжьакIом имэфапкIэщтыгъ. 6:9 хьэ хьалыгъу –
ар «арпэм» хэшIыкIыгъ. 6:14 пегъымбарыр – еплъ 1:21.

Исус псы кIыIум тетэу зэрэкIуагъэр

(Матгэ 14:22-27; Марк 6:45-52)

16Пчыхьэр къызэсым, Исус игъогу рыкIохэрэр псыIу-
шъом ехыгъэх. 17Ащ дэжьым къуашъом итIысхьэхи, псы-
хъураем зэпырыкIхэу КапернаумкIэ ежьагъэх. Мэзахэ
хъугъэхагъ, ау Исус ахэмэ адэжь джыри къэкIожьыгъа-
гъэгоп. 18Псыхъураер ыгъэуалъэу жьыбгъэшхо къепщэ-
щтыгъ. 19Стадие* тIокIырэ тфырэ-щэкI фэдиз къуашъор
зафым ыуж, псы кIыIум тетэу Исус къакIоу, къуашъом
пэгъунэгъоу къэхъоу алъэгъугъ. Ар залъэгъум, къэщтагъэх.
20Ау Исус къариIуагъ:

–Сэры ар, шъумыщын!

21Джащыгъум Исус къуашъом къырагъэтIысхьанэу
фэягъэх, ардэдэми къуашъор зыдэкIощтыгъэ псыIушъом
нэсыгъ.

Исусэу цIыфхэм щыIэныгъэ язытырэ хьалыгъур

22ЯтIонэрэ мафэм цIыф купышхоу псыхъураем иадрабгъу
щытхэм Исус игъогу рыкIохэрэр зэрытIысхьэгъэгъэ
къуашъом нэмыкI къуашъо горэ ащ дэжьым Iутэу зэрэ-
щымытыгъагъэм гу лъатагъ. Исус а къуашъом игъогу
рыкIохэрэм адимытIысхьэгъагъэу, язакъоу ахэр зэрэIу-
кIыгъагъэхэми гу лъатагъ. 23ЕтIанэ Зиусхьан Исус Тхьэм
щытхъу зыфешIым ыуж, цIыфмэ хьалыгъухэр зыщашхы-
гъэгъэ чIыпIэм пэгъунэгъоу, Тивериадэ къалэм* къикIы-
гъэхэу, нэмыкIрэ къуашъохэр къыIухьагъэх. 24А цIыф
купышхом Исуси игъогу рыкIохэрэри а чIыпIэм щымыIэ-
жьхэу залъэгъум, ежьхэр къуашъохэм арытIысхьэхи, Исус
лъыхъухэу Капернаум къалэм* кIуагъэх.

25Исус псыхъураем иадрабгъу щыIэу къызагъотым,
къыраIуагъ:

–Равви, сыдигъо мыщ укъэкIуагъа?

26–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус ахэмэ,

6:19 стадие – метр 192-рэ мэхъу.

6:23 Тивериадэ къалэр – Галилей псыхъураем итыгъэ къохьэпIэ Iушъом Iут.

6:24 Капернаум къалэр – еплъ 2:12.

–шъо нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэр зэрэшъулъэгъугъэхэр
арэп шъукъызкIыслъыхъурэр, хьалыгъухэм ащыщ шъушхи,
зыжъугъэшхэкIыгъэти ары нахь. ^ Шхынэу кIодырэм ыужы
шъуимыт, шхынэу мыкIодэу цIыфмэ мыкIодыжьын
щыIэныгъэ яIэ зыгъэхъурэм ыужы шъуит нахь. А шхыныр
ары ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо къышъуитыщтыр; сыда пIомэ
Тхьэу Ты лъапIэм ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо зэридэрэм
имыхъур къытырилъхьагъ.

28Джащыгъум Исус къеупчIыгъэх:

–Адэ, Тхьэр зыфэе Iофхэр дгъэцэкIэнхэм пае, тэ сыда
тшIэн фаер?

29–Тхьэм къыгъэкIуагъэмкIэ шIошъхъуныгъэ шъуиIэныр
ары Тхьэр зыфэе Iофыр,– ариIуагъ Исус ахэмэ.

30–Сыд фэдэ нэшэнэ гъэшIэгъонышхо тэбгъэлъэгъуна, ар
тлъэгъоу, оркIэ шIошъхъуныгъэ тиIэным пае? Сыда
пшIэщтыр?– къыраIожьыгъ ахэмэ. 31 –Тятэжъхэм шъоф
нэкIым мэнн зыцIэ шхыныр* щашхыщтыгъ, Тхьэм игу-
щыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,* «Уашъом къикIырэ
хьалыгъу ашхынэу Тхьэм къаритыгъ».

32–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус, –пегъымбар
Мусэ арэп уашъом къикIырэ хьалыгъур къышъо-
зытыгъагъэр, сэ Сятэ ары нахь уашъом къикIырэ хьалыгъу
шъыпкъэр къышъозытырэр; 33сыда пIомэ уашъом къехэу,
дунаем ицIыфмэ щыIэныгъэ къязытырэр ары Тхьэм
ихьалыгъу.

34–А хьалыгъур къытэт зэпыт, тхьаматэ,– къыраIуагъ
ахэмэ.

35–ЦIыфмэ щыIэныгъэ язытырэ хьалыгъур сэры,– ари-
Iуагъ Исус. –Садэжь къакIорэр мэлэкIэжьыщтэп, сэркIэ
шIошъхъуныгъэ зиIэр егъашIэми псыфалIи лIэжьыщтэп. 36
Ау къызэрэшъосIуагъэм фэдэу, сэ сышъулъэгъугъэ пэтми,
шIошъхъуныгъэ шъуиIэ хъурэп. 37Ты лъапIэм къыситырэ
цIыф пстэури садэжь къэкIощтых, хэт щыщми садэжь
къакIорэри IузгъэкIыжьыщтэп. 38Сыда пIомэ сэ сызыфаер
згъэцэкIэнэу арэп уашъом сыкъызфехыгъэр,

6:31 мэнн зыцIэ шхыныр щашхыштыгъ – Израил цIыфхэр Мысырым (Египет) къикIыжьхи, шъоф нэкIым къыщакIухьэу зыщэтым, шхынэу Тхьэм аригъэшхыщтыгъэр ары. Еплъ Пегъымбар Мусэ ятIонэрэ тхылъэу ытхыгъэм 16:4-15.

6:31 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Сэбур (Псалтыр) 78:24 (урыс библиемкIэ 77:24).

сэ сыкъэзыгъэкIуагъэр зыфаер згъэцэкIэнэу ары нахь. 39Сэ
Сятэу сыкъэзыгъэкIуагъэр зыфаер ежьым цIыфэу сэ
къыситыгъэхэмэ ащыщэу зи мыкIодынэу ары, ахърэт
мафэми а цIыфыр сэ къэзгъэтэджыжьыныр ары. 40Шъы-
пкъэ, хэт щыщми Къо лъапIэр зылъэгъоу, ежьымкIэ
шIошъхъуныгъэ зиIэм мыкIодыжьын щыIэныгъэ иIэ
зэрэхъущтыр ары Сятэ зыфаер; ахърэт мафэми а цIыфыр сэ
къэзгъэтэджыжьыщт.

41«Уашъом къехыгъэ хьалыгъур сэры», ыIуи, Исус зэ-
риIуагъэм пае, джуртхэм ар агу римыхьэу, 42аIуагъ:

–Юсыф ыкъоу Исус арыба мыр? Ежь ятэрэ янэрэ тэшIэ.
«Уашъом сыкъехыгъ», ыIоу сыдэущтэу къыIон ылъэкIыра?

43–Сэ къэсIуагъэр сыда шъугу зыкIемыIурэр?– ариIуагъ
Исус. 44–Ты лъапIэу сыкъэзыгъэкIуагъэм къысфимыщэмэ,
зы цIыфи садэжь къэкIон ылъэкIырэп. Садэжь къакIорэри
ахърэт мафэм сэ къэзгъэтэджыжьыщт. 45Пегъымбархэм
мырэущтэу атхыгъ:* «Тхьэм зэкIэмэ ахэмэ шъыпкъагъэр
аригъэшIэщт». Хэт щыщми Ты лъапIэм къыIохэрэм ядэIоу,
ахэр зэзыгъашIэрэр садэжь къэкIощт. 46Тхьэм щыщым
нэмыкIэу Ты ЛъапIэр зыми ылъэгъугъэп. Ежьыр ары Ты
лъапIэр зылъэгъугъэр. 47Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, сэркIэ
шIошъхъуныгъэ зиIэ хъурэм мыкIодыжьын щыIэныгъэ иIэ
хъугъэ. 48ЦIыфмэ щыIэныгъэ язытырэ хьалыгъур сэры.
49Шъуятэжъхэм шъоф нэкIым мэнн шхыныр щащхыщтыгъ,
ау щытми лIагъэх. 50Ау уашъом къехыгъэ хьалыгъур мары.
Зыгорэм ар ышхымэ лIэжьыщтэп. 51ЦIыфмэ щыIэныгъэ
язытырэ хьалыгъоу уашъом къехыгъэр сэры. А хьалыгъум
щыщ зышхырэр егъашIэми щыIэщт. Дунаем ицIыфхэм
щыIэныгъэ яIэ згъэхъуным пае, хьалыгъоу стыщтыр сэ
спкъы ары.

52–Мы лIым ыпкъ сыдэущтэу тигъэшхын ылъэкIыщт? –
аIуи, джуртхэр лъэшэу зэнэкъокъухэу аублагъ.

53–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус ахэмэ, –ЦIыф
Лъэпкъым Ыкъо ыпкъ шъумышхэу, ылъи шъуемышъомэ,
щыIэныгъэ шъухэлъыщтэп. 54Сэ спкъы зышхэу, слъи
ешъорэм мыкIодыжьын щыIэныгъэ иIэ хъугъэ, ахърэт
мафэми сэ ар къэзгъэтэджыжьыщт. 55Сыда пIомэ сэ спкъы
шхын шъыпкъ, сэ слъи шъоны

6:45 пегъымбархэм атхыгъ – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 54:13.

шъыпкъэшъ ары. [56]Сэ спкъы зышхэу, слъи ешъорэм ыгу
силъ зэпытыщт, ежьыри сыгу илъ зэпытыщт. [57]ЩыIэныгъэ
шъыпкъэ къыздикIырэ Ты лъапIэм сыкъигъакIуи,
ищыIэныгъэ ежьым ыдэжь къызэрикIырэм фэдэу, сэ спкъы
зышхырэм ищыIэныгъэ садэжь къикIыщт. [58]Мыры уашъом
къехыгъэ хьалыгъур. А хьалыгъур шъуятэжъхэм
ашхыщтыгъэ мэнн шхыным фэдэп. Ар ашхыщтыгъэ пэтми
лIагъэх, ау мы хьалыгъур зышхырэр егъашIэми щыIэщт.
[59]Исус Капернаум къалэм дэт синэгогум* чIэтэу, цIыф-
хэм Тхьэм игущыIэхэр аригъашIэхэ зэхъум, а гущыIэхэр
къыIуагъэх.

ГущыIэхэу цIыфхэм мыкIодыжьын щыIэныгъэ яIэ зыгъэхъухэрэр

[60]Исус къыIуагъэхэр зызэхаххэм, игъогу рыкIохэрэм
ащыщхэу бэмэ къаIуагъ:

–Мыщ къыIохэрэр сыдэу гущыIэ къинха! Хэт ахэмэ ядэIун зылъэкIырэр?

[61]Исус къыIуагъэхэр ахэмэ агу зэремыIухэрэр ыгукIэ
ешIэти ариIуагъ:

–Сэ къэсIуагъэхэр шъугу рихьыхэрэп, ара? [62]Ау ЦIыф
Лъэпкъым Ыкъо ыпэкIэ зыдэщыIагъэм дэкIоежьэу шъу-
лъэгъумэ, сыда етIанэ шъуIощтыр? [63]Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ
ары цIыфхэм мыкIодыжьын щыIэныгъэ къязытырэр. Сэ
спкъы шъозгъэшхынэу арэп зыфасIорэр. Ащ ишIуагъэ
къакIорэп. ГущыIэхэу къышъосIуагъэхэм Тхьэм Ыпсэ
ЛъапIи мыкIодыжьын щыIэныгъэри шъуиIэхэ къашIы. [64]Ау
шIошъхъуныгъэ зимыIэхэр къышъухэтых.

Исус арэущтэу зыкIиIуагъэр ахэмэ ащыщхэу шIошъхъуныгъэ зимыIэхэри, тетыгъо зиIэхэм ежьыр аIэкIэзыгъэхьанэу щытыгъэри апэм щегъэжьагъэу ышIэщтыгъэти ары.
[65]ЕтIани Исус къыпигъэхъожьыгъ:

–Джары, «Ты лъапIэм римыгъэлъэкIмэ, зы цIыфи садэжь къэкIон ылъэкIыщтэп,» сIуи зыкIэсIуагъэр.

[66]Ащ щегъэжьагъэу Исус игъогу рыкIохэрэмэ ащыщхэу
бэ игъогу текIыжьхи, гокIыжьыгъэх.

6:59 синэгогу – джуртхэм ятхьэлъэIупIэ ары.

[67]Арэущтэу зэхъум, Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ
пшIыкIутIумэ ариIуагъ:

–Шъори шъузбгъодэкIыжьынэу шъуфая?

[68]–Зиусхьан, хэт ыдэжь тыкIона, адэ?– ыIуи, Симон
Петрэ Исус къыриIуагъ. –МыкIодыжьын щыIэныгъэ тиIэ
зыгъэхъурэ гущыIэхэр о уиIэх, [69]Христосэу щыIэныгъэ
шъыпкъэ къыздикIырэ Тхьэм узэри-Къор тшIошъ хъугъэ
ыкIи тшIагъэ.

[70]–Шъо пшIыкIутIур сигъогу шъукъырыкIонэу
шъукъыхэсхыгъэба? Ау щытми, шъуащыщэу зыр
джынапцIэу щыт,– ариIуагъ Исус ахэмэ. [71]Исус
зыфиIуагъэр Симон Искариот ыкъоу Иудэ ары. А Симон
Искариотыр Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIумэ
ащыщэу щытыгъэ пэтми, нэужым Исус тетыгъо зиIэхэм
аIэкIэзыгъэхьанэу щытыгъэр ежьыр ары.

ЯБЛЭНЭРЭШЪХЬ

Исус ышхэм яшIошъмыхъуныгъ

Ащ нэужым Исус Галилей хэкум къыщикIухьэщтыгъ.
Джуртхэм ежьыр аукIынэу ыуж итыгъэхэти, Иудей хэкум
къыщикIухьанэу фэягъэп. [2]Джурт мэфэкI мэфэшхо
мафэхэу цIыфхэр чэлхэм зыщачIэсхэрэр* къэблэгъагъэх.

[3]Арыти, ышхэм Исус къыраIуагъ:

–Iофышхо гъэшIэгъонхэу пшIэхэрэр уигъогу рыкIохэрэм
алъэгъунхэм пае, мыщ дэжьым икIыжьи, Иудей хэкум
кIожь. [4]ЦIыфхэм зязыгъэшIэнэу фаем шъэфэу Iоф ышIэрэп.
Мы Iофышхо гъэшIэгъонхэр бгъэцакIэхэмэ, дунаем
ицIыфхэмэ зягъэлъэгъу.

[5]Сыда пIомэ Исус ыш дэдэхэми ежьымкIэ шIошъхъу-
ныгъэ яIэу щытыгъэп.

7:2 Джурт мэфэкI мэфэшхо мафэхэу цIыфхэр чэлхэм зыщачIэсхэрэр – Джуртхэр Мысырым къызекIыжьыхэ ужым, илъэс тIокIитIо шъоф нэкIыр къакIухьэу чэлхэм зэрачIэсыгъагъэхэр илъэс къэс мэфэ заулэрэ чэлхэм ачIэсхэу, агу къагъэкIыжьы. Еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 23:33-43.

6Арыти, Исус ахэмэ ариIуагъ:
–ШъоркIэ сыдигъуи игъу, ау сэ сигъо къэсыгъэгоп.
7Дунаем ицIыфхэм шъо шъуауджэгъун алъэкIыщтэп, ау сэ
сауджэгъу. Ахэмэ Iофхэу ашIэхэрэр зэрэбзаджэхэмкIэ сэ
шыхьат сызэрэхъурэр ары сызкIауджэгъурэр. 8Шъо мэфэкI
мэфэшхо мафэхэм апае Ерусалим шъукIу. Сэ а мафэхэм
апае сыкIощтгоп, сыда пIомэ сэ сигъо къэсыгъэгопышъ
ары.
9Исус арэущтэу зареIом, Галилей хэкум къэнагъ.

МэфэкI мэфэшхо мафэхэу цIыфхэр чэлхэм зыщачIэсхэрэр ыгъэмэфэкIэнхэм пае, Исус Ерусалим зэрэкIуагъэр

10Ау Исус ышхэр мэфэкI мэфэшхохэм апае зекIохэм ыуж,
Исуси кIуагъэ, ау цIыфмэ амышIэу, къамылъэгъоу кIуагъэ.
11А мэфэкI мэфэшхо мафэхэм адэжь джуртхэм, «Исус тыдэ
щыIа?» аIозэ лъыхъущтыгъэх.
12ЦIыф купышхохэм Исус игугъу бэрэ ашIэу зэIушъа-
шъэщтыгъэх. Ахэмэ ащыщхэу заулэмэ аIощтыгъ:
–Ар цIыф дэгъу.
–Хьау, ар цIыф дэгъоп, цIыфхэр гъогу занкIэм
тырещых,– аIощтыгъ адрэхэм.
13Ау джуртхэмэ зэращыщынэщтыгъэхэм пае, цIыфмэ
апашъхьэ зыми Исус игугъу щишIыщтыгъэп.
14А мэфэкI мэфэшхо мафэхэм азыныкъо зыблэкIым ыуж,
Исус Тхьэм иунэшхо чIахьи, цIыфхэм Тхьэм игущыIэхэр
аригъашIэхэу ыублагъ.
15–Мы лIыр емыджагъэу, мыщ фэдиз шIэныгъэ тыдэ
къырихыгъа?– агъэшIагъозэ аIуагъ джуртхэм.
16–ГущыIэхэу сэ цIыфхэм язгъашIэхэрэр сэ садэжь
къикIыхэрэп, сэ сыкъэзыгъэкIуагъэм ыдэжь къекIыхэ нахь.
17Тхьэр зыфаер зыгъэцэкIэнэу фаем гущыIэхэу сэ цIыфхэм
язгъашIэхэрэр Тхьэм ыдэжь къикIыхэми, сэ садэжь
къикIыхэми ышIэщт. 18Ежьым ыцIэкIэ къэгущыIэрэр ежь
ышъхьэ ищытхъу ыуж ит, ау къэзыгъэкIуагъэм ищытхъу
ыуж итым шъыпкъагъэ иI, зи пхэнджи ащ хэлъэп.
19Пегъымбар Мусэ Тэурат хабзэр къышъуфигъэнагъэба? Ау
щытми, Тэурат хабзэм итхэр зыгъэцакIэрэ цIыф
къышъухэтэп. Сыда сышъуукIынэу сауж шъузкIитыр?–
ариIуагъ Исус ахэмэ.

[20]–ДжынапцIэ о пхэс,– къаIожьыгъ цIыфхэмэ. –Хэта о
узыукIынэу уауж итыр?
[21]–Зы Iофышхо гъэшIэгъон закъо шэмбэт мафэм зэрэ-
сшIагъэм пае, шъо зэкIэми шъогъэшIагъо,– ариIожьыгъ
Исус ахэмэ. [22]–Шъуеплъ, пегъымбар Мусэ сунэт шIыныр
хабзэу къышъуфигъэнагъэшъ, (ау шъыпкъэмкIэ сунэт
шIыныр зыдэжь къикIыгъэр Мусэ арэп, тятэжъышхохэр
ары нахь), шъо шэмбэт мэфэ дэдэми цIыфыр сунэт
шъошIыба? [23]Джы, пегъымбар Мусэ и Тэурат хабзэ ит
унашъоу сунэт шIыным ехьылIагъэм шъуемыдэIоу шъу-
мыхъуным пае, шэмбэт мэфэ дэдэми цIыфыр сунэт шъу-
шIынэу шъуфит. Арэущтэу зыхъукIэ, сыд пае шъукъыс-
фэгубжыра, зы лIы горэ шэмбэт мафэм зэрэзгъэхъу-
жьыгъапэм пае? [24]Iоф плъышъом шъуеплъэу хьыкум
шъумышIы, ау шъыпкъагъэм тетэу хьыкум шъушIы.

Исус Христосыр арэу шъуIуа?

[25]Джащыгъум Ерусалим щыщ цIыфхэм ащыщхэу заулэмэ
аГуагъ:
–АукIынэу зыуж итхэр мырба? [26]Шъуеплъ, цIыф пстэуми
апашъхьэ къызэрэщыгущыIэрэм, ау щытми зи раIорэп. Тэ
титхьаматэхэм ар зэрэ-Христосыр* зэрагъэшIагъэ, шъуIуа?
[27]Ау мыр зыщыщыр тэшIэ. Ау Христос къызыкIокIэ,
зыщыщыр зыми ышIэщтэп.
[28]Джащыгъум Исус Тхьэм иунэшхо чIэтэу, цIыфхэм
Тхьэм игущыIэхэр аригъашIэхэзэ, мэкъэшхокIэ къыIуагъ:
–Сэ сышъошIэ, сызыщыщыри шъошIэ. Сэр-сэрэу мыщ
дэжьым сыкъэкIуагъэп, сэ сыкъэзыгъэкIуагъэм шъы-
пкъагъэ иI. Ежьыр шъо шъушIэрэп, [29]ау сэ ежьыр сэшIэ,
сыда пIомэ сэ ежьым сыщыщ, ежьыри ары сыкъэзыгъэ-
кIуагъэр.
[30]Исус ар зеIом, аубытынэу фежьагъэх, ау ежьыр зыща-
убытыщтым игъо къэсыгъэгопти, цIыф зи IэкIэ нэсыгъэп.
[31]Ау цIыф купышхом щыщхэу бэмэ ежьымкIэ
шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ.
–Христос къызыкIокIэ, мы лIым нахьи нахьыбэу нэ-

7:26 Христос – еплъ 1:20.

шэнэ гъэшIэгъонышхохэр къыгъэлъэгъошъун, шъуIуа?–
аIощтыгъ ахэмэ.

Фарисейхэмрэ дин пэщэшхохэмрэ Исус аубытынэу Iофтабгэхэр зэрагъэкIуагъэхэр

[32]ЦIыф купышхор ащ фэдэу Исус ехьылIагъэу Iушъашъэхэу фарисейхэм* зызэхахым, ахэмрэ дин пэщэшхохэмрэ* Исус аубытынэу Iофтабгэхэр агъэкIуагъэх.

[33]Ау Исус къыIуагъ:

–Сэ зы тIэкIурэ сышъухэтыщт, етIанэ сыкъэзыгъэкIуагъэм ыдэжь сыкIожьыщт. [34]Шъукъыслъыхъужьыщт, ау сыкъэжъугъотыжьыщтэп, сыздэщыIэми шъукъэкIон шъулъэкIыщтэп.

[35]–Тыда ар дгъотын тымылъэкIынэу зыдэкIонэу ыгу хэлъыр?– аIуи, джуртхэм зэраIожьыгъэ. –Тэ тицIыфхэу урымхэм* ахэгощагъэхэу псэухэрэм адэжь кIонышъ, урымхэм Iофхэр аригъэшIэщтых, шъуIуа? [36]«Шъукъыслъыхъужьыщт, ау сыкъэжъугъотыжьыщтэп, сыздэщыIэми шъукъэкIон шъулъэкIыщтэп», зыфиIуагъэм сыда шъуIуа къыригъэкIыгъэр?

Псыхъохэу цIыфхэм щыIэныгъэ пгъыпкъэ яIэ зыгъэхъухэрэр

[37]МэфэкI мэфэшхо мафэхэм ащыщэу аужырэ мафэу анахь мэфэ лъапIэм Исус къиуцуи, мэкъэшхокIэ къыIуагъ:

–ПсыфалIэ лIэрэр садэжь къэрэкIуи ерэшъу. [38]Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу, «СэркIэ шIошъхъуныгъэ зиIэм псыхъохэу щыIэныгъэ шъыпкъэ иIэ зыгъэхъухэрэр ыгу къичъыщтых».

[39]Исус зыфиIуагъэр ежьымкIэ шIошъхъуныгъэ зиIэхэмэ Тхьэм ежь Ыпсэ ЛъапIэу агухэм къарилъхьащтыр ары. Ащ нэсыфэ Тхьэм ежь Ыпсэ ЛъапIэр шIошъхъуныгъэ

7:32 фарисейхэр – еплъ 1:24.

7:32 дин пэщэшхохэр – дин пэщэшхор, дин пэщэшхоу щытыгъэхэр, дин пэщэшхохэм яунагъохэм ащыщхэр ары.

7:35 урымхэр – иунанхэр ары.

зиӀэхэм агухэм къарилъхьэгъагъэгоп, сыда пӀомэ Исус
ищытхъушхо джыри иӀэ хъугъагъэгоп.

ЦӀыфхэр Исус ехьылӀагъэу зэрэзэгурымыӀуагъэхэр

[40]А гущыӀэхэр зызэхаххэм, цӀыф купышхом щыщ
заулэмэ аӀощтыгъ:
–Шъыпкъэу мыры пегъымбарыр.
[41]–Джары Христосыр,– аӀощтыгъ адрэхэм. Ау нэмыкӀхэ-
ми аӀощтыгъ:
–Христосыр Галилей хэкум щыщыщтэп, арыба? [42]Тхьэм
игущыӀэ тхыгъэхэм арытба,* Христос Даутэ къытехъукӀы-
гъэ цӀыфхэм зэращыщыщтри, Даутэ зыщыщ къалэу Виф-
леем зыцӀэм* зэрэщыщыщтри?
[43]Арэущтэу Исус ехьылӀагъэу цӀыфхэр куп-купэу зэрэ-
гъэхъугъэх. [44]Ахэмэ ащыщэу зы куп Исус ыубытынэу фэя-
гъэ, ау зыгори ащ ӀэкӀэ нэсыгъэп.

Тетыгъо зиӀэхэм яшӀошъмыхъуныгъ

[45]Арэущтэу а Ӏофтабгэхэр дин пэщэшхохэмрэ фарисей-
хэмрэ адэжь къэкӀожьыгъэх. КъызэкӀожьхэм, адрэхэм
яупчӀыгъэх:
–Сыд пае Исус къыздэшъумыщагъа?
[46]–А лӀыр къызэрэгущыӀэрэм фэдэу, зы цӀыф егъашӀэми
гущыӀагъэп,– аӀуагъ Ӏофтабгэхэм.
[47]–Ащыгъум шъори шъудихьыхыгъэба?– араӀожьыгъ
фарисейхэм. [48]–Тэ титхьаматэхэм ащыщэу зыгорэми,
фарисейхэм ащыщэу зыгорэми ежьымкӀэ шӀошъхъуныгъэ
иӀэ хъугъа? [49]Ау мы цӀыф купышхоу пегъымбар Мусэ и
Тэурат хабзэ зымышӀэрэм Тхьэм ынае къащифагъэу щыт.
[50]Фарисейхэм ащыщэу Никодим зыцӀэм (ежьыр ары Исус
ыдэжь чэщым къэкӀогъагъэр) адрэмэ ариӀуагъ:

7:42 Тхьэм игущыӀэ тхыгъэхэм арытба – еплъ Пегъымбар Михэ тхылъэу ытхыгъэм 5:2.

7:42 къалэу Вифлеем зыцӀэр – Бэтлэхьэм ары. Ерусалим километрийкӀэ пэчыжьэу, икъыблэ лъэныкъомкӀэ ит.

[51]–Ыпэ рапшӀэу емыупчӀэу, ышӀэрэр тэрэзэу зэримы-
гъашӀэу, тихабзэ цӀыфым хьыкум тырешӀыхьа?
[52]–Ори Галилей хэкум ущыща?– къыраӀуагъ Никодим. –
Тхьэм игущыӀэ тхыгъэхэм ахаплъи, пегъымбар горэ Гали-
лей зэрэщымыщыр къэпшӀэщт.
[53]ЕтӀанэ ахэр зэбгырыкӀыжьхи, хэти ядэжь кӀожьыгъэ.

ЯЕНЭРЭШЪХЬ

Бзылъфыгъэу зинэ зышӀэ пэтэу аубытыгъэр

Исус Елеон зыцӀэ Ӏуашъхьэм* кӀуагъэ. [2]Нэф къызэшъым,
Тхьэм иунэшхо чӀэхьажьыгъ, цӀыфхэри зэкӀэ ежьым ыдэжь
къэкӀуагъэх. Исус тӀыси, Тхьэм игущыӀэхэр аригъашӀэхэу
ыублагъ. [3]Ащ дэжьым зы бзылъфыгъэ горэу зинэ зышӀэ
пэтэу къаубытыгъэр Тэурат егъэджэкӀо пащэхэми*

фарисейхэми Исус къыфащи, утыгум къырагъэуцуи,
4 къыраIуагъ:

–Дин гъэсакIу, мы бзылъфыгъэр, зинэ ышIэ пэтэу, къаубытыгъ. 5 Мыщ фэдэхэм мыжъохэмкIэ тяозэ, тыукIынхэу Тэурат хабзэм зэритым фэдэу, пегъымбар Мусэ унашъо къытфишIыгъ*. О сыда епIуалIэрэр?

6 Арэущтэу зыкIаIуагъэр Исус Iоф хагъэфэнышъ, зэрагъэмысэн горэ къагъотыныр ары.

Ау Исус зиуфи, IапэкIэ чIыгум зыгорэ тыритхагъ.
7 Зэпамыгъэоу къеупчIыхэ зэхъум, Исус зыкъиузэнкIыжьи
ариIуагъ:

–Шъуащыщэу псэкIод зимыIэр апэу бзылъфыгъэм мыжъокIэ ерэу.

8 Ар зареIом, зиуфэжьи, чIыгум тыритхэу ыублэжьыгъ.

8:1 Елеон зыцIэ Iуашъхьэр – Зейтун Iуашъхьэр ары. Ерусалим игъунэгъубзэу, итыгъэ къыкъокIыпIэ лъэныкъомкIэ Кедрон къуладжэм иадрабгъу щыт.

8:3 Тэурат егъэджэкIо пащэхэр – Тэурат хабзэм итхэмрэ джуртхэм адрэ тхылъ лъапIэхэу яIэхэм арытхэмрэ цIыфхэм агурызыгъаIоу щытыгъэ пащэхэр ары.

8:5 пегъымбар Мусэ унашъо къытфишIыгъ – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 22:22.

[9]Ар зызэхахым, агухэмкIэ загъэмысэжьэу, анахьыжъхэр
апэ итхэу, зым ыуж адрэр итэу, аужырэм нэс зэкIэ
IукIыжьыгъэх. Исус изакъоу къэнагъ, бзылъфыгъэри
утыгум къинагъ. [10]Исус зыкъиузэнкIыжьи, бзылъфыгъэм
нэмыкI зи ылъэгъужьыгъэпти, ащ риIуагъ:

–О бзылъфыгъ, узыгъэмысэщтыгъэхэр тыдэ щыIэха?
Узыгъэмысэнэу цIыф зи къэнагъэп, ара?

[11]–Хьау, Зиусхьан,– къыIуагъ бзылъфыгъэм, –цIыф зи
къэнагъэп.

–Сэри узгъэмысэрэп,– къыIуагъ Исус. –КIожь, джы
щегъэжьагъэу псэкIод умышIэжь.

Исусэу мы дунаем инэфынэр

[12]Исус джыри цIыфмэ адэгущыIи къыIуагъ:

–Дунаем инэфынэр сэры. Сэ сауж къырыкIорэр шIун-
кIыгъэм хэтэу зекIощтэп, щыIэныгъэм инэфынэ ыгъотыщт
нахь.

[13]–О ор-орэу шыхьат узфэхъужьы,– къыраIуагъ фари-
сейхэм. –Арышъ, уишыхьатныгъэ хъунэу щытэп.

[14]–Сэ шыхьат сызфэхъужьми, сишыхьатныгъэ хъунэу
щыт,– ариIожьыгъ Исус ахэмэ, –сыда пIомэ сэ сызщыщри
сыздакIорэри сэшIэ. Ау шъо сызщыщри сыздакIорэри
шъушIэрэп. [15]Мы дунаем ицIыфхэм Iофхэм хьыкум зэра-
трашIыхьэрэм фэдэу хьыкум шъошIы. Сэ зыми хьыкум
тесшIыхьэрэп. [16]Ау зыгорэм хьыкум тесшIыхьэ хъумэ,
ащыгъум хьыкумэу тесшIыхьарэр шъыпкъэу щыт, сыда
пIомэ, сэ зизакъоп, Ты лъапIэу сыкъэзыгъэкIуагъэри си-
гъус. [17]НэбгыритIумэ къаушыхьатырэр шыхьатныгъэ
хъунэу зэрэщытыр шъо шъуи Тэурат хабзэ ит*. [18]Сэр-сэ-
рэу шыхьат сызфэхъужьы. Ты лъапIэу сыкъэзыгъэкIуа-
гъэри шыхьат къысфэхъу.

[19]Арыти къеупчIыгъэх:

–Тыдэ щыIа уятэ?

–Сэри Сяти шъо тышъушIэрэп,– пэгъокI ытыжьыгъ
Исус. –Сэ сышъушIэщтыгъэмэ, Сяти шъушIэщтыгъэ.

[20]Исус Тхьэм иунэшхо чIэтэу, цIыфхэм Тхьэм тын фа-

8:17 шъо шъуи Тэурат хабзэ ит – еплъ Пегъымбар Мусэ ятфэнэрэ тхы-
лъэу ытхыгъэм 19:15.

шIэу ахъщэр зыдалъхьэрэ пхъуантэхэм адэжь щытэу, цIыфхэм Тхьэм игущыIэхэр аригъашIэхэ зэхъум, а гущыIэхэр къыIуагъэх. Зыми ар ыубытэу фежьагъэп, сыда пIомэ ежьыр зыщаубытыщтым игъо къэсыгъэгопти ары.

Сэ сыздакIорэм шъо шъукъэкIон шъулъэкIыщтэп

21Исус джыри ахэмэ ариIуагъ:

–Сэ сышъухэкIыжьыщт, шъори шъукъыслъыхъужьыщт, ау шъуипсэкIодхэр шъутелъхэу шъулIэжьыщт. Сэ сыздакIорэм шъо шъукъэкIон шъулъэкIыщтэп.

22–Ежь-ежьырэу зиукIыжьыщта?– аIуагъ джуртхэм. –Ара, «Сэ сыздакIорэм шъо шъукъэкIон шъулъэкIыщтэп», зыкIиIорэр?

23–Шъо ыхэ шъущыщ, ау сэ ыпшъэ сыщыщ,– ариIуагъ Исус. –Шъо мы дунаем шъущыщ, сэ мы дунаем сыщыщэп.
24«ШъуипсэкIодхэр шъутелъхэу шъулIэжьыщт», шъосIуагъэ. Шъыпкъэ, сэ хэтми сызщыщыр къызышъуасIокIэ, шъушIошъ мыхъумэ, шъуипсэкIодхэр шъутелъхэу шъулIэжьыщт.

25–О хэта узщыщыр адэ?– къыраIуагъ ахэмэ.

–Апэм щегъэжьагъэу сэ хэтми сызщыщыр къызэрэшъосIуагъэм фэдэу сыщыт,– ариIожьыгъ Исус. 26–Шъо къышъохьылIагъэу сэ сIонэу ыкIи шъуззэрызгъэмысэнэу Iаджи сиI, ау сэ сыкъэзыгъэкIуагъэр шъыпкъэ, ащ къыIохэу зэхэсхыгъэхэр дунаем ицIыфмэ ясэIох.

27Исус Ты лъапIэм ехьылIагъэу къызэрадэгущыIэрэр къагурыIуагъэп. 28Арыти, Исус ариIуагъ:

–ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо зышъуIэтыкIэ,* сэ хэтми сызщыщри сэр-сэрэуи зи сымыгъэцакIэу, Сятэ гущыIэхэу сигъэшIагъэхэр къызэрэсIохэрэр къэшъушIэщт. 29СыкъэзыгъэкIуагъэр сэ сигъусэ, сизакъоу сыкъигъэнагъэп, сыда пIомэ ежьым игъоу ылъытэрэ Iофхэр сэ сыдигъуи сэгъэцакIэхэшъ ары.

30Исус а гущыIэхэр къыIохэзэ, цIыфыбэмэ ежьымкIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ.

8:28 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо зышъуIэтыкIэ – еплъ 3:14; 1:51.

Шъыпкъагъэм шъхьафит шъуишIыжьыщт

[31]Исус джуртхэу шIошъхъуныгъэ къыфызиIэ хъугъэхэм
ариIуагъ:

–Сэ сигущыIэхэр шъугухэм арылъхэмэ, шъыпкъэу си-
гъогу рыкIохэрэм шъуащыщ. [32]Джащыгъум шъыпкъагъэр
къэшъушIэщт, шъыпкъагъэми шъхьафит шъуишIыжьыщт.

[33]–Тэ Ибрахьимэ къытехъукIыгъэ цIыфхэм тащыщ, егъа-
шIэми зыми тырипщылIыгъэп,– къыраIожьыгъ ахэмэ. –
«Шъхьафит шъухъужьыщт» зыфапIорэм сыда къибгъэ-
кIырэр?

[34]–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус. –Хэти псэкIод
зышIэрэр псэкIодшIэным пщылIы фэхъужьы. [35]Ау пщылIыр
унэм къинэжьы зэпытыщтэп. Ятэ ыкъу ары унэм къинэжьы
зэпытыщтыр. [36]Арышъ, Къо лъапIэм шъхьафит
шъуишIыжьмэ, шъхьафит шъыпкъэ шъухъужьыщт.
[37]Ибрахьимэ къытехъукIыгъэ цIыфхэм шъузэращыщыр
сэшIэ, ау сигущыIэхэр шъугухэм арылъхэрэпышъ,
сышъуукIынэу сауж шъуит. [38]Сэ Сятэ дэжь щыслъэгъугъэхэр
ары къэсIохэрэр, шъори шъуятэ ыдэжь щыжъулъэгъугъэ
Iофхэр ары жъугъэцакIэхэрэр.

Шъуятэ шэйтаныр ары

[39]–Тэ тятэр Ибрахьимэ ары,– аIуи, джуртхэм Исус
къыраIуагъ.

–Ибрахьимэ шъурибынхэу щытыгъэмэ, Ибрахьимэ иIоф-
хэр жъугъэцэкIэщтгъэх,– ариIожьыгъ Исус. [40]–Ау джы
сышъуукIынэу сауж шъуит, Тхьэм къыIорэ шъыпкъагъэр
зэхэсхыгъэу къышъосIуагъэ пэтми, сышъуукIынэу сауж
шъуит. Ибрахьимэ ащ фэдэ Iофхэр ышIэщтыгъэхэп. [41]Шъо
шъуятэ Iофхэу ыгъэцакIэхэрэр шъори шъогъэцакIэх.

–ЗинэкIэ тэ тыкъэхъугъэп,– къыраIуагъ Исус. –Ты закъоу
тиIэр Тхьэр ары.

[42]–Тхьэр шъуятэу щытыгъэмэ, сэ шIу сышъулъэгъу-
щтыгъ,– ариIуагъ Исус, –сыда пIомэ сэ Тхьэм сыщыщэу
мыщ дэжьым сыкъэкIуагъ. Сэр-сэрэу сыкъэкIуагъэп,
ежьым сыкъигъэкIуагъэ нахь. [43]Сэ къасIохэрэр сыд пае

къыжъугурымыIохэра? Сэ къасIохэрэм шъуядэIун шъулъэ-
кIырэпышъ ары къызкIыжъугурымыIорэр. [44]Шъуятэ шэй-
таныр ары. Шъуятэ зыфаер ары шъо жъугъэцэкIэнэу
шъузыфаер. Апэм щегъэжьагъэу ар цIыф укIакIоу щыт,
шъыпкъагъэми тетэп, сыда пIомэ шъыпкъагъэ зи хэлъы-
пышъ ары. Ащ пцIы зиусыкIэ, ыгу илъыр къеIо, сыда пIомэ
ар пцIыусышъ, пцIыри къызхэкIырэр ежьырышъ ары. [45]Ау
сэ шъыпкъагъэр къызэрэсIорэм пае, къасIохэрэр шъушIошъ
хъурэп. [46]Сэ псэкIод сшIагъэу шъуащыщ горэм
къыушыхьатын ылъэкIына? Шъыпкъагъэр къэсэIо пэтми,
сыд пае къасIохэрэр шъушIошъ мыхъура? [47]Тхьэм ибынхэр
ежьым игущыIэхэм ядэIух, ау шъо Тхьэм игущыIэхэм
шъузкIямыдэIурэр Тхьэм ибынхэу шъущытэпышъ ары.

Ибрахьимэ къэхъуным ыпэкIэ сэ сыщыI

[48]–Самарие цIыфхэм* уащыщ, джынапцIи о пхэс тэIо. Тэ
къатIорэр шъыпкъэба?– аIуи, джуртхэмэ Исус къыра-
Iожьыгъ.
[49]–ДжынапцIэ сэ схэсэп,– ариIожьыгъ Исус. –Сэ Сятэ
лъытэныгъэ фэсэшIы, ау шъо шъукъысэхъоны. [50]Сэ
сищытхъу ыуж ситэп, ау сищытхъу ыуж итэу, цIыфхэм
хьыкум атезышIыхьэрэр щыI. [51]Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, сэ
сигущыIэхэр зыгъэцакIэрэм егъашIэми лIэныгъэр
ылъэгъущтэп.
[52]Исус ар зеIом, джуртхэмэ къыраIожьыгъ:
–ДжынапцIэр о зэрэпхэсыр джы тшIагъэ. Ибрахьимэ
лIагъэ, пегъымбархэри лIагъэх, ау о «Сэ сигущыIэхэр зы-
гъэцакIэрэр егъашIэми лIэжьыщтэп», оIо. [53]Тятэжъышхо
Ибрахьимэ нахьи унахь ина о? Ар лIагъэ, пегъымбархэри
лIагъэх. О ухэтэу зыплъытэжьыра?
[54]–Сэ сыкъызщытхъужьмэ, сищытхъу зи уасэ иIэп,–
пэгъокI ытыжьыгъ Исус. –Ау сэ сищытхъу зышIырэр Сятэу
шъо шъуи Тхьэу зыфашъуIорэр ары. [55]Ар шъо шъушIэрэп,
ау сэ ар сэшIэ. Ар сымышIэу сIуагъэмэ, сэри шъощ фэдэу
пцIыусэу сыхъущтыгъ. Ау ар сэшIэ, игущы-

8:48 Самарие цIыфхэр – еплъ 4:4.

Iэхэри сэгъэцакIэх. 56Шъуятэжъышхо Ибрахьимэ симафэ
зэрилъэгъущтымкIэ гушIощтыгъэ. Ар ылъэгъугъ ыкIи
гушIуагъэ.
57–Илъэс шъэныкъо умыныбжьэу, ау щытми Ибрахьимэ
плъэгъугъэу оIо,– аIуи, джуртхэм Исус къыраIуагъ.
58–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо,– ариIуагъ Исус ахэмэ. –
Ибрахьимэ къэхъуным ыпэкIэ, сэ сыщыI.
59Исус ар зареIом, аукIыным пае еонхэу мыжъохэр къа-
штагъэх. Ау Исус амылъэгъоу къахэкIыжьи, Тхьэм
иунэшхо къычIэкIыжьыгъ.

ЯБГЪОНЭРЭШЪХЬ

Исус нэшъоу къэхъугъэ лIы горэ зэригъэхъужьыгъэр

Исус къыкIухьэзэ, нэшъоу къэхъугъэ лIы горэ ылъэгъугъ.
2Исус игъогу рыкIохэрэр ежьым къеупчIыгъэх:
–Равви, мы лIыр нэшъоу къэхъунэу хэта псэкIод зышIа-
гъэр, ежьыр ара, ятэ-янэхэр ара?
3–Мы лIыри ятэ-янэхэри арэп зилажьэр, ау нэшъоу
къызкIэхъугъэр, ежьым къехъулIэрэмкIэ Тхьэм иIоф нафэу
хъуныр ары,– пэгъокI ытыжьыгъ Исус. 4–Мафэу щэтыфэ,
сыкъэзыгъэкIуагъэм иIофхэр сэ згъэцэкIэнхэ фае. Чэщыр
къэсыщт. Чэщыр къызысыкIэ, зыми зи ышIэн ылъэкIырэп.
5Дунаем сытетыфэкIэ, дунаем инэфынэр сэры.
6Исус ар къызеIом, чIыгум теужъунтхи, IупсымкIэ ятIэ
зэхишIыхьи, а зэхишIыхьагъэр нэшъум ынэмэ ащифагъ.
7–Силоам зыцIэ псыхъурэе зыгъэпскIыпIэм кIуи, зы-
щытхьакI,– ыIуи Исус нэшъум риIуагъ. (Силоам къикIырэр
«АгъэкIуагъэр» ары.) Нэшъур кIуи, зитхьакIи, ылъэгъоу
хъугъэу къэкIожьыгъ.
8Гъунэгъухэми, ар нэшъоу зэрэщытыгъэр зылъэгъу-
гъагъэхэми аIуагъ:
–ЛъэIуакIоу щысыщтыгъэр арыба мыр?
9–Ары,– ыIуагъ зы купым.

–Хьау, арэп, ащ фэд ныIэп,– аГуагъ нэмыкIхэм. –Сэры
ар,– ыIуагъ ежьым.
[10]–О унэхэр сыдэущтэу къаплъэхэу хъугъа?– къе-
упчIыгъэх ахэр.
[11]–Исус зыцIэ лIым ятIэ зэхишIыхьи, а зэхишIыхьагъэр
сынэмэ къащифи, «Силоам зыцIэ псыхъурэе зы-
гъэпскIыпIэм кIуи, зыщытхьакI», къысиIуагъ. Арэущтэу
сыкIуи, зызысэтхьакIым, сынэхэр къаплъэхэу
хъугъэ,– къыIожьыгъ а лIым.
[12]–Тыдэ щыIа ар?– къеупчIыгъэх ахэр. –СшIэрэп,–
къыIожьыгъ ащ.

Исус Iофышхо гъэшIэгъонэу ышIагъэр фарисейхэм зэрагъэунэфыгъэр

[13]Джащыгъум а лIэу нэшъоу щытыгъэр фарисейхэм
адэжь ащагъ. [14]Ау Исус ятIэ зэхишIыхьи, нэшъум ынэхэр
къызигъэплъэгъэ мафэр шэмбэт мэфагъ. [15]Арыти,
фарисейхэр а лIым къеупчIыгъэх:

–Сыдэущтэу унэхэр къаплъэхэу хъугъэ?

–ЯтIэ сынэхэм къатырилъхьи, зызысэтхьакIым, слъэгъоу
хъугъэ,– къыIожьыгъ а лIым.
[16]–Мы лIыр Тхьэм ыдэжь къикIырэп,– аIуагъ фарисейхэм
ащыщхэу заулэмэ, –сыда пIомэ шэмбэт мафэр ыгъэ-
лъапIэрэп*.

–ПсэкIодышIэ лIы горэм ащ фэдэ нэшэнэ гъэшIэгъоны-
шхохэр ышIэн ылъэкIына?– аIуагъ нэмыкIхэм. Арэущтэу
ахэр куп-купэу зэрэгъэхъугъэх.
[17]–О унэхэр ары къыгъэплъагъэхэр. А лIым сыда епIуа-
лIэрэр?– джыри еупчIыжьыгъэх нэшъоу щытыгъэм.

–Ар зы пегъымбар гор,– пэгъокI ытыжьыгъ а лIым.
[18]Ау щытми, а лIэу зынэхэр къаплъэхэу хъугъэм ятэ-
янэхэр къарагъащэхэу яупчIыхэфэ, ар нэшъоу зэрэщы-
тыгъэри, ынэхэр къаплъэхэу зэрэхъугъэри джуртмэ
ашIошъ хъугъэп.

9:16 шэмбэт мафэр ыгъэлъапIэрэп – шэмбэт мафэм ятIэ зэхэпшIыхьэ
хъущтэп. Джуртхэм ар IофшIэным фагъадэ.

19–Шъо шъукъоу нэшъоу къэхъугъэу зыфашъуIорэр ара
мыр?– яупчIыгъэх ахэмэ. –Сыдэущтэу ылъэгъоу хъугъа?
20–Мыр тэ зэрэткъори, нэшъоу къызэрэхъугъэри тэ тэ-
шIэ,– къаIуагъ ятэ-янэмэ. 21–Ау джы ылъэгъоу зэрэхъу-
гъэри, ынэхэр къэзызгъэплъагъэри тшIэрэп. Ежьым шъу-
еупчI, ежь ышъхьэкIэ пэгъокI къышъуитыжьынэу ыныбжь
икъугъ.
22Ятэ-янэхэм арэущтэу къызкIаIуагъэр джуртхэм ащы-
щынэщтыгъэхэти ары; сыда пIомэ хэт щыщми Исус зэрэ-
Христосыр зыдагъэр синэгогум чIафынэу* джуртмэ
зэдаштагъэу щытыгъэти ары. 23Джары, «Ыныбжь икъугъ,
ежьым шъуеупчI», аIуи, ятэ-янэхэмэ къызкIаIуагъэр.
24Арыти, джуртхэр нэшъу щытыгъэм ятIонэрэу къеджэхи
раIуагъ:
–Тхьэм щытхъу фэшI. Мы лIыр псэкIодышIэу зэрэщы-
тыр тэ тэшIэ.
25–Ар лIы псэкIодышIэу щытмэ сшIэрэп,– къыIожьыгъ
нэшъоу щытыгъэм. –Ау мы зыр сэшIэ, сэ нэшъоу сыщы-
тыгъ, ау джы слъэгъоу хъугъэ.
26–Сыд ащ къыуишIагъэр?– еупчIыгъэх ахэр. –Сыдэу-
щтэу унэхэр къыгъэплъагъэха?
27–ШъосIогъахэ, ау шъукъедэIугъэп, сыд пае джыри зэ
зэхэшъухынэу шъуфая?– къариIуагъ нэшъоу щытыгъэм. –
Шъори ащ игъогу шъурыкIонэу шъуфая?
28Арэущтэу къызареIом, ехъоныгъэх ыкIи раГуагъ:
–О мы лIым игъогу рыкIохэрэм уащыщ, ау тэ пегъымбар
Мусэ игъогу рыкIохэрэм тащыщ. 29Тхьэр пегъымбар Мусэ
къызэрэдэгущыIагъэр тэшIэ, ау мы лIыр къыздикIыгъэр тэ
тшIэрэп.
30–Ар къыздикIыгъэр зэрэшъумышIэрэр арыба гъэ-
шIэгъоныр, ау щытми ащ сынэхэр къыгъэплъагъэх,-
къариIуагъ а лIым. 31–Тхьэр псэкIодышIэ цIыфхэм зэря-
мыдэIурэр тэшIэ, ау Тхьэм ищынагъо зыгу илъэу, Тхьэм
игъоу ылъытэрэ Iофхэр зыгъэцакIэрэр ары Тхьэр зэдэIурэр.
32Ау цIыф горэм нэшъоу къалъфыгъэр къыгъэплъагъэу
егъашIэми цIыфмэ зэхахыгъэп. 33Мы

9:22 синэгогум чIафынэу – зы цIыф горэ синэгогум чIафымэ, Тхьэм ылъэпкъ щымыщэу алъытэ.

лIыр Тхьэм ыдэжь къимыкIыгъэмэ, ащ зи ыгъэцэкIэн ылъэкIыщтгъэп.
[34]–О упсэкIодышIэ хъураеу укъалъфыгъ,– раIожьыгъ ахэмэ. –О зыгорэ тэбгъэшIэщта?
ЕтIанэ синэгогум къычIафыгъ.

Фарисейхэм янэшъугъ

[35]А лIыр синэгогум къызэрэчIафыгъэр Исус зэхихыгъ, ащ нэужми ар зелъэгъум риIуагъ:
–Тхьэм ыКъокIэ шIошъхъуныгъэ уиIа?
[36]–Тхьаматэ,– пэгъокI къытыжьыгъ а лIым, –шIошъхъуныгъэ сиIэным пае, хэта зыфапIорэр къысаIу!
[37]–Ар о плъэгъугъэ, сэ, джы къыбдэгущыIэрэр, ары,– риIуагъ Исус.
[38]–ШIошъхъуныгъэ сиIэ хъугъэ, Зиусхьан,– ыIуи, а лIыр Исус ыпашъхьэ лъэгонджэмышъхьэкIэ итIысхьагъ.
[39]–Зымылъэгъухэрэм алъэгъу хъужьынэу, зылъэгъоу зызышIошIыжьхэрэми амылъэгъужь хъуным пае, цIыфхэм хьыкум атесшIыхьанэу мы дунаем сэ сыкъытехьагъ,– къыIуагъ Исус.
[40]Фарисейхэм ащыщхэу Исус игъусагъэхэм Исус ар къыIуагъэу зызэхахым, къеупчIыгъэх:
–Тэри тынэшъоу ара зыфапIорэр?
[41]–Шъунэшъугъэмэ, псэкIод шъуиIэщтгъэп, ау «Тэлъэгъу» шъоIошъ, шъуипсэкIод къышъутенэжьы,– ариIожьыгъ Исус.

ЯПШIЭНЭРЭШЪХЬ

Мэлэхъо **дэгъур**

–Шъыпкъэ дэдэр сэ шъосэIо, мэлэщым къэлапчъэмкIэ дэмыхьэу, нэмыкI чIыпIэкIэ дэпшыеу дахьэрэр тыгъуакIоу
ыкIи хъункIакIоу щыт. [2]Ау къэлапчъэмкIэ дахьэрэр мэлхэм
ямэлахъо ары. [3]УхъумакIом мэлахъом къэлапчъэр
къыфыIуехы, мэлхэри мэлахъом ымакъэ едэIух.
Мэлахъор ежь имэлхэм ацIэкIэ яджэ ыкIи къыдещых.
[4]Мэлахъом имэл пстэури къыздищхэкIэ, апэ итэу макIо.
Мэлхэри ыуж итхэу макIох, сыда пIомэ ымакъэ ашIэжьышъ ары. [5]Ау зы хымэ горэм ыуж ихьащтхэп,
кIатхъужьы нахь, сыда пIомэ хымэ макъэр ашIэжьырэпышъ ары.
[6]А гъэсэныгъэ тхыдэр Исус ариIуагъ. Ау ащ къикIырэр ахэмэ къагурыIуагъэп.
[7]Арыти, Исус джыри къыIуагъ:
–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, мэлэщым икъэлапчъэр сэры.
[8]СапэкIэ къэкIогъэ пстэури тыгъуакIох ыкIи хъункIакIох,
мэлхэри ахэмэ ядэIугъэхэп. [9]Къэлапчъэр сэры. СэркIэ
дахьэрэр мыкIодэу къэнэжьыщт, дэхьащт-къыдэкIыжьыщт,
хъупIи ыгъотыщт. [10]ТыгъуакIор къызфакIорэр тыгъонэуи,
ыукIынэуи, ыгъэкIодынэуи ары. Сэ сыкъызфэкIуагъэр
щыIэныгъэшхоу икъугъэр цIыфмэ ястыныр ары.
[11]–Мэлэхъо дэгъур сэры. Мэлэхъо дэгъум ыпсэ мэлхэм

апае еты. 12Мэлхэр зимыеу, ыпкIэкIэ лажьэрэр мэлахъоу
щытэп. Ащ тыгъужъыр къакIоу зилъэгъукIэ, мэлхэр
къегъанэхэшъ, кIетхъужьы. ЕтIанэ тыгъужъыр мэлхэм
къахэлъадэшъ, елIых ыкIи зэбгырефых. 13А лIым зыкIы-
кIитхъужьырэр ыпкIэкIэ лажьэу, мэлхэм зэрафэмыгумэ-
кIырэр ары.

14,15–Мэлэхъо дэгъур сэры. Ты лъапIэм сыкъишIэу, сэри
Ты лъапIэр зэрэсшIэрэм фэдэу симэлхэр сэшIэх, мэлхэми
сыкъашIэ. Сэ спси симэлхэм апае сэты. 16Мы мэл
Iэхъогъум щымыщхэу нэмыкI мэлхэри сиIэх. Ахэри къэс-
щэнхэ фае, ахэри сымакъэ къедэIущтых. Арэущтэу зы мэл
Iэхъогъоуи зы мэлахъоуи хъущт. 17Сэ спсэ къэсштэжьынэу
зэрэстырэр ары Ты лъапIэм шIу сызкIилъэгъурэр. 18Сэ спсэ
зыми стырихырэп, сэр-сэрэу ар сэты. Ар стынэуи
къэсштэжьынэуи лъэкIыныгъэ сиI. А унашъор сэ Сятэ
къысфишIыгъ.

19А гущыIэхэм апае джуртхэр джыри зэ куп-купэу зэ-
рэгъэхъугъэх.
20–Ащ джынапцIэ хэс, ыIорэр ышIэжьырэп. Сыда ащ
шъузкIедэIурэр?– аIощтыгъэ ахэмэ ащыщхэу бэмэ.
21 Ау нэмыкIхэм аIощтыгъ:
–А къыIохэрэр джынапцIэ зыхэс лIым игущыIэхэп.
ДжынапцIэм нэшъур къыгъэплъэн ылъэкIына?

Джуртхэм Исус зэрамыштагъэр

22ЕтIанэ Тхьэм иунэшхо ежьым фагъази, къызэрэраты-
жьыгъагъэм пае, мэфэкI мэфэшхо мафэхэу* Ерусалим
щагъэмэфэкIыхэрэр къэсыгъэх. КIымэфагъ. 23Исуси Тхьэм
иунэшхо чIэтэу, пачъыхьэ Сэлмэн ыцIэкIэ заджэхэрэ щагоу
шъхьэ зытелъ пкъэу къэлапчъэхэр зиIэм къы-
щикIухьэщтыгъэ. 24Джуртмэ Исус къауцухьи къеупчIы-
гъэх:
–Нафэу къытэмыIоу, сыд фэдизрэ джыри тэмыгъашIэу
тыщыбгъэIэщта? Христосыр орымэ, занкIэу къытаIу.
25–ШъосIуагъэба, ау шъо шъушIошъ хъурэп,– ариIо-
жьыгъ Исус. –Сэ Сятэ ыцIэкIэ згъэцакIэрэ Iофхэр шыхьат
къысфэхъух. 26Ау шъо шъушIошъ хъурэп, сыда пIомэ
зэрэшъосIуагъэм тетэу симэлхэм шъо шъуащыщэп.
27Симэлхэр сымакъэ къедэIух. Сэ ахэр сэшIэх, ахэри сауж
итхэу къэкIох. 28Ахэмэ мыкIодыжьын щыIэныгъэ ясэты,
егъашIэми кIодыжьыщтхэп. Зыми ахэр сIэкIихынхэ
ылъэкIыщтэп. 29Сэ Сятэу ахэр къысэзытыгъэр зэкIэмэ
анахь ин. Зыми ахэр Сятэ IэкIихынхэ ылъэкIыщтэп. 30Ты
лъапIэмрэ сэррэ тыз.
31Исус ар зареIом, джуртхэмэ ежьыр аукIыным пае,
еонхэу мыжъохэр къаштагъэх. 32Ау Исус ариIуагъ:
–Ты лъапIэм ыдэжь къикIыгъэу, Iофышхо гъэшIэгъон
Iаджи шъозгъэлъэгъугъэ. Ахэмэ ащыщэу тара мыжъо-
хэмкIэ шъукъысаозэ, сызтешъуукIыхьанэу шъузыфаер?
33–Iофышхо гъэшIэгъон горэ о зэрэпшIагъэр арэп мы-
жъохэмкIэ тыкъыуаозэ, утыукIынэу тызыкIыфаер, ау о
уцIыфэу «Сытхь» пIоу, Тхьэр зэрэбгъэпцIырэр ары,–
къыраIожьыгъ джуртхэм.
34–Шъо шъуи Тэурат хабзэ итба, Тхьэм мырэущтэу

10:22 Тхьэм иунэшхо ежьым фагъази, къызэрэратыжьыгъагъэм пае, мэфэкI мэфэшхо мафэхэр – Исус къэхъуным ыпэкIэ 167-рэ илъэсым Антиок Епифан зыцIэ пачъыхьэм тхьэ нэпцIхэм апае къурмэн шIыпIэ Тхьэм иунэшхо щигъэуцугъагъ. А пачъыхьэм Тхьэм иунэшхо арэущтэу зэриуцIэпIыгъагъэм пае, джуртхэм а унэшхор агъэкъэбзэжьи, Тхьэм ынэшIу ащ щифэнэу елъэIугъагъэх. Арэущтэу Тхьэм иунэшхо ежьым фагъази, къызэрэратыжьыгъагъэр агу къагъэкIыжьызэ, джуртхэм илъэс къэс мэфийкIэ а мэфэкI мэфэшхо мафэхэр агъэмэфэкIых. ДжуртыбзэкIэ а мэфэкI мэфэшхо мафэхэм зэряджэхэрэр «Ханукэ» ары.

зэриГуагъэр:* «Сэ сIуагъэ шъо тхьэхэу шъузэрэщытыр?»–
ариIожьыгъ Исус. –Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэри укъуагъэхэу
хъущтэп. [35]Арэущтэу ежь игущыIэхэр цIыфхэу
къызфэкIуагъэхэмэ «Шъо тхьэхэу шъущыт», ыIуи, Тхьэм
ариIуагъ. [36]Арышъ, сэ Ты лъапIэм къыгъэнэфагъэу мы
дунаем къыгъэкIуагъэм, «Сэ Тхьэм сыри Къу»,
зэрэсIуагъэм пае, сыдэущтэу «О Тхьэр огъэпцIы»,
къысэшъуIон шъулъэкIыра? [37]Сэ Сятэ иIофхэр
сымыгъэцакIэхэу щытмэ, сэркIэ шIошъхъуныгъэ
зишъумыгъаI. [38]Ау сэ Сятэ иIофхэр згъэцакIэхэу щытмэ,
сэркIэ шIошъхъуныгъэ шъуимыIэ пэтми, а IофхэмкIэ
шIошъхъуныгъэ зижъугъаI. Ащыгъум сэ Ты лъапIэм
сыщыщэу ыгу сызэрилъ зэпытри, Ты лъапIэри сэ
къысщыщэу сыгу зэрилъ зэпытри къэшъушIэщт ыкIи
къыжъугурыIощт.

[39]Джыри зэ Исус аубытынэу фежьагъэх, арышъхьакIэ
ежьыр аIэпыкIыгъ.

[40]Ащ нэужым Исус Иордан зыцIэ псыхъом джыри зэпы-
рыкIыжьи, Иуан цIыфхэр зыщиумэхъыщтыгъэ чIыпIэм
кIуи, ащ дэжьым къэнагъ. [41]ЦIыфыбэхэри ыдэжь къэ-
кIуагъэх.

–Иуан зы нэшэнэ гъэшIэгъонышхуи къыгъэлъэгъуагъэп,
ау мы лIым ехьылIагъэу къыIуагъэхэр зэкIэ шъыпкъэх,–
къаГуагъ ахэмэ.

[42]А чIыпIэми цIыфыбэмэ ИсускIэ шIошъхъуныгъэ яIэ
хъугъэ.

ЯПШIЫКIУЗЭНЭРЭШЪХЬ

Лазар зэрэлIагъэр

ЛIы горэ Лазар ыцIэу сымаджэу щытыгъ. Ар Вифание
къуаджэм* щыщыгъ. Мерэми ышыпхъу Марфи а

10:34 Тхьэм . . . зэриIуагъэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 82:6
(урыс библиемкIэ 81:6).

11:1 Вифание къуаджэр – Ерусалим километрищкIэ
пэчыжьэу, итемыр тыгъэ къыкъокIыпIэ лъэныкъомкIэ щыт.

къуаджэм щыщыгъэх. 2А Мерэм* ары осэшхо зиIэ дагъэр
Зиусхьаным ылъакъохэм ащифи, ышъхьацкIэ зы-
лъэкIыжьыгъэр. Ащ ышы Лазар ары сымаджэу щытыгъэр.
3Арэущтэу зэхъум, зэшыпхъуитIум Исус лIыкIо фагъакIуи
рырагъэIуагъ:

–Зиусхьан, о шIу плъэгъурэр сымадж.

4Исус ар зызэхехым, къыIуагъ:

–А узыр лIэныгъэ къызхэкIырэ узэп, Тхьэм щытхъушхо
фэзышIыщт уз нахь. А узым къыхэкIыкIэ цIыфхэм Тхьэм
Ыкъо щытхъушхо фашIыщт.

5Исус, Марфи, Марфэ ышыпхъуи, Лазари шIу ылъэ-
гъущтыгъэх. 6Лазар зэрэсымаджэр Исус зызэхехым, зы-
дэщыIэ чIыпIэм джыри мэфитIукIэ къэнагъ.

7Ащ нэуж игъогу рыкIохэрэм ариIуагъ:

–Иудей хэкум* джыри тыжъугъэкIожь.

8–Равви, джуртхэр мыжъохэмкIэ къыоонхэу уаукIынэу
уауж зитыгъэр бэ шIагъап, джыри ащ окIожьа?–
къыраIуагъ игъогу рыкIохэрэмэ.

9–Мафэр сыхьат пшIыкIутIу мэхъуба?– къыIожьыгъ
Исус. –Мафэм зекIорэр лъэпаорэп, сыда пIомэ дунаем
инэфынэ елъэгъушъ ары. 10Ау чэщым зекIорэр мэлъэпао,
сыда пIомэ нэфынэм хэтэпышъ ары.

11Исус а гущыIэхэр зареIохэ ужым, ариIуагъ: –

Тиныбджэгъу Лазар хэчъыягъ, ау къэзгъэушыжьынэу
сэкIо.

12–Зиусхьан, хэчъыягъэмэ хъужьыщт,– къыраГуагъ
игъогу рыкIохэрэм. 13Ау Исус зыфиIуагъэр Лазар зэрэ-
лIагъэр ары, ау игъусэхэм къызэрагурыIуагъэр чъыен
къызэрыкIом Исус тегущыIэу ары.

14Джащыгъум Исус нафэу ариIуагъ:

–Лазар лIагъэ. 15Ау шъощ пае сигуапэ ащ дэжьым сызэ-
рэщымыIагъэр, шIошъхъуныгъэ шъуиIэ хъуным пае. Ау
некIо ыдэжь тыжъугъакIу.

16Исус арэущтэу зареIом, Фомэу ТIуазэкIэ заджэхэрэм
адрэ нэбгырэхэу Исус игъогу рыкIохэрэм ариIуагъ:

–НекIох, тэри Исус тыдэрэкIод.

11:2 А Мерэмыр – еплъ 12:1-8. 11:7 Иудей хэкур– еплъ 3:22.

Исусэу лIагъэхэр къэзыгъэтэджыжьэу, щыIэныгъэ язытырэр

[17]ЕтIанэ ащ дэжьым зынэсым, Лазар къэунэм зычIалъ-
хьажьыгъэр мэфиплI зэрэхъугъэр Исус къышIагъ. [18]Ви-
фание къуаджэр стадие* пшIыкIутфыкIэ Ерусалим пэчы-
жьэу щыт. [19]Лазар зэрэлIагъэм пае, джуртыбэ тхьаусхакIо
Марфэрэ Мерэмрэ къафэкIуагъэх. [20]Марфэ Исус
къызэрэкIорэр зызэхехым, ащ пэгъокIыгъ, ау Мерэм унэм
къинагъ.

[21]–Зиусхьан,– ыIуи, Марфэ Исус къыриIуагъ. –О мыщ
ущыIагъэемэ, сэ сшы лIэщтыгъэп. [22]Ау о Тхьэм сыд щыщ-
кIи уелъэIумэ, джыри ар къызэрэпфишIэщтыр сэшIэ.

[23]–О пшы къэтэджыжьыщт,– риIуагъ Исус.

[24]–Аужырэ мафэу лIагъэхэр къэзыщытэджыжьыщтым
ари къызэрэтэджыжьыщтыр сэшIэ,– къыриIожьыгъ Марфэ.

[25]–ЛIагъэхэр къэзыгъэтэджыжьэу, щыIэныгъэр язытырэр
сэры; сэркIэ шIошъхъуныгъэ зиIэр лIэми щыIэщт; [26]хэти
ащ фэдэ щыIэныгъэ зиIэ хъоу, сэркIэ шIошъхъуныгъэ зиIэр
егъашIэми лIэжьыщтэп. Ар пшIошъ мэхъуа?– риIуагъ
Исус.

[27]–Ары, Зиусхьан,– къыриIожьыгъ Марфэ. –Христосэу*
Тхьэм Ыкъоу дунаем къэкIон фэягъэр орэу зэрэщытыр
сшIошъ мэхъу.

[28]Марфэ ар къызеIом, ыгъэзэжьи, ышыпхъу Мерэм
къеджи, шъэфэу риIуагъ:

–Дин гъэсакIор къэкIуагъэу къыоджэ.

[29]Мерэм ар зызэхехым, псынкIэу къэтэджи, Исус ыдэжь
къэкIуагъ. [30]Исус джыри къуаджэм дэхьэгъагъэгоп, Марфэ
зыщыIукIагъэм ыдэжь щытыгъ. [31]Джуртхэу тхьаусхакIо
къэкIуагъэхэр Мерэм игъусэхэу унэм исыгъэхэм Мерэм
псынкIэу тэджи, унэм икIыгъэу залъэгъум, къэунэм
кIонышъ, ащ дэжьым щыгъынэу ашIошIи, ыуж ихьагъэх.

[32] Ау Мерэм Исус зыдэщыIэм къакIуи, Исус зелъэгъум,

11:18 стадие – метр 192-рэ мэхъу. 11:27 Христос – еплъ 1:20.

ылъакъохэм адэжь зыщыридзыхи къыриIуагъ:
–Зиусхьан, о мыщ ущыIагъэемэ, сэ сшы лIэщтыгъэп.
33Исус Мерэм гъэу, ащ игъусэхэу къэкIогъэ джуртхэри
гъыхэу зелъэгъухэм, ыгу къеуи, лъэшэу гумэкIыгъэ.
34–Тыда хьадэр зыщычIэшъулъхьажьыгъэр?– къыIуагъ
Исус.
–Зиусхьан, къакIуи, еплъ,– къыраIуагъ ахэмэ.
35Джащыгъум Исус къэгъыгъ.
36Ар залъэгъум, джуртмэ къаIуагъ:
–Ащ шIу зэрилъэгъущтыгъэм шъуеплъ!
37–Мы лIэу нэшъум ынэхэр къэзызыгъэплъагъэм а лIыр
ымыгъэлIэн ылъэкIыщтыгъэба?– къаIуагъ ахэмэ ащыщхэу
заулэмэ.

Исус Лазар лIагъэхэм къызэрахигъэтэджыкIыжьыгъэр

38Исус ыгу лъэшэу къыхаIэу, къэунэм кIуагъэ. Ар гъо-
чIэгъэу щытыгъ, мыжъуи ащ Iуалъхьажьыгъэу щытыгъ.
39–Мыжъор Iушъух,– къыIуагъ Исус.
–Зиусхьан,– ыIуи, лIагъэм ышыпхъу Марфэ Исус къы-
риIуагъ, –ар зылIагъэр мэфиплI мэхъу, мэ Iае къыпихы
хъугъэ.
40–ШIошъхъуныгъэ уиIэмэ, Тхьэм ищытхъушхо зэрэ-
плъэгъущтыр къыосIуагъэба?– риIуагъ Исус.
41Арэущтэу лIагъэр зычIэлъ гъочIэгъым Iулъ мыжъор
Iуахыгъ. Исуси уашъом дэплъыий къыIуагъ:
–Сэ Сят! СилъэIу укъызэредэIугъэмкIэ щытхъу къы-
пфэсэшIы. 42Сыдигъуи силъэIухэм укъызэрядэIурэр сэшIэ.
О сыкъызэрэбгъэкIуагъэмкIэ мыщ дэжьым щыт цIыф
купышхом шIошъхъуныгъэ яIэ хъуным пае, мы гущыIэхэр
къэсIуагъэх.
43Исус ар къызеIом ыуж, мэкъэшхокIэ къыIуагъ:
–Лазар, къычIэкI!
44ЛIагъэм ыIэхэми ылъакъохэми чэфынхэр къящэкIы-
гъэхэу, ынэгуи шэкI фыжь ещэкIыгъэу къычIэкIыгъ.
–Чэфынхэу ещэкIыгъэхэр къытешъухыжьи, орэкIожь!–
ариIуагъ Исус.

Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщ тхьаматэхэм Исус тхьагъэпцӀыгъэкӀэ аукӀынэу гухэлъ зэрашӀыгъэр

(Маттэ 26:1-5; Марк 14:1-2; Лука 22:1-2)

45Исус Іофышхо гъэшІэгъонэу ышІагъэр залъэгъум,
Мерэм ыдэжь къэкІогъэгъэ джуртхэм ащыщхэу бэмэ
ИсускІэ шІошъхъуныгъэ яІэ хъугъэ. 46Ау а джуртхэмэ
ащыщэу куп фарисеймэ адэжь кІохи, Исус ышІагъэр ара-
Іотэжьыгъ. 47Дин пэщэшхохэмрэ фарисейхэмрэ хъугъэ-
шІагъэр зызэхахым, Тхьэмэтэ Хэсэшхом* щыщхэр зэІуа-
гъэкІагъэх.
–Сыда тшІэщтыр?– аІозэ зэхэупчІыхьажьыгъэх. –Мы
лІым нэшэнэ гъэшІэгъонышхоу Іаджи къегъэлъагъо. 48Ащ
тыпэмыуцоу къэдгъанэмэ, цІыф пстэуми ащкІэ
шІошъхъуныгъэ яІэ хъущт. Рим къэралыгъошхом щыщхэу,
мы хэгъэгур зыІэ илъхэр къэкІонхэшъ, Тхьэм иунэшхуи
ттырахынышъ, тэ тлъэпкъи агъэкІодыщт.
49Джуртхэм ащыщэу, а илъэсым дин пэщэшхоу* щытэу
Кайафэ* зыцІэм адрэмэ ариІуагъ:
–Шъо зи шъушІахэрэп. 50Тэ тлъэпкъ зэкІэ кІодыным
нахьи, лъэпкъым пае зы нэбгырэ закъо лІэмэ, тэркІэ
зэрэнахьышІур къыжъугурыІорэба?
51Ар ежь-ежьырэу къыІуагъэп, ау а илъэсым дин пэщэ-
шхоу щытыгъэти, джурт лъэпкъым пае Исус ыпсэ зэри-
тыщтыр Тхьэм ащ ыгу къырилъхьи, къыригъэІуагъ. 52Исус
ыпсэ зыфитыщтыр джурт лъэпкъым пае закъор армырэу,
Тхьэм ибынхэу зэбгырыдзыгъэхэр зы хъунхэуи зы чІыпІэ
щиугъоижьынхэуи ары. 53Арыти, а мафэм щегъэжьагъэу
Исус аукІынэу рахъухьагъ.
54Ащ къыхэкІэу цІыфхэм алъэгъоу Исус джуртхэмэ
къахэхьажьыгъэп, ау а чІыпІэм икІи, шъоф нэкІым ылъэ-

11:47 Тхьэмэтэ Хэсэшхор – дин Іофхэм яхьылІагъэу хьыкум зышІэу, анахь тетыгъо зиІэ хасэу джуртхэм яІагъэр ары. Тхьаматэ нэбгырэ 70-рэ Тхьэмэтэ Хэсэшхом щыщыгъэх. А хэсэшхом итхьаматэу дин пэщэшхор арыгъэ. Тхьэмэтэ Хэсэшхом загъорэ «СинедрионкІэ» еджэх.

11:49 дин пэщэшхор – дин пащэхэм ятхьаматэуи Тхьэмэтэ Хэсэшхом итхьаматэуи щытыгъ.

11:49 Кайафэ – Аннэ ыпхъу илІэу щытыгъ. Исус къызэхъу нэужым я 18-36 -рэ илъэсхэм къакІоцІ дин пэщэшхоу щытыгъ.

никъокIэ ит къуаджэу Ефраим* зыцIэм кIуи, игъогу ры-
кIохэрэр игъусэхэу ащ дэжьым къэнагъ.
[55]Джуртхэм ямэфэкI мэфэшхоу Пасхъэ зыцIэр къэблэ-
гъагъэти, диным къызэриIорэм тетэу, мэфэкI мэфэшхом
ыпэкIэ загъэкъэбзэжьынэу а хэкум щыщхэу цIыфыбэхэр
Ерусалим къэкIуагъэх. [56]Джащыгъум Исус лъыхъущты-
гъэх, Тхьэм иунэшхо чIэтхэуи зэхэупчIыхьажьыщтыгъэх:
–Сыда шъуIорэр шъо? МэфэкI мэфэшхом пае ар къэ-
кIонба?
[57]Ау дин пэщэшхохэмрэ фарисейхэмрэ Исус аубытыным
пае, унашъо къыдагъэкIыгъагъ:
–Хэти Исус зыдэщыIэр зышIэрэм макъэ къытигъэIун
фае.

ЯПШIЫКIУТIОНЭРЭШЪХЬ

Мерэм Вифание къуаджэм дагъэу осэшхо зиIэр Исус ылъакъохэм зэрещифагъэр

(Маттэ 26:6-13; Марк 14:3-9)

МэфэкI мэфэшхоу Пасхъэ зыцIэр* къэсынкIэ мэфих
къэнагъэу, Исус Вифание къуаджэм къэкIуагъ. Лазарэу
Исус лIагъэхэм къахигъэтэджыкIыжьыгъэр ащ дэжьым
щыпсэущтыгъ. [2]Исус пчыхьэшъхьашхэ къыфагъэхьазы-
рыгъ, Марфи бысымгуащэу щытыгъ. Исус игъусэу Iанэм
пэсыгъэхэм Лазари ахэсыгъ. [3]Джащыгъум Мерэм нард зы-
цIэ къэкIыгъэм идагъэ къабзэу ыкIи осэшхо зиIэу, мэIэшIу
зыпихырэм щыщ зы апч къышти, Исус ылъакъохэм ащифи,
ышъхьацкIи ылъэкIыжьыгъэх. Дагъэм къыпихырэ мэ
IэшIур унэм изы хъугъэ.
[4]Ау Исус игъогу рыкIохэрэм ащыщэу Иудэ Симон
Искариотэу, Исус тетыгъо зиIэхэм аIэкIэзыгъэхьанэу
щытыгъэм къыIуагъ:

11:54 Ефраим къуаджэр – Ерусалим километрэ 24-кIэ пэчыжьэу, итемыр
тыгъэ къыкъокIыпIэ лъэныкъомкIэ итыгъ. Темыр зыфаIорэр арапыбзэкIэ
«шэмал», тыркубзэкIи «кузей» ары.

12:1 МэфэкI мэфэшхоу Пасхъэ зыцIэр – еплъ 2:13.

[5]–Мы дагъэу осэшхо зиIэр динар* шъищкIэ тщэу тхьа-
мыкIэхэм сыда зыкIятымытыгъэр?

[6]Иудэ ар зыкIиIуагъэр тхьамыкIэхэм ыгу афэгъукIэ арэп, тыгъуакIоу щытыгъэти ары нахь. Ащ ахъщалъэр ыIыгъыгъэти, ащ ахъщэу ралъхьэрэм хэтыгъухьэщтыгъ.

[7]–А бзылъфыгъэм ыуж икI,– къыIуагъ Исус. –Сэ сызщычIалъхьажьыщт мафэм пае мы дагъэр сфиухъумагъ.
[8]Сыда пIомэ тхьамыкIэхэр шъо къышъухэт зэпытых, ау сэ сышъухэт зэпытыщтэп.

[9]ЦIыф купышхоу джуртхэм ащыщхэм Исус ащ дэжьым зэрэщыIэр зэхахыгъэти къэкIуагъэх, ау къызфэкIуагъэхэр Исус изакъоп, Лазарэу лIагъэхэм къахигъэтэджыкIы-
жьыгъэри зэрагъэлъэгъунэу арыгъэ. [10]Арэущтэу дин пэ-
щэшхохэм Лазари аукIынэу рахъухьагъ, [11]сыда пIомэ Лазар
пае джуртыбэхэр ятхьаматэхэм агокIыхи, ИсускIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ.

Щытхъуушхо иIэу, Исус Ерусалим зэрэдэхьагъэр

(Маттэ 21:1-11; Марк 11:1-11; Лука 19:28-40)

[12]ЯтIонэрэ мафэм мэфэкI мэфэшхом пае къэкIогъэ цIыф купышхохэм Исус Ерусалим къызэрэкIорэр зэхахыгъ.
[13]Зызэхахым, палмэ чъыгым* икъутамэхэр аштэхи, Исус пэгъокIынхэу дэкIыгъэх, мэкъэшхокIэ къаIозэ:

–Хьусаннэ!* Израил ипачъыхьэу
Зиусхьаным ыцIэкIэ къакIорэм
щытхъушхор ий! [14]ЕтIанэ Исус зы щыд къунан
къыгъоти, тетIысхьагъ, Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм
зэрарытым фэдэу,*
[15]«Умыщын Сион къалэ.
Мары, уипачъыхьэ щыд къунаным* тесэу къэкIо».

12:5 динар – еплъ 6:7.
12:13 палмэ чъыгыр – хъурмэ чъыгыр ары.
12:13 Хьусаннэ – щытхъу гущыIэ ары.

12:14-15 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 40:9; Пегъымбар Зэкъарие тхылъэу ытхыгъэм 9:9.

12:15 щыд къунан – щыд курэр ары.

[16]Исус игъогу рыкIохэрэм а хъугъэ-шIагъэм къикIырэр
къагурыIуагъэп, ау Исус щытхъушхо иIэ хъугъэу, уашъом
зыдэкIоежьым ыуж, Исус ехьылIагъэу Тхьэм игущыIэ
тхыгъэхэм а гущыIэхэр зэрарытхэри, а гущыIэхэм атетэу
цIыфхэр Исус зэрэдэзекIуагъэхэри агу къэкIыжьыгъ.
[17]ЦIыфхэу купышхом хэтхэу Исус игъусагъэхэм адрэ
цIыфхэм араIуатэ зэпытыщтыгъ, Исус Лазар еджи, къэунэм
къычIигъэкIыжьи, лIагъэхэм къызэрахигъэтэджы-
кIыжьыгъэр. [18]А нэшэнэ гъэшIэгъонышхор къызэригъэ-
лъэгъуагъэр цIыфыбэмэ зэхахыгъэти, Исус пэгъокIынхэу
дэкIыгъэх. [19]Ар залъэгъум, фарисеймэ зэраIожьыгъ:

–Шъуеплъ, ежьым зи ешъушIэн зэрэшъумылъэкIырэр шъолъэгъу. Мары дунаем ицIыф пстэури ежьым ыуж ехьэх.

Исус ежьыр зэраукIыщтыр къызэриIуагъэр

[20]МэфэкI мэфэшхом Тхьэм щелъэIунхэу къэкIуагъэхэмэ
урым цIыф* заулэхэр ахэтыгъэх. [21]Ахэр Галилей хэкум ит
Вифсайдэ къалэм* щыщ Филипп ыдэжь кIохи елъэIугъэх:

–Тхьаматэ, Исус тлъэгъунэу тыфай.

[22]Филиппи кIуи, Индрыс риIуагъ. ЕтIанэ Филиппрэ Индрысрэ кIохи, Исус раIуагъ.

[23]–ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо ищытхъушхо цIыфхэм
зыщалъэгъущт сыхьатыр къэсыгъ,– къариIуагъ Исус. [24]–
Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, коцыцэр чIыгум хафэу мылIэмэ,
изакъоу къэнэжьы, ау чIыгум хафэу зылIэкIэ, гъэбэжъушхо
къыхьыщт. [25]Зыпсэ шIу зылъэгъурэм ыпсэ шIокIодыщт, ау
зыпсэ мы дунаем щызыуджэгъурэм сыдигъуи щыIэнэу
къыгъэнэжьыщт. [26]Сэ къысфэлажьэрэр сауж къырэкIу. Сэ
сыздэщыIэми къысфэлажьэрэри щыIэщт. Ты лъапIэм сэ
къысфэлажьэрэм лъытэныгъэ фишIыщт.
[27]–Джы сэгумэкIы. Сыд сIона? Сэ Сятэ мы къиныгъэм
сыхэхыжь, есIона? Мы къиныгъэр сщэчынэу ары дунаем

12:20 урым цIыфхэр – иунан цIыфхэр ары. 12:21 Вифсайдэ къалэр – еплъ 1:44.

сыкъызфэкIуагъэр. [28]Сэ Сятэ о пцIэ ищытхъушхо цIыфхэм ягъэлъэгъу.

Исус ар зеIом, уашъом зы макъэ къиIукIыгъ:

–Сэ сцIэ ищытхъушхо цIыфхэм язгъэлъэгъугъ, джыри зэ язгъэлъэгъужьыщт.

[29]ЦIыф купышхом хэт цIыфхэу ащ дэжьым щытхэм ар зызэхахым, аIуагъ:

–Ар шыблэ гъогъо макъ.

–МэлэIич горэ ащ къыдэгущыIагъ,– аIуагъ нэмыкIхэмэ.

[30]–Мы макъэр сэщ пае къэIугъэп, шъощ пае нахь,– къыIуагъ Исус. [31]–Джы Тхьэм дунаем ицIыфхэм хьыкум атыришIыхьащт. Джы Тхьэм мы дунаем ипщ* тыридзыщт.
[32]Ау цIыфхэм сэ сыкъызаIэтыкIэ,* цIыф пстэури садэжь къэсщэщтых.

[33]Ежьыр зэрэлIэщт шIыкIэр ахэмэ агуригъэIоным пае, Исус а гущыIэхэр къыIуагъэх.

[34]–Христос егъашIэми зэрэщыIэщтыр Тэурат хабзэм тигъэшIагъ,– къыраIуагъ цIыф купышхом. –ЦIыфхэм ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо* къызэраIэтыщтыр къэоIо, ар сыдэу хъура? ЦIыф Лъэпкъым Ыкъоу зыфапIорэр хэта?

[35]–Нэфынэр джыри зы тIэкIурэ къышъухэтыщт,– ариIуагъ Исус ахэмэ. –ШIункIыгъэр къышъутемыоу нэфынэр шъуиIэфэ шъукIу. ШIункIыгъэм хэтэу зекIорэм зыдакIорэр ышIэрэп.
[36]Нэфынэм ибынхэу шъухъуным пае, нэфынэр шъуиIэфэ, нэфынэмкIэ шIошъхъуныгъэ зижъугъаI.

А гущыIэхэр Исус къызеIохэм ыуж, ахэмэ ахэкIи, амылъэгъужьы хъугъэ.

Джуртхэм яшIошъмыхъуныгъ

[37]Исус ащ фэдиз нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэр ахэмэ апашъхьэ къыщигъэлъэгъуагъэхэми, ежьымкIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэп.
[38]Арэущтэу зыфэхъугъэр мы гущыIэхэу пегъымбар Исайас къыIуагъэхэр* къэшъыпкъэжьынхэр ары:

12:31 мы дунаем ипщ – шэйтаныр ары.
12:32 сыкъызаIэтыкIэ – еплъ 3:14.
12:34 ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо – еплъ 1:51.

«Зиусхьан, къэбарэу дгъэIугъэр хэта зышIошъ хъугъэр? Тхьэу Зиусхьаным ыкIочIэшхуи хэта нафэ зыфэхъугъэр?»
[39]А гущыIэхэр шъыпкъэх. А цIыфхэм шIошъхъуныгъэ яIэ хъун алъэкIыщтыгъэп, сыда пIомэ пегъымбар Исайас итхылъ итэу нэмыкI чIыпIэм ыдэжь къызэриIуагъэм фэДэу,*

[40]«Тхьэм ахэмэ анэхэр нэшъоу къыгъэхъугъэх, агухэри гуркъэхэу къыгъэхъугъэх. Арэущтэу анэхэмкIэ алъэгъурэп, агухэмкIи къагурыIорэп, ыгъэхъужьынхэм паий, Тхьэм ыдэжь къагъэзэжьрэп».

[41]Пегъымбар Исайас Исус щытхъушхоу иIэнэу щытыгъэр зэрилъэгъугъэм пае, а гущыIэхэр къыIуагъэх. Зигугъу ышIыгъэр Исус ары.

[42]Ау щытми, джурт тхьаматэхэм ащыщхэу бэмэ ИсускIэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ, ау цIыфмэ апашъхьэ ар

къыщаIуагъэп, сыда пIомэ «Синэгогум тыкъычIафыщт», аIозэ, фарисейхэм ащыщынэщтыгъэхэти ары. 43Сыда пIомэ Тхьэм ищытхъу нахьи цIыфмэ ящытхъу нахьышIу алъэгъущтыгъ.

44ЕтIанэ Исус мэкъэшхокIэ къыIуагъ:

–СэркIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ хъурэм шIошъхъуныгъэ зыфиIэ хъурэр сэ сизакъоу арэп, сэ сыкъэзыгъэкIуагъэмкIи шIошъхъуныгъэ иIэ мэхъу. 45Сэ сызылъэгъурэм сэ сыкъэзыгъэкIуагъэри елъэгъу. 46СэркIэ шIошъхъуныгъэ зиIэр шIункIыгъэм къыхэмынэным пае, нэфынэу дунаем сыкъэкIуагъ.

47–Сэ сигущыIэхэр зэхэзыххэу, ахэмэ ямыдэIурэр сэ згъэмысэщтэп. Сыда пIомэ дунаем ицIыфхэр згъэмысэнхэу арэп сыкъызфэкIуагъэр, ахэр мыкIодхэу къэзгъэнэжьынхэу ары нахь. 48Сэ сызэзымыпэсэу сигущыIэхэри зы-

12:38 пегъымбар Исайас къыIуагъэхэр – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 53:1.

12:39-40 пегъымбар Исайас къызэриIуагъэм фэдэу – еплъ Пегъымбар Исайас тхылъэу ытхыгъэм 6:10.

мыдэрэм ежьыр зыгъэмысэн горэ иI. ГущыIэхэу къэсIуагъэхэм
ахърэт мафэм а цIыфыр агъэмысэщт. 49Сыда пIомэ сэр-сэрэу
сигущыIэхэр къэсIуагъэхэп, ау Ты лъапIэу сыкъэзыгъэкIуагъэм
къэсIощтхэр унашъо къысфишIыгъ. 50Ащ иунашъо цIыфхэм
мыкIодыжьын щыIэныгъэ яIэ зэригъэхъурэр сэшIэ. Арышъ,
къасIохэрэр зэкIэ Ты лъапIэм къызэриIуагъэм тетэу сэ
къэсэIожьых.

ЯПШIЫКIУЩЭНЭРЭШЪХЬ

Исус игъогу рыкIохэрэм алъакъохэр зэритхьакIыгъэхэр

Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхор къэсынэу щытыгъ. Дунаем
ехыжьынышъ, Ты лъапIэм ыдэжь зыщигъэзэжьыщт сыхьатыр
къызэрэсыгъэр Исус ышIэщтыгъ. Ежь ицIыфхэу дунаем тетхэр
шIу ылъэгъущтыгъэх, кIэухыми нэсыфэ шIу ылъэгъущтыгъэх.
2Пчыхьэшъхьашхэ ашIыщтыгъ. Исус тетыгъо зиIэхэм
аIэкIигъэхьанэу шэйтаным Симон Искариот ыкъоу Иудэ ыгу
рилъхьэгъах. 3Исус ыIэ Ты лъапIэм зэкIэ къызэрэрилъхьагъэри,
Тхьэм зэрэщыщри, Тхьэм ыдэжь зэригъэзэжьыщтри ышIэщтыгъ.
4Арэущтэу Исус Iанэм пэкIи, ищыгъын кIыIутелъ зыщихи,
IэплъэкI къышти, ыбгы къырищэкIыгъ. 5ЕтIанэ лэджэным псы
ригъахъуи, игъогу рыкIохэрэм алъакъохэр афитхьакIыхэу,
IэплъэкIэу ыбг ещэкIыгъэмкIи афилъэкIыжьхэу ыублагъ. 6Исус
Симон Петрэ зыбгъодахьэм, Симон Петрэ ащ къыриIуагъ:

–Зиусхьан, э слъакъохэр о птхьакIыхэ хъуна?

7–Сэ сшIэрэр джы о къыбгурыIорэп, ау етIанэ къыбгурыIощт,–
риIожьыгъ Исус.

8–Сэ слъакъохэр егъашIэми озгъэтхьакIынхэп,– къыриIуагъ
Петрэ.

– ПфэсымытхьакIымэ, сигъогу рыкIохэрэм уащыщэп,–
риIожьыгъ Исус.

9–0 Зиусхьан, ащыгъум слъакъомэ ямызакъоу сIэхэри сшъхьи
сфэтхьакIых,– къыриIуагъ Симон Петрэ.

10–ЗызыгъэпскIыгъэм ылъакъохэр ары ныIэп ытхьакIынхэ
фаер,– риIуагъ Исус, –сыда пIомэ ар зэкIэ къабзэ; шъори
шъукъабз, ау шъо зэкIэ шъукъабзэп.

[11]Исус «Шъо зэкIэ шъукъабзэп» зыкIиIуагъэр ежь тетыгъо
зиIэхэм аIэкIэзыгъэхьанэу щытыгъэр зэрахэтыр ышIэщтыгъэти
ары.
[12] Исус ахэмэ алъакъохэр ытхьакIыхи, ищыгъынхэр
зыщилъэжьхи зэтIысыжьым, яупчIыгъ:
–КъышъуфэсшIагъэр шъошIа? [13]Шъо «Дин ГъэсакIокIэ» ыкIи
«ЗиусхьанкIэ» шъукъысэджэ; шъуIорэр тэрэз, аущтэуи сыщыт.
[14]Сэ шъуи Зиусхьанэу ыкIи шъуи ГъэсакIоу сыщыт пэтми, шъо
шъулъакъохэр къышъуфэстхьакIыгъэх. Шъори шъулъакъохэр
зэфэшъутхьакIыжьынхэ фае. [15]ШъушIэн фаер шъозгъэлъэгъугъ,
сэ къышъуфэсшIагъэм фэдэу, шъори шъушIэным пае. [16]Шъыпкъэ
дэдэр шъосэIо, Iофтабгэр итхьаматэ нахьи нахь инэп; ащ фэдэуи
лIыкIор ежьыр зыгъэкIуагъэм нахьи нахь инэп. [17]Мы Iофхэр
къыжъугурыIохэу, шъогъэцакIэхэмэ сыхьатмафэ шъуежьагъ.
[18]–Ау шъо зэкIэми къышъохьылIагъэу ар сэ къасIорэп. Сэ
къыхэсхыгъэхэр сэшIэх, ау мы гущыIэхэу Тхьэм игущыIэ
тхыгъэхэм арытхэр* къэшъыпкъэжьынхэ фае: «Сихьалыгъу
зышхыгъэм ылъэдакъэ къысфигъэзэжьи, пый къысфэхъугъ».
[19]–Ар къэхъуным ыпэкIэ, джы сэ шъосэIо, ар хъу зыхъукIэ, сэ
сызэрэ-ХристосымкIэ шIошъхъуныгъэ шъуиIэ хъуным пае.
[20]Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, сэ къэзгъакIорэр къезыгъэблагъэрэм
сэри сыригъэблэгъагъэу мэхъу, сэ сезыгъэблагъэрэми сэ
сыкъэзыгъэкIуагъэри ригъэблэгъагъэу мэхъу.

Исус игъогу рыкIохэрэм ащыщэу зыгорэм ежьыр тетыгъо зиIэхэм зэраIэкIигъэхьащтыр къызэриIуагъэр

(Маттэ 26:20-25; Марк 14:17-21; Лука 22:21-23)

[21]Исус а гущыIэхэр къызеIохэм ыуж, къэгумэкIи, къы-
ушыхьатэу къыIуагъ:
–Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, шъуащыщэу зыгорэм тетыгъо
зиIэхэм саIэкIигъэхьащт.
[22]Ар къызеIом, Исус ахэмэ ащыщэу зыфиIорэр игъогу
рыкIохэрэм амышIэу, зыр адрэм еплъыжьыщтыгъ.

13:18 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 41:9
(урыс библиемкIэ 40:10).

23Игъогу рыкIохэрэм ащыщэу Исус анахьышIоу ылъэ-
гъурэр ежьым къыбгъодэсэу Iанэм пэсыгъ. 24Симон Петрэ а
нэбгырэу Исус къыбгъодэсым Iэ фишIыгъ, Исус зы-
фиIорэмкIэ еупчIынэу.
25А лIым Исус ыбгъэгу зычIидзи, еупчIыгъ:
–Зиусхьан, хэта а зыфапIорэр?
26–Мы хьалыгъу Iулъхьэр апсым хэзгъэонышъ, зэсты-
щтыр ары зыфасIорэр,– пэгъокI ытыжьыгъ Исус. ЕтIанэ
хьалыгъу Iулъхьэр апсым хигъауи, Симон Искариот ыкъо
Иудэ ритыгъ. 27Иудэ а хьалыгъу Iулъхьэр зештэм, ыгу
Шэйтаныр къихьагъ.
–ПшIэнэу о угу илъыр шIэхэу шIэ!– ыIуи, Исус Иудэ
риIуагъ.
28Ау Исус ащ арэущтэу зыкIыриIуагъэр Iанэм пэсыгъэмэ
ащыщэу зыми къыгурыIуагъэп. 29Иудэ ахэмэ яахъщалъэ
ыIыгъыгъэти, е «Пасхъэ мэфэшхом пае тищыкIагъэр
къэщэф», е «ТхьамыкIэхэм зыгорэ ят», ыIозэ, Исус ащ
риIуагъэу заулэмэ къашIошIыгъ. 30Иудэм хьалыгъу Iулъ-
хьэр Исус къызэрэIихэу, унэм икIыгъ. Чэщэу щытыгъ.

УнэшъуакIэр

31Иудэ унэм зекIым, Исус къыIуагъ:
–Джы цIыфхэм ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо ищытхъушхо
алъэгъунэу щыт, ащи Тхьэм ищытхъушхо аригъэлъэгъунэу
щыт. 32Ащ Тхьэм ищытхъушхо цIыфхэм арегъэлъэгъушъ,
ежь Тхьэми ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо ищытхъушхо цIыфхэм
аригъэлъэгъущт. Бэ темышIэуи Тхьэм ащ ищытхъушхо
аригъэлъэгъущт.
33–Сибынхэр, сышъуигъусэнэу къэнэжьырэр бэп. Шъо
шъукъыслъыхъущт, ау «СыздакIорэм шъо шъукъэкIон
шъулъэкIыщтэп», сIуи, джуртмэ зэрясIуагъэм фэдэу, джы
шъори шъосэIо.
34–УнэшъуакIэ шъосэты: ШIу шъузэрэлъэгъу. Сэ шIу
шъузэрэслъэгъугъэм фэдэу, шъори шIу шъузэрэлъэгъу.
35Шъо шIу шъузэрэлъэгъумэ, шъо сигъогу шъузэрэры-
кIорэр цIыф пстэуми ашIэщт.

«Сэ сыкъэмышIэу къэпIощт,» ыIуи, Исус Петрэ зэрэриIуагъэр

(Маттэ 26:31-35; Марк 14:27-31; Лука 22:31-34)

36 Симон Петрэ Исус къыриIуагъ:
–Зиусхьан, тыда уздакIорэр?
–Сэ сыздакIорэм джы укъыскIэлъыкIон плъэкIыщтэп, ау етIанэ укъыскIэлъыкIощт,– риIожьыгъ Исус.
37 –Зиусхьан,– къыриIуагъ Петрэ. –Сыд джы сыкъыпкIэлъыкIон зыкIэсымылъэкIырэр? Ощ пае сэ спсэ стыщт.
38 –Сэщ пае о упсэ птыщта?– пэгъокI ытыжьыгъ Исус. –Шъыпкъэ дэдэр осэIо, атакъэр Iоным ыпэкIэ сэ сыкъэмышIэу гъогогъуищэ къэпIощт!

ЯПШIЫКIУПЛIЭНЭРЭШЪХЬ

Исусэу Ты лъапIэм ыдэжь кIорэ гъогур

–ШъумыгумэкI. ТхьэмкIэ шIошъхъуныгъэ зижъугъаI, сэркIи шIошъхъуныгъэ зижъугъаI. 2 Сэ Сятэ иунэшхо унэхэу хэтхэр бэ; арэу щымытыгъэмэ, шъосIощтыгъэ: «ЧIыпIэ къышъуфэзгъэхьазырынэу сыкIощт». 3 СыкIоу, чIыпIэ къызышъуфэзгъэхьазыркIэ, сыкъэкIожьынышъ, сэ сыздэщыIэм шъори шъущыIэнэу шъуздэсщэщт. 4 СыздакIорэм игъогу шъо шъошIэ.
5 –Зиусхьан,– къыриIуагъ Фомэ Исус, –уздакIорэр тшIэрэп. Арышъ, уздакIорэм игъогу сыдэущтэу тшIэн тлъэкIына?
6 –Гъогури, шъыпкъагъэри, щыIэныгъэри сэры,– риIожьыгъ Исус. –Сэ сигъогу рымыкIомэ, Ты лъапIэм ыдэжь цIыф зи кIошъущтэп. 7 Сэ сышъошIэмэ, Сяти шъошIэ. Джы щегъэжьагъэу Сятэ шъошIэ ыкIи шъулъэгъугъэ.
8 –Зиусхьан,– ыIуи, Филипп Исус къыриIуагъ. –Ты лъапIэр тэгъэлъэгъуи, ар тфырикъущт.
9 –Мыщ фэдизрэ сышъуигъусагъэу, джыри о сыкъэмышIэу ара, Филипп?– риIуагъ Исус. –Сэ сызылъэгъугъэм Ты лъапIэри ылъэгъугъ. Арышъ, о «Ты лъапIэр тэгъэ-

лъэгъу», сыдэущтэу пIошъура? 10Сэ Ты лъапIэм сыщыщэу,
ежь ыгу сызэрилъ зэпытри, Ты лъапIэри сэ къысщыщэу, сэ
сыгу зэрилъ зэпытри пшIошъ хъурэба? ГущыIэхэу
къышъуасIохэрэр сэр-сэрэу къасIохэрэп. Ты лъапIэу
къысщыщэу, сэ сыгу илъ зэпытым иIофхэр егъэцакIэх. 11Сэ
Ты лъапIэм сыщыщэу, ежь ыгу сызэрилъ зэпытри, Ты
лъапIэри сэ къысщыщэу, сэ сыгу зэрилъ зэпытри зысIокIэ,
шъушIошъ жъугъэхъу. Ар мыхъуми, Iофхэу сэ
згъэцакIэхэрэм апае шIошъхъуныгъэ зижъугъаI. 12Шъыпкъэ
дэдэр шъосэIо, сэркIэ шIошъхъуныгъэ зиIэм Iофхэу сэ
згъэцакIэхэрэр ыгъэцэкIэщтых, ахэмэ анахьи нахь
Iофышхохэри ыгъэцэкIэщтых, сыда пIомэ сэ Ты лъапIэм
ыдэжь сыкIожьыщт. 13Сэ сцIэкIэ сыд щыщкIи Ты лъапIэм
шъуелъэIумэ, ар сэ къышъуфэсшIэщт, Ыкъо Ты лъапIэм
ищытхъушхо цIыфхэм аригъэлъэгъуным пае. 14Сэ сцIэкIэ
сыд щыщкIи шъукъысэлъэIумэ, сэ ар къышъуфэсшIэщт.

Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэ къафыригъэхынэу Исус игъогу рыкIохэрэр зэригъэгугъагъэхэр

15–Шъо сэ шIу сышъулъэгъумэ, сиунашъохэр жъугъэ-
цэкIэщтых. 16Сэ Ты лъапIэм селъэIунышъ, ащ шъуигукъао
Шъушъхьэщызыхыжьын нэмыкI горэ къышъу-
фыригъэхыщт. Ар шъуигъусэ зэпытыщт. 17Тхьэм Ыпсэ
ЛъапIэу цIыфхэм шъыпкъагъэр языгъашIэрэр ары. Дунаем
ицIыфхэм ар зэрамылъэгъурэм ыкIи зэрамышIэрэм пае, ар
агу илъынэу адэн алъэкIырэп, ау шъо ар шъошIэ, сыда
пIомэ шъуигъусэшъ ыкIи шъугу илъ зэпытышъ ары.
18Шъыпкъэ, шъо ибэу шъукъэзгъэнэщтэп; шъуадэжь
сыкъэкIожьыщт. 19ТIэкIу шIэмэ, дунаем ицIыфхэм
салъэгъужьыщтэп, ау шъо сышъулъэгъущт, сыда пIомэ сэ
сыщыIэшъ, шъори шъущыIэщт. 20Ау Сятэ ыгу сызэрилъ
зэпытри, шъори сэ сыгу шъузэрилъ зэпытри, сэри шъо
шъугухэм сызэрарылъ зэпытри а мафэм шъо шъушIэщт.
21Сиунашъохэр зиIэу, ахэр зыгъэцакIэрэр ары сэ шIу
сызылъэгъурэр. Сэ шIу сызылъэгъурэр Сяти шIу
къылъэгъущт. Сэри ар шIу слъэгъущт ыкIи
зыкъезгъэлъэгъущт.
22Джащыгъум Иудэ (Иудэ Искариот зыцIэр арэп) Исус
къыриIуагъ:

–Зиусхьан, дунаем ицІыфхэм о зямыгъэлъэгъоу, тэ
зыкъытэбгъэлъэгъунэу оІо, ар сыдэущтэу хъура?
23–Сэ шІу сызылъэгъурэм сигущыІэхэр ыгъэцэкІэщтых,–
риІожьыгъ Исус. –Сэ Сяти ар шІу къылъэгъущт, а
цІыфыми ыдэжь тэ тыкъэкІонышъ, ащ ыгу тилъыщт. 24ШІу
сызымылъэгъурэм сигущыІэхэр ыгъэцакІэхэрэп.
ГущыІэхэу къасІохэу зэхэшъуххэрэр сэ сигущыІэхэу щыт-
хэп, Ты лъапІэу сыкъэзыгъэкІуагъэм игущыІэхэу щытхэ
нахь.
25–Сышъуигъусэфэ, а гущыІэхэр шъосІуагъэх. 26Ау
шъуигукъао Шъушъхьэщызыхыжьрэр, Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ
ары, сэ сцІэкІэ Ты лъапІэм къышъуфыригъэхыщт. Ащ зэкІэ
шъуигъэшІэщт, сэ къышъосІуагъэхэри зэкІэ шъугу
къыгъэкІыжьыщтых. 27Гупсэфыныгъэ къышъуфэсэгъанэ,
сигупсэфыныгъэ шъосэты. Гупсэфыныгъэу сэ шъостырэр
дунаем къышъуитын ылъэкІырэп. ШъумыгумэкІ ыкІи
шъумыщын.
28–«СышъухэкІыжьми, шъуадэжь сыкъэкІожьыщт» сІуи,
зэрэшъосІуагъэр зэхэшъухыгъэ. Сэ шІу сышъулъэгъугъэмэ,
«Ты лъапІэм ыдэжь сыкІожьыщт» сІуи, сэ зэрэсІуагъэмкІэ
шъугушІощтыгъ, сыда пІомэ Ты лъапІэр сэщ нахьи нахь
ин. 29Мы Іофыр къэхъуным ыпэкІэ шъосІуагъэ, ар хъу
зыхъукІэ, шІошъхъуныгъэ шъуиІэ хъуным пае. 30Бащэрэ
сыкъыжъудэгущыІэжьыщтэп, сыда пІомэ мы дунаем ипщ*
къакІо пэт. Ащ иІоф сэ къысхэлъэп. 31Ау Ты лъапІэр сэ шІу
зэрэслъэгъурэри, унашъоу къысфишІыгъэхэр
зэрэзгъэцакІэхэрэри дунаем ицІыфхэм ашІэн фае.
ШъукъэтэджИ, мыщ тыІужъугъэкІыжь.

ЯПШІЫКІУТФЭНЭРЭШЪХЬ

Исусэу сэнэшъхьэ къулэ шъыпкъэр

–Сэнэшъхьэ къулэ шъыпкъэр сэры, сэнэшъхьашІэри сэ
Сятэ ары. 2Сикъутамэхэм ащыщэу зи къызпымыкІэрэр
пеупкІы. Сыдрэ къутамэуи къызпыкІэрэр еукъэбзы,

14:30 Мы дунаем ипщ – шэйтаныр ары.

нахьыбэ къыпыкIэным пае. [3]ГущыIэхэу шъосIуагъэхэмкIэ
шъо шъугухэр укъэбзыгъахэ. [4]Сэ шъугухэм сарыжъугъэлъ
зэпыт, шъори сыгу шъуилъ зэпытыщт. Къутамэр
сэнэшъхьэ къулэм пымытмэ, зи къызэрэпымыкIэшъущтым
фэдэу, шъори шъугухэм сарышъумыгъэлъ зэпытмэ, шIугъэ
къышъупыкIыщтэп.

[5]–Сэнэшъхьэ къулэр сэры, къутамэхэри шъоры. ЦIыф
горэм ыгу сэ силъ зэпытэу, ежьыри сыгу илъ зэпытмэ, а
цIыфым бэу шIугъэ къыпыкIыщт; сыда пIомэ сэ сы-
шъуигъусэу щымытмэ, зи шъушIэн шъулъэкIыщтэп. [6]ЦIыф
горэм ыгу симылъ зэпытмэ, къутамэм фэдэу ар
чIадзыжьынышъ, гъужьыщт. Ащ фэдэ къутамэхэр ау-
гъоинхэшъ, машIом падзэнхэшъ, агъэстыжьыщтых. [7]Шъо
шъугухэм сарылъ зэпытэу, сигущыIэхэри шъугухэм арылъ
зэпытхэмэ, сыд шъузыфаемкIэ Сятэ шъуелъэIу, ащыгъум
шъузэрелъэIурэри шъуиIэ хъущт. [8]ЦIыфмэ сэ Сятэ
щытхъушхо зэрэфяжъугъэшIыщтыр шъо бэу шIугъэ
къызэрэшъупыкIырэр ары. Арэущтэу сигъогу шъузэ-
рэрыкIорэр къэжъугъэлъэгъощт.

[9]–Ты лъапIэм шIу сызэрилъэгъугъэм фэдэу, сэри шъо шIу
шъуслъэгъугъ. СишIулъэгъуныгъэ зыхэшъумыгъэн.
[10]Сиунашъохэр зыжъугъэцакIэхэкIэ, сэ шъо шIу шъу-
слъэгъу зэпытыщт, сэри Сятэ иунашъохэр зэрэзгъэцэ-
кIагъэхэм пае, ащ сэ шIу сызэрилъэгъу зэпытрэм фэдэу. [11]А
Iофхэр къызыфышъосIуагъэхэр сигушIуагъо шъугухэм
арылъынышъ, шъуигушIуагъуи икъугъэу хъуныр ары.
[12]Мыры сиунашъо: Сэ шъо шIу шъузэрэслъэгъугъэм фэдэу,
шъори шIу шъузэрэлъэгъун фае. [13]ЦIыфэу ежь
иныбджэгъухэм апае зыпсэ зытырэм ишIулъэгъуныгъэ
нахьи нахь шIулъэгъуныгъэшхо щыIэп. [14]Сиунашъохэр
шъогъэцакIэхэмэ, шъори шъусиныбджэгъух. [15]Джы шъо
IофтабгэхэкIэ сышъоджэжьрэп, сыда пIомэ Iофтабгэм ежь
итхьаматэ игухэлъ ышIэрэп. Сэ шъо синыбджэгъухэкIэ
сышъоджагъ, сыда пIомэ Сятэ къыIохэу зэхэсхыгъэхэр
зэкIэ къышъуфэсIотэжьыгъэх. [16]Шъо сэ сы-
къыхэшъухыгъэп, ау сэ шъо шъукъыхэсхыгъ. Шъо шъу-
кIонышъ, шIугъэ къышъупыкIынышъ, а шIугъэри къэ-
нэжьынэу згъэнэфагъэ. Джащыгъум сэ сцIэкIэ сыд щыщкIи
Ты лъапIэм шъуелъэIумэ, ащ шъо къышъуфишIэщт. [17]ШIу
шъузэрэлъэгъуныр ары унашъоу къышъуфэсшIырэр.

Дунаем ицIыфхэм Исус игъогу рыкIохэрэр зэрауджэгъухэрэр

[18]–Дунаем ицIыфхэм шъуауджэгъоу щытмэ, шъо шъуа-
уджэгъуным ыпэкIэ, сэри сауджэгъугъэу зэрэщытыгъэр
зыщышъумыгъэгъупш. [19]Мы дунаем шъущыщыгъэмэ, мы
дунаем ицIыфхэм ежьхэм афэдэу шIу шъуалъэгъущтыгъ.
Джы зэрэщытымкIэ, мы дунаем шъущыщэп, ау мы дунаем
шъуиIахьэ хэмылъынэу шъо шъукъыхэсхыгъ. Джары
дунаем ицIыфхэм шъузыкIауджэгъурэр. [20]Сэ къышъосIогъэ
гущыIэхэр зыщышъумыгъэгъупшэх: Iофтабгэр итхьаматэ
нахьи нахь инэп. Сэ къин сагъэщэчыгъ, шъори къин
шъуагъэщэчыщт. Сэ сигущыIэхэм ядэIухэу щытыгъэхэмэ,
шъо шъуигущыIэхэми ядэIущтых. [21]Ау сэ сцIэ
зэрэжъугъэлъапIэрэм пае, а бзэджагъэ пстэури
къышъуашIэщт, сыда пIомэ сэ сыкъэзыгъэкIуагъэр
ашIэрэпышъ ары. [22]Сэ сыкъакIуи, сигущыIэхэр
ясымыIуагъэхэмэ, псэкIод яIэщтгъэп, ау джы псэкIодхэу
ашIагъэхэм апае фэгъэгъу зи яIэп. [23]Сэ сызыуджэгъурэм
Сяти еуджэгъу. [24]Сэщ нэмыкI зыми ымышIэгъэ Iофы-
шхохэр ахэмэ апашъхьэ щысымышIагъэхэмэ, ахэмэ псэкIод
яIэщтгъэп. Ау джы а Iофышхохэу сэ сшIагъэхэр
алъэгъугъэхэ пэтми, сэри Сяти тыкъауджэгъу. [25]Ау арэу-
щтэу зыфэхъун фаер мы гущыIэхэу ахэмэ я Тэурат хабзэ
итхэр* къэшъыпкъэжьынхэр ары: «Сэ лажьэ симыIэ пэтми,
сауджэгъугъ».
[26]–Ау Ты лъапIэм ыдэжь къикIэу шъуигукъао Шъу-
шъхьэщызыхыжьрэр къышъуфезгъэхыщт. Ар Ты лъапIэм
ыдэжь къикIэу, ащ Ыпсэ ЛъапIэу цIыфхэм шъыпкъагъэр
языгъашIэрэр ары. Ар къызыкIокIэ, шыхьат сэ
къысфэхъущт. [27]Шъори шыхьат шъукъысфэхъущт, сыда
пIомэ апэм щегъэжьагъэу шъусигъусэу щытыгъэти ары.

15:25 яТэурат хабзэ итхэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 69:4 (урыс библием-
кIэ 68:5).

ЯПШІЫКІУХЭНЭРЭШЪХЬ

–А Іофхэр зэкІэ къызыфышъосІуагъэхэр сэ сигъогу шъутемыкІынэу ары. [2]Синэгогухэм шъукъачІафыщт. Ащ имызакъоу, хэт щыщми шъузыукІырэр Тхьэм фэлажьэкІэ зыгугъэщт мафэри къэсыщт. [3]Ты лъапІэри сэри тызэрамышІагъэм пае, а Іофхэр ашІэщт. [4]Ау а Іофхэр джы къызфышъосІуагъэхэр а мафэр къызыскІэ, ахэр къызэрэшъосІуагъэхэр шъугу къэжъугъэкІыжьынхэу ары. Сышъуигъусагъэти, нахьыпэкІэ ахэр сэ къышъуасІощтыгъэхэп.

Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэ Іофхэу ыгъэцакІэхэрэр

[5]–Джы сыкъэзыгъэкІуагъэм ыдэжь сыкІожьыщт. Ау шъуащыщ гори «Тыдэ укІорэ?» ыІоу къысэупчІырэп. [6]Ау а Іофхэр зэрэшъосІуагъэхэм пае, шъугу мапэ. [7]Ау шъыпкъэр шъосэІо, сэ сызэрэшъухэкІырэр шъоркІэ нахьышІу; сыда пІомэ сышъухэмыкІымэ, шъуигукъао Шъушъхьэщызыхыжьрэр къышъуфэкІощтэп. СызыкІокІэ, ар къышъуфезгъэхыщт. [8]Шъуигукъао Шъушъхьэщызыхыжьрэр къызыкІокІэ, псэкІодшІэныр зыфэдэри, шъыпкъагъэр зыфэдэри, Тхьэм мы дунаем ицІыфхэм хьыкум зэратыришІыхьащтри зэхаригъэшІыкІыщт: [9]сэркІэ шІошъхъуныгъэ яІэ зэрэмыхъугъэр зэрэпсэкІодыр зэхаригъэшІыкІыщт. [10]Шъыпкъагъэ зэрэсиІэри зэхаригъэшІыкІыщт, сыда пІомэ сэ Ты лъапІэм ыдэжь сыдэкІоежьынышъ, сышъулъэгъужьыщтэп. [11]Тхьэм ихьыкум цІыфхэм атыришІыхьаныр зыфэдэри зэхаригъэшІыкІыщт, сыда пІомэ Тхьэм мы дунаем ипщ* ыгъэмысэгъах.

[12]–Джыри къышъосІонэу щыІэр бэ, ау джы шъо ар шъущыІэн шъулъэкІыщтэп. [13]Ау Тхьэм Ыпсэ ЛъапІэу цІыфхэм шъыпкъагъэр языгъашІэрэр къызыкІокІэ, шъыпкъагъэр зэкІэ зэхэшъуигъэшІыкІыщт. Ежь-ежьырэу зи къыІощтэп, Тхьэм къыІохэу зэхиххэрэр ары къыІощтхэр, къэхъущткъэшІэщтхэри къышъуигъэІущтых. [14]Ащ щытхъушхо къысфишІыщт, сыда пІомэ Іофхэу шъуигъэшІэщтхэр зэкІэ сэ садэжь къекІыхэшъ ары. [15]Ты лъапІэм

16:11 мы дунаем ипщ – шэйтаныр ары.

иIэр зэкIэ сэсый. Ары зыкIэсIуагъэр Тхьэм Ыпсэ ЛъапIэу
цIыфхэм шъыпкъагъэр языгъашIэрэр Iофхэу сIохэрэр
къызэрэшъуигъэшIэжьыщтхэр.

Исус игъогу рыкIохэрэм ягукъао текIынышъ, гушIуагъокIэ зэрэзэблихъущтыр

16–ТIэкIу шIэмэ, сышъулъэгъужьыщтэп, етIани тIэкIу
шIэмэ сышъулъэгъужьыщт; сыда пIомэ Ты лъапIэм ыдэжь
сыдэкIоежьыщтышъ ары.
17Исус ар зеIом, игъогу рыкIохэрэм ащыщхэу заулэмэ
зэраIожьыгъ:
–«ТIэкIу шIэмэ сышъулъэгъужьыщтэп, етIани тIэкIу
шIэмэ сышъулъэгъужьыщт», ыкIи «Ты лъапIэм ыдэжь
сыдэкIоежьыщт», зиIокIэ къыригъэкIырэр сыд шъуIуа?
18Арэущтэу ахэмэ аIо зэпытыщтыгъ:
–«ТIэкIу шIэмэ» зыфиIорэм къыригъэкIырэр тшIэрэп.
19Исус ахэр къеупчIыхэмэ зэрашIоигъор къышIи ари-
Iуагъ:
–«ТIэкIу шIэмэ сышъулъэгъужьыщтэп, етIани тIэкIу
шIэмэ сышъулъэгъужьыщт», сIуи, зыфэсIуагъэмкIэ шъу-
зэупчIыжьа? 20Шъыпкъэ дэдэр шъосэIо, шъо шъугъыщт
ыкIи шъупыхьащт, ау дунаем ицIыфхэр гушIощтых. Шъо
шъугу къеощт, ау шъуигукъао текIынышъ, гушIуагъокIэ
зэблихъущт. 21Бзылъфыгъэм сабый къыфэхъунэу зыхъукIэ,
къин ещэчы, сыда пIомэ къин зыщищэчын фае игъор
къэсыгъэшъ ары. Ау бын къызыфэхъукIэ, гушIозэ къинэу
ыщэчыгъэр щэгъупшэжьы, сыда пIомэ дунаем зы цIыф
къытехъуагъэшъ ары. 22Ащ фэдэу шъори джы гукъао
шъуиI, ау сэ шъуслъэгъужьыщт. Джащыгъум шъори
шъугушIожьыщт, а гушIуагъори зыми шъутырихыщтэп.
23А мафэм зыкIи шъукъысэупчIыщтэп. Шъыпкъэ дэдэр
шъосэIо, сэ сцIэкIэ Ты лъапIэм сыд щыцкIи шъуелъэIумэ,
ар къышъуфишIэщт. 24Джы нэсы сэ сцIэкIэ Сятэ зыкIи
шъуелъэIугъэп. ШъуелъэIуи, шъузэрелъэIурэри шъуиIэ
ыгъэхъущт, шъуигушIуагъо икъугъэу хъуным пае.
25–А Iофхэр гъэсэныгъэ тхыдэхэмкIэ шъосIуагъэх. Ау
гъэсэныгъэ тхыдэхэмкIэ сыкъызыжъудэмыгущыIэжьын
мафэр къэсыщт. А мафэр къызыскIэ, Ты лъапIэм
ехьылIагъэу нафэу шъосIощт. 26А мафэм сэ сцIэкIэ Ты
лъапIэм шъуелъэIущт. Шъо къышъохьылIагъэу Ты лъапIэм
селъэIунэу шъуасIорэп; 27сыда пIомэ шъо сэ шIу
сышъулъэгъугъэу, Тхьэм сызэрэщыщымкIэ
шIошъхъуныгъэ шъуиIэ зэрэхъугъэм пае, ежь Ты лъапIэми
шъо шIу шъуелъэгъу. 28Ты лъапIэм сыщыщэу сэ дунаем
сыкъытехьагъ. Джыри зэ дунаем сытекIыжьынышъ, Ты
лъапIэм ыдэжь сыдэкIоежьыщт.
29–Джы гъэсэныгъэ тхыдэ хэмытэу, нафэу укъэгущыIэ,–
къаIуагъ Исус игъогу рыкIохэрэм. 30–О зэкIэри
зэрэпшIэрэри, цIыф горэм ыгу илъыр пшIэным пае, а
цIыфыр къыоупчIыжьынэу щыкIагъэ зэрэуимыIэри джы
зэдгъэшIагъ. Ащ пае Тхьэм о уззрэщыщымкIэ шIошъхъу-
ныгъэ тиI.
31–Джы шIошъхъуныгъэ шъуиIэ хъугъа?– ариIуагъ Исус
ахэмэ. 32–Мары, шъо шъузэбгырыкIыжьэу, шъуащыщэу
хэти иунэ зигъэзэжьыщт игъор къэсы пэт ыкIи къэсыгъах.
Сэ сизакъоу утыгум сыкъишъунэщт, ау сэ сизакъоп, сыда

пIомэ, Ты лъапIэр сигъусэшъ ары.
[33]–А Iофхэр сэ къызфышъосIуагъэхэр сэ шъугухэм сызэрарылъым пае, гупсэфыныгъэ шъуиIэ хъуныр ары. Дунаем къин щышъущэчыщт, ау шъугу шъумыгъэкIоды: сэ дунаем сытекIуагъ.

ЯПШIЫКIУБЛЭНЭРЭШЪХЬ

Исус Тхьэм зэрелъэIугъэр

А гущыIэхэр къызеIохэ ужым, Исус уашъом дэплъыий къыIуагъ:
–Сэ Сят, игъор къэсыгъ. О пкъо ищытхъушхо цIыфхэм ягъэлъэгъу, о пКъуи о уищытхъушхо цIыфхэм аригъэ-

лъэгъуным пае. [2]Сыда пIомэ цIыф пстэуми тетыгъо афы-
риIэнэу о Пкъо ыIэ ахэр иплъхьагъэх, о ащ ыIэ иплъхьэгъэ
цIыф пстэуми мыкIодыжьын щыIэныгъэ аритыным пае.
[3]ЦIыфхэм мыкIодыжьын щыIэныгъэ яIэ зэрэхъурэ гъогур о
Тхьэ шъыпкъэ закъор узэрашIэщтри, о къэбгъэкIогъэ Исус
Христос зэрашIэштри ары. [4]Сэ Iофэу згъэцэкIэнэу спшъэ
къиплъхьагъэр зэрэзгъэцэкIагъэмкIэ дунаем ицIыфхэм о
уищытхъушхо язгъэлъэгъугъ. [5]Джы, Сят, дунаер
къэхъуным ыпэкIэ, уадэжь щысиIэгъэ щытхъушхом фэдэ
щытхъушхо уадэжь щысиIэ гъэхъу.

[6]–Дунаем яIахьэ хэмылъынэу сэ сIэ къиплъхьэгъэ цIыфмэ
о уязгъэшIагъ. Ахэр о уицIыфхэу щытыгъэх, сэ сIэ
къиплъхьагъэх, уигущыIэхэри агъэцэкIагъэх. [7]Сэ сIэ
къиплъхьагъэр зэкIэ уадэжь къызэрикIыгъэр ахэмэ джы
ашIэ; [8]сыда пIомэ о сIэ къиплъхьэгъэ гущыIэхэр сэ ахэмэ
аIэ ислъхьажьыгъэх. Ахэмэ а гущыIэхэр аштагъэх. Сэ о сы-
зэрэпщыщым ишъыпкъагъэ зэрагъэшIагъ, о сикъызэрэ-
бгъэкIуагъэмкIи шIошъхъуныгъэ яIэ хъугъэ. [9]Сэ ахэмэ апае
сыолъэIу. Дунаем ицIыфхэр арэп сикъызфыолъэIурэр, о сэ
сIэ къиплъхьэгъэ цIыфхэр ары нахь, сыда пIомэ ахэр оуиех.
[10]ЦIыфхэу сэ сIэ илъхэр зэкIэри оуиех, уицIыфхэри зэкIэ
сэсиех. Ахэми сищытхъушхо агъэнафэ. [11]Сэ джы дунаем
сытетыжьыщтэп, ау ахэр джыри дунаем тетых. Сэ уадэжь
сыкъэкIожьыщт. Сятэ лъапI, о пцIэу къысэптыгъэм
ыкIуачIэкIэ ахэр къэухъумэх, оррэ сэррэ зы тызэрэхъурэм
фэдэу, ахэри зы хъунхэм пае. [12]Сэ ахэмэ сырягъусэу
зыщэтым, о пцIэу къысэптыгъэм ыкIуачIэкIэ ахэр
къэсыухъумэщтыгъэх ыкIи сафэсакъыщтыгъ. КIодын фае
цIыфым* нэмыкI ахэмэ ащыщэу зи кIодыгъэп, Тхьэм
игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр къэшъыпкъэжьынхэм пае.

[13]–Ау джы уадэжь сыкъэкIожьыщт. Дунаем сытетыфэ,
мы гущыIэхэр къэсэIох, сигушIуагъо ахэмэ агухэм икъу-
гъэу арылъ хъуным пае. [14]О уигущыIэхэр ахэмэ аIэ ислъ-
хьажьыгъэх. Сэ мы дунаем сызэрэщымыщым фэдэу, ахэри
мы дунаем зэрэщымыщхэм пае, мы дунаем ицIыфхэм ахэр
ауджэгъугъэх. [15]СыкъызэрэолъэIурэр ахэр шэйтаным о
щыуухъумэнхэр ары, ахэр дунаем тепхыжьынхэр арэп. [16]Сэ
мы дунаем сызэрэщымыщым фэдэу, ахэри мы

17:12 кIодын фае цIыфыр – Иудэу Исус тстыгъо зиIэхэм аIэкIэзыгъэхьа-
нэу щытыгъэр ары.

дунаем щыщхэп. [17]Ахэмэ шъыпкъагъэмкIэ зыкъыуатыжьынэу гъэхъу. О уигущыIэхэр ары шъыпкъагъэу щытхэр. [18]0 дунаем сыкъызэрэбгъэкIуагъэм фэдэу, сэри ахэр дунаем згъэкIуагъэх. [19]Сэ ахэмэ яхьатыркIэ зыкъыосэты, ахэми шъыпкъэу зыкъыуатыгъэу хъуным пае.

[20]–Ахэмэ язакъоу арэп сэ сыкъызфыолъэIурэр, ахэмэ ягущыIэхэмкIэ сэркIэ шIошъхъуныгъэ зиIэ хъущт цIыфхэми сыкъафыолъэIу. [21]Ахэр зэкIэри зы орэхъух. О Сятэ сэ сыгу уилъ зэпытэу, сэри о угу сызэрилъ зэпытым фэдэу, тэ ахэми агухэм тарылъ зэпытынэу сыкъыолъэIу. Ащыгъум о сыкъызэрэбгъэкIуагъэмкIэ дунаем ицIыфмэ шIошъхъуныгъэ яIэ хъущт. [22]О сэ щытхъушхо сиIэ зэрэбгъэхъугъэм фэдэу, сэри ахэмэ щытхъушхо яIэ згъэхъугъэ, тэ зы тызэрэщытым фэдэу, ахэри зы хъунхэм пае: [23]Сэ ахэмэ агухэм сарылъ зэпытэу, о сэ сыгу уилъ зэпытэу, шъыпкъэу зы орэхъух. Ащыгъум о сыкъызэрэбгъэкIуагъэри, сэ шIу сызэрэплъэгъугъэм фэдэу, ахэри шIу зэрэплъэгъугъэхэри дунаем ицIыфхэм ашIэщт.

[24]–Сят, цIыфхэу о сIэ къиплъхьагъэхэр сэ сыздэщыIэм сигъусэхэу щыIэнхэу сэ сшIоигъу, сэ щытхъушхоу сиIэ бгъэхъугъэр алъэгъуным пае. А щытхъушхор сиIэ зыкIэбгъэхъугъэр дунаер къэхъуным ыпэкIэ, шIу сызэрэплъэгъугъэр ары.

[25]–Сятэ заф, дунаем ицIыфхэм о уашIэрэп, ау сэ усэшIэ. СицIыфхэм о сыкъызэрэбгъэкIуагъэр ашIэ. [26]Сэ о ахэмэ уязгъэшIагъ ыкIи уязгъэшIэщт, шIулъэгъуныгъэу о къысфыуиIэр ахэми агухэм арылъ зэпытыным пайй, сэри ахэмэ агухэм сарылъ зэпытыным пайй.

ЯПШIЫКIЮЕНЭРЭШЪХЬ

Исус зэраубытыгъэр

(Маттэ 26:47-56; Марк 14:43-50; Лука 22:47-53)

Исус а гущыIэхэр къызеIохэ ужым, дэкIи, игъогу рыкIохэрэр игъусэхэу Кедрон зыцIэ къуладжэм зэпырыкIыгъ. Ащ дэжьым хатэ горэ Iутыгъ. Исусрэ игъогу рыкIохэрэмрэ а хатэм дэхьагъэх.

[2]Иудэу Исус тетыгъо зиIэхэм аIэкIэзыгъэхьанэу щытыгъэм а чIыпIэр ышIэщтыгъ, сыда пIомэ Исусрэ

игъогу рыкIохэрэмрэ а чIыпIэм бэрэ щызэIукIэщтыгъэх.
[3]Джарэущтэу дзэлI купрэ ухъумэкIо купэу дин пэщэ-
шхохэми фарисейхэми агъэкIуагъэмрэ Иудэ зыдищагъэх.
Ахэмэ машIо зыпыгъэнэгъэ бэщхэри, остыгъэхэри,
Iашэхэри аIыгъхэу къэкIуагъэх.
[4]Исус къехъулIэщтыр зэкIэ ешIэти, апэгъокIи яупчIыгъ:
–Хэта шъуззлъыхъурэр?
[5]–Назарет щыщ Исус ары,– къыраIуагъ ахэмэ.
–Сэры ар,–ариIуагъ Исус. Иудэу Исус ахэмэ аIэкIэзы-
гъэхьанэу щытыгъэр ахэмэ ахэтыгъ.
[6]Исус, «Сэры ар», ыIуи зареIом, ахэр зэкIакIохи, чIыгум
зытырадзагъ.
[7]–Хэта шъуззлъыхъурэр?– ыIуи, Исус джыри зэ яупчIыгъ.
–Назарет щыщ Исус ары,– къыраIожьыгъ ахэмэ.
[8]–Сэры ар шъосIуагъэба?– ариIуагъ Исус. –Сэрымэ
шъуззлъыхъурэр, сигъусэхэмэ зи яшъумышIэу, орэкIожьых!
[9]Исус арэущтэу зыфиIуагъэр ежьым мы гущыIэхэу Ты
лъапIэм риIогъагъэхэр къэшъыпкъэжьынхэр ары:
–О сIэ къиплъхьэгъэ цIыфхэм ащыщэу зи згъэкIодыгъэп.
[10]Симон Петрэ сэшхо зыдиIыгъыгъэти, ар къырихи, дин
пэщэшхом* иунэIут еуи, иджабгъу тхьакIумэ гуиупкIыгъ.
А унэIутым ыцIагъэр Малх.
[11]–Сэшхор сапIэм илъхьажь,– ыIуи, Исус Петрэ риIуагъ.
–Ты лъапIэм къыситыгъэ къиныгъэм ишъуалъэ итым
сешъон фаеба?

Исус дин пэщэшхом ыпашъхьэ зэрэращагъэр
(Маттэ 26:57-58; Марк 14:53-54; Лука 22:54)

[12]ЕтIанэ дзэ пащэр ягъусэу дзэлI купымрэ джурт ухъу-
макIохэмрэ Исус аубыти, Iэхъу тыралъхьагъ. [13]ЫIпэ ра-

18:10 дин пэщэшхор – еплъ 11:49.

пшIэу Аннэ* зыцIэм ыдэжь ащагъ. Аннэ а илъэсым идин
пэщэшхоу Кайафэ зыцIэм ишIупщэу щытыгъ. [14]А Кайафэ
ары адрэ джуртхэм агурызыгъэаIоу мырэущтэу язы-
Iогъагъэр: «Тэ тлъэпкъ зэкIэ лIэным нахьи, зы нэбгырэ
закъо лIэмэ нахьышIу».

Петрэ Исус ымышIэу къызэриIуагъэр

(Маттэ 26:69-70; Марк 14:66-68; Лука 22:55-57)

[15]Симон Петрэрэ Исус игъогу рыкIохэрэм ащыщэу
нэмыкI зыгорэмрэ Исус кIэлъыкIощтыгъэх. А лIэу Исус
игъогу рыкIорэр дин пэщэшхом инэIуасэу щытыгъэти,
Исус игъусэу дин пэщэшхом ищагу дэхьагъ. [16]Ау Петр дэ-
мыхьэу, къэлэпчъэ кIыбым къэнагъ. Ащ нэужым Исус
игъогу рыкIорэ лIэу дин пэщэшхом инэIуасэу щытыр къы-
дэкIыжьи, пчъэIут пшъашъэм дэгущыIи, Петрэ щагум
дищагъ.
[17]–Ори а лIым игъогу рыкIохэрэм уащыщба?– ыIуи,
пчъэIут пшъашъэм Петрэ къыриIуагъ.
–Хьау, сэ ахэмэ сащыщэп,– ыIуагъ Петрэ.
[18]ЧъыIэу щытыгъэти, унэIутхэмрэ адрэ лIыхэмрэ шIо-
мыкI машIо ашIыгъэу, зырагъэоу щытыгъэх. Петри ахэмэ
задыригъэоу ахэтыгъ.

Дин пэщэшхор Исус зэреупчIыгъэр

(Маттэ 26:59-66; Марк 14:55-64; Лука 22:66-71)

[19]Джащыгъум дин пэщэшхор Исус къеупчIыгъ: –О уигъогу
рыкIохэрэр хэтха? Iофхэу цIыфхэм ябгъашIэхэрэр сыдха?
[20]–Шъэф хэмылъэу дунаем ицIыфмэ садэгущыIэщтыгъ,–
пэгъокI ритыжьыгъ Исус. –Синэгогуми, Тхьэм иунэшхоми,
джуртхэр зэкIэ зыщызэIукIэхэрэми, цIыфхэм Тхьэм
игущыIэхэр щязгъашIэ зэпытыщтыгъ. Шъэфэу зи сIуагъэп.
[21]Сыда сэ укъызкIысэупчIырэр? Гущы-

18:13 Аннэ – Исус къызэхъу нэужым я 6-15 илъэсхэм къакIоцI Аннэ дин пэщэшхоу щытыгъ. Кайафэу Аннэ ыпхъу илI я 18-36 илъэсхэм къакIоцI дин пэщэшхоу щытыгъ.

Iэхэу ясIуагъэхэр зэхэзыхыгъэмэ яупчI. Ахэмэ гущыIэхэу
сэ сIуагъэхэр ашIэхэба?
[22]Исус арэущтэу къызеIом, ухъумакIохэм ащыщэу пэ-
гъунэгъоу щытым Исус къенэпэшъуауи ыIуагъ:
–Дин пэщэшхом сыдэущтэу укъыдэгущыIэжьыра?
[23]–Мыхъун къэсIуагъэмэ, ар къысэгъэлъэгъу,– риIуагъ
Исус. –Ау шъыпкъэр къэсIуагъэмэ, сыд пае укъысаора?
[24]Исус Iэхъу телъэу дин пэщэшхоу Кайафэ ыдэжь Аннэ
дзэлIхэм аригъэщэгъагъ.

Петрэ Исус ымышIэу джыри зэ зэриIуагъэр

(Маттэ 26:71-75; Марк 14:69-72; Лука 22:58-62)

[25]Ащ нэсыфэ Симон Петрэ машIом Iутэу зыригъэущтыгъ.
–Ори а лIым игъогу рыкIохэрэм уащыщба?– къыраIуагъ
адрэхэмэ.
–Хьау, сэ ахэмэ сащыщэп,– ыIуагъ Петрэ афемыуцолIэ-
жьэу.
[26]Дин пэщэшхом иунэIутхэм ащыщэу зытхьакIумэ Петрэ
гуиупкIыгъэм иблагъэ горэм къыIуагъ:
–А лIым уригъусэу хатэм удэслъэгъуагъэба?
[27]–Хьау, ар шъыпкъэп,– ыIуи, Петрэ джыри зэ еуцолIэ-
жьыгъэп. Ардэдэм атакъэр къэIуагъ.

Исус Iэшъхьэтетэу Пилат ыпашъхьэ зэрэращагъэр

(Маттэ 27:1-2, 11-14; Марк 15:1-5; Лука 23:1-5)

[28]Ащ нэуж Кайафэ иунэ Исус ращыжьи, Рим Iэшъхьэ-
тетым иунэшхоу преторие зыцIэм чIащагъ. Нэф шъыгъа-
гъэ. А джуртхэр преторием чIэхьагъэхэп, сыда пIомэ
Пасхъэ мэфэкI мэфэшхо пчыхьэшъхьашхэр ашIынэу фэя-
гъэхэти, мыкъабзэу зашIынэу фэягъэхэп*. [29]Арыти,

18:28 мыкъабзэу зашIынэу фэягъэхэп – джуртхэм ядин рымыкIорэ цIыф
горэм иунэ зихьэхэкIэ, мыкъабзэу хъугъэхэу ашIошIы.

Iэшъхьэтетэу Пилат* зыцIэр преторием къычIэкIи ариIуагъ:

–Мы лIыр сыда зэрыжъугъэмысэрэр?

30 –Мы лIым бзэджагъэ ышIагъэу щымытыгъэмэ, уадэжь къатщэщтыгъэп,– къыраIожьыгъ ахэмэ.

31 –Шъо шъущэжьи, шъуихабзэ тетэу ышIагъэм фэшъуашэу хьыкум тешъушIыхь!– ариIуагъ Пилат.

–Тэ зыгорэм укI тетлъхьан тыфитэп,– аIуи, джуртмэ Пилат къыраIуагъ.
32 Арэущтэу зыфэхъугъэр Исус лIакIэу фэхъущтыр* агуригъэIоным пае, къыIогъэгъэ гущыIэхэр къэшъыпкъэжьынхэр ары.

33 Джащыгъум Пилат джыри преторием чIэхьажьи, Исус къаригъэщи риIуагъ:

–Джуртхэм уряпачъыхьа?

34 –Ар ор-орэу къэоIуа, хьауми нэмыкIхэр къыбдэгущыIэхэзэ, сэ къысэхьылIагъэу ар аIуагъа?– къыIожьыгъ Исус.

35 –Сэ сыджурта?– пэгъокI къытыжьыгъ Пилат. –О плъэпкъырэ дин пэщэшхохэмрэ укъысфащагъ. Сыда пшIагъэр?

36 –Сипачъыхьагъу мы дунаем щыщэп,– пэгъокI къытыжьыгъ Исус. –Сипачъыхьагъу мы дунаем щыщыгъэмэ, джуртхэм саIэкIэмыфэным пае, къысфэлажьэхэрэр заощтгъэх. Ау сэ сипачъыхьагъу мы дунаем щыщэп.

37 – О упачъыхь ащыгъум?– ыIуи, Пилат Исус риIуагъ.

–Ары, къызэрэпIорэм фэдэу* сэ сыпачъыхь,– къыIожьыгъ Исус. –Шъыпкъэ, сэ сыкъызфэхъугъэри, дунаем сыкъызфытехьагъэри шъыпкъагъэр къэсыушыхьатыныр ары. Хэтми шъыпкъагъэм ыуж итыр сэ сигущыIэ къедэIущт.

18:29 Пилат – Рим (Рум) цIыфхэм ащыщэу, Понтый Пилат, Исус къызэхъу нэужым я 26-36 илъэсхэм къакIоцI, хэкухэу Иудей, Самарие, Идумей яIэшъхьэтетэу щытыгъ.

18:32 лIакIэу фэхъущтыр – Рим (Рум) цIыфхэм къащхэм атыраIулIхэу, бзэджашIэхэр агъалIэщтыгъэх. Еплъ 3:14. «ЦIыф Лъэпкъым Ыкъо аIэтын фае», ыIуи, Исус зыфиIогъэ гущыIэхэм къаригъэкIыгъэр ежьыр къащым зэрэраIулIыщтыр ары. Джуртхэм гъэлIакIэу яIагъэр мыжъохэмкIэ еохэзэ, агъэлIэныр арыгъэ.

18:37 –Ары, къызэрэпIорэм фэдэу сэ сыпачъыхь,– е –О пшъхьэкIэ къэоIо сэ сызэрэпачъыхьэр.

[38]–Шъыпкъагъэу зыфапIорэр сыда?– ыIуи, Пилат Исус риIуагъ.

Исус укI зэрэтыралъхьагъэр

(Маттэ 27:15-31; Марк 15:6-20; Лука 23:13-25)

Пилат ар къызэреIоу, джыри зэ джуртмэ адэжь дэкIыжьи
ариIуагъ:
–Мы лIыр сэ зэрызгъэмысэн зи езгъотылIэрэп. [39]Ау
Пасхъэ мэфэкI мэфэшхо къэси, хьапсчIэс горэ шъхьафитэу къышъуфэстIупщыжьыныр шъуихабзэ. Арышъ, «Джуртхэм япачъыхьэу» зыфаIорэр шъхьафитэу къышъуфэстIупщыжьынэу шъуфая?
[40]–Мы лIыр арэп тызыфаер, Вараввэ шъхьафитэу къытфэтIупщыжь!– аIозэ къэзэрэгъэкууагъэх ахэр. Вараввэу
зыцIэр хъункIакIоу щытыгъ.

ЯПШIЫКIУБГЪОНЭРЭШЪХЬ

Ащ нэужым Пилат дзэлIхэм Исус аригъэубыти, къамыщкIэ
ригъэуагъэх. [2]ДзэлIхэм панэм хэшIыкIыгъэу пачъыхьэ тандж абли, Исус ышъхьэ тыралъхьагъ. Плъыжь
чIапцIэу зы шъошэ кIыхьи щалъагъ. [3]ЕтIанэ къыбгъодахьэхэти аIощтыгъ:
–Опсэу, джуртмэ япачъыхь!
ЕтIанэ енэпэшъоуагъэх.
[4]Пилат джыри зэ преторием къычIэкIыжьи, джуртмэ
ариIуагъ:
–Зэрызгъэмысэн зи зэресымыгъотылIэрэр шъушIэным пае, мары, къышъуфэсэщы.
[5]Ащ нэуж Исус панэ танджыр ышъхьэ телъэу, шъошэ
кIыхьэ плъыжь чIапцIэр щыгъэу къычIэкIыгъ. Пилат
цIыфхэм ариIуагъ:
–Мары а цIыфыр.
[6]Ау дин пэщэшхохэмрэ ухъумакIохэмрэ Исус залъэгъум,
къэзэрэгъэкуощтыгъэх:
–Къащым теIулI! Къащым теIулI!

–Ар шъо шъущэжьи, къащым тешъуIулI,– ариIуагъ
Пилат, –сыда пIомэ сэ зэрызгъэмысэн зи езгъотылIэрэп.
7 –Тэ хабзэ тиI,*– къыраIожьыгъ джуртхэм. –А хабзэу
тиIэм тетэу ар лIэн фае, сыда пIомэ Тхьэм Ыкъоу зи-
шIыгъэшъ ары.
8 Пилат а гущыIэхэр зызэхеххэм, лъэшэу къэщтагъ.
9 Джыри преторием чIэхьажьи, Исус риIуагъ:
–Тыдэ ущыща?
Исус пэгъокI зи ритыжьыгъэп.
10 –УкъыздэгущыIэрэп, ара?– ыIуи, Пилат Исус риIуагъ. –
ПшIэрэба, шъхьафитэу устIупщыжьынэуи, къащым
урязгъэIулIынэуи тетыгъо зэрэсиIэр.
11 –Ыпшъэ щыIэ Тхьэм къыуимытыгъэмэ, зи къысэп-
шIэнэу тетыгъо уиIэщтгъэп,– къыриIожьыгъ Исус. –Арэу-
щтэу зэрэщытым пае, о сыкъыпIэкIэзыгъэхьагъэм нахьи
нахьыбэу псэкIод иI.
12 Ащ щегъэжьагъэу Исус шъхьафитэу зэритIупщыжьы-
ным Пилат ыуж итыгъ. АрышъхьакIэ джуртхэр къэзэ-
рэгъэкуощтыгъэх:
–Ар шъхьафитэу птIупщыжьмэ, Кайсарым уриныбджэ-
гъоп. Хэтми ежьым пачъыхьэ зызышIыжьырэр Кайсарым
ипый.
13 Пилат а гущыIэхэр зызэхеххэм, Исус къычIищи, хьы-
кум тIысыпIэм тетIысхьагъ. А тIысыпIэр зыдэщыIэ чIы-
пIэм ыцIэ Лифосторотон, джуртыбзэкIи Гаввафэ ары. 14 А
мафэр Пасхъэ зыцIэ мэфэкI мэфэшхом ыпэ бэрэскэшхо
мэфагъ. Сыхьатыр пшIыкIутIум дэжьыгъ.*
–Мары шъуипачъыхьэ!– ариIуагъ Пилат джуртмэ.
15 –Iущ, Iущ, ар къащым теIулI,– къэзэрэгъэкуощтыгъэх
ахэр.
–Шъуипачъыхьэ къащым тесIулIэна?– ариIожьыгъ Пи-
лат.
–Кайсарым нэмыкI пачъыхьэ тиIэп,– аIожьыгъ дин
пэщэшхохэмэ.
16 Арэущтэу къызыраIом, Пилат Исус къащым тыраIулIэ-
нэу аIэкIилъхьагъ.

19:7 тэ хабзэ тиI – еплъ Пегъымбар Мусэ ящэнэрэ тхылъэу ытхыгъэм 24:16.

19:14 сыхьатыр пшIыкIутIум дэжьыгъ – гущыIэ-гущыIэу зэбдзэкIымэ, «яхэнэрэ сыхьатыр» мэхъу. Ащ къикIырэр щэджагъор ары.

Исус къащым зэрэтыраIулIагъэр

(Маттэ 27:32-44; Марк 15:21-32; Лука 23:26-43)

ЕтIанэ Исус зыдащи, IукIыжьыгъэх. [17]Джарэущтэу Исус икъащ ыхьэу, къалэм дэкIи, чIыпIэу «Шъхьапкъ ЧIыпIэ» зыфаIорэм ащагъ. А чIыпIэр джуртыбзэкIэ Голгофэ зыцIэр ары. [18]А чIыпIэм Исус къащым щыраIулIыгъ. НэбгыритIу игъусэуи, зыр зы бгъумкIэ адрэр адрэбгъумкIэ, Исус азыфагу дэтэу къащхэм атыраIулIагъэх.

[19]Пилат пхъэмбгъу горэм «Назарет щыщ Исусэу джуртмэ я Пачъыхьэ» ыIоу, идзэлIхэм тыраригъатхи, къащым тырарыгъэгъэуцуагъ. Ар джуртыбзэкIи, урымыбзэкIи*, латинабзэкIи тетхагъэу щытыгъ. [20]Исус къащым зыщыраIулIыгъэ чIыпIэр къалэм игъунэгъути, джуртхэм ащыщхэу ащ еджагъэхэр бэу щытыгъэх. [21]Ау джуртхэм ядин пэщэшхохэм Пилат къыраIуагъ:

–«Джуртмэ я Пачъыхь» пIоу утемытх, ау Исус «Сэ джуртхэмэ сыря Пачъыхь» ыIуи, зэриIощтыгъэр тетх.

[22]–Сэ тестхагъар тестхэгъах,– къыIожьыгъ Пилат.

[23]ДзэлIхэм Исус къащым зыраIулIым, ищыгъынхэр аштэхи, хэтрэ дзэлIым Iахьэ фашIэу, IэхьиплIэу агощыгъэх. Джанэри аштагъ, арышъхьакIэ джанэр мыдыгъэу, ыпшъэ щегъэжьагъэу ылъапэ нэсы шъагъэу, зы шэкIышхоу щытыгъ.

[24]–Мыр зэготэшъумыгъэтхъэу, пхъэдз итэжъугъадзи, зытефэрэм еттыщт,– зэраIожьыгъ ахэмэ.

Арэущтэу зыфэхъугъэр мы гущыIэхэу Исус ехьылIагъэу Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр* къэшъыпкъэжьынхэр ары:

–Сэ сищыгъынхэр зэфагощыгъэх, сиджанэ пае пхъэдз ашIыгъ.

А гущыIэхэу тхыгъэхэм атетэу дзэлIмэ ашIагъ.

[25]Исус икъащ ыдэжь яни, янэ ышыпхъуи, Клеопэ зыцIэм ишъхьэгъусэ Мерэми, Магдэлэ къуаджэм щыщ Мерэми щытыгъэх. [26]Исус янэрэ игъогу рыкIохэрэм ащыщэу ежьым анахьышIоу ылъэгъурэмрэ ащ дэжьым щытхэу къызелъэгъухэм, янэ къыриIуагъ:

19:19 урымыбзэр – иунаныбзэр ары.

19:24 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр – еплъ Сэбур (Псалтыр) 22:18 (урыс библиемкIэ 21:19).

–О бзылъфыгъ, джы мары о пкъо! [27]ЕтIанэ а нэбгырэу игъогу рыкIорэм риIуагъ: –Джы мары уянэ!

А сыхьатым къыщегъэжьагъэу а лIэу Исус игъогу рыкIорэм ежь иунэ Исус янэ щигъэпсэунэу ыщагъ.

Исус зэрэлIагъэр

(Маттэ 27:45-56; Марк 15:33-41; Лука 23:44-49)

[28]Ащ нэужым иIоф зэриухыгъэр Исус ешIэти, Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр къэшъыпкъэжьынхэм пае къыIуагъ:

–ПсыфалIэ сэлIэ.

[29]Ащ дэжьым сэнэпс шIоIугъэ изэу зы апс горэ щытыгъ. КIышъор зэраIотырэ горэ сэнэпс шIоIугъэм хагъауи, хьисоп зыцIэ къамыл бэщым палъхьи, Исус ыжэ

рахьылIагъ. [30]Исус сэнэпс шIоIугъэм зыкIэшъу ужым,
ыIуагъ:

–СиIоф ухыгъэ.

ЕтIанэ ышъхьэ къыуфи, ыпсэ ытыгъ.

[31]Бэрэскэшхо мэфагъ. А шэмбэтыр мэфэшхуагъ. Шэмбэт
мафэм хьадэхэр къащхэм апамыгъэлъынхэм пае, джуртхэр
Пилат елъэIугъэх:

–Унашъо шIы. Къащхэм раIулIыгъэхэм алъэкIапIэхэр
зэпарэутхи*, хьадэхэр къащхэм къапарэхыжьых.

[32]Джарэущтэу дзэлIхэр къакIохи, апэрэм ылъэкIапIэхэр
зэпаутыгъэх. ЕтIанэ адрэ нэбгырэу Исус игъусэу адрэ
къащым еГулIыгъэм ылъэкIапIэхэр зэпаутыгъэх. [33]Ары-
шъхьакIэ, Исус ыдэжь Iухьэхи, зэрэлIагъэр залъэгъум, ащ
ылъэкIапIэхэр зэпаутыгъэхэп. [34]Ау дзэлIмэ ащыщэу зыгорэ
Исус ычапэ пчыкIэ хэпыджагъ. Зэрэхэпыджэу, лъи пси ащ
къикIыгъэх. [35]Хъугъэр зылъэгъугъэм ар къыушыхьатыгъ,
къыушыхьатыгъэри шъыпкъэ. Ар зэрэшъыпкъэр ащ ешIэ.
Шъо шIошъхъуныгъэ шъуиIэныр ары ащ
къызкIиушыхьатырэр. [36]Мы Iофхэр зэкIэ аущтэу

19:31 алъэкIапIэхэр зэпарэутхи – къащхэм раIулIыгъэхэм алъэкIапIэхэр зыфызэпаутыщтыгъэхэр нахь псынкIэу лIэнхэр ары.

19:36 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр – еплъ Пегъымбар Мусэ яплIэ-

зыфэхъугъэхэр мы гущыIэхэу Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арытхэр* къэшъыпкъэжьынхэр ары:

–Ащ ыкъупшъхьэхэм ащыщэу зи зэпыутыщтэп.

[37]Ащ нэмыкIэуи Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм мырэущтэу арыт:*

–Зыхэпыджагъэхэм еплъыщтых.

Исус ихьадэ къэунэм зэрэчIалъхьажьыгъэр

(Маттэ 27:57-61; Марк 15:42-47; Лука 23:50-56)

[38]Юсыф ыцIэу, Аримафей къуаджэм* щыщэу, зы лIы горэ щыIагъ. Ар Исус игъогу рыкIохэрэм шъэфэу ащыщыгъ, сыда пIомэ джуртмэ ащыщынэщтыгъэти ары. Ар Пилат ыдэжь кIуи елъэIугъ:

–Исус ихьадэ къащым къыпысхыжьынэу фит сышI.

Пилат фит зешIым, Юсыф кIуи, Исус ихьадэ къащым къыпихыжьыгъ.

[39]Юсыф игъусэу Никодими къэкIуагъ. Никодим ары Исус ыдэжь чэщым къэкIогъагъэр. Ащ литришъэ фэдиз зэхэгъэкIухьагъэу, мэ IэшIу зыпихырэ уцхэу смирнэрэ алоерэ зыцIэхэр къыздихьыгъэх.
[40]ЕтIанэ а нэбгыритIумэ Исус ихьадэ къащым къыпахыжьи, джуртмэ хьадэр зэрэчIалъхьажьырэ хабзэм тетэу, мэIэшIу зыпихырэ уцхэр игъусэхэу, чэфынхэр хьадэм ращэкIыгъэх.
[41]Исус къащым зыщыраIулIыгъэ чIыпIэм хатэ горэ щытыгъ. А хатэм къэунакIэу егъашIэми зы хьадэ зычIамылъхьажьыгъэр дэтыгъ.
[42]Джуртмэ шэмбэт мафэм пае зызыщагъэхьазырырэ мафэу щытыгъэти, а къэунэри гъунэгъугъэти, Исус ихьадэ ащ чIалъхьажьыгъ.

нэрэ тхылъэу ытхыгъэм 9:12; Сэбур (Псалтыр) 34:20 (урыс библиемкIэ 33:21).

19:37 Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм арыт – еплъ Пегъымбар Зэкъарие тхылъэу ытхыгъэм 12:10.

19:38 Аримафей къуаджэр – Ерусалим километрэ 35-кIэ пэчыжьэу, итемыр тыгъэкъохьэпIэ лъэныкъомкIэ итыгъ.

ЯТЮКIЭНЭРЭШЪХЬ

Исус лIагъэхэм къызэрахэтэджыкIыжьыгъэр

(Маттэ 28:1-10; Марк 16:1-8; Лука 24:1-12)

Тхьамафэм иапэрэ мафэм*, пчэдыжьым жьэу джыри
мэзахэу, Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэм къэунэм кIуагъэ.
ЗэкIом, мыжъошхор къэунэм IугъэукIорэикIыгъэу
ылъэгъугъ. [2]Мерэм ащ фэдэу зелъэгъум, Симон Петрэрэ
игъогу рыкIохэрэм ащыщэу Исус анахьышIоу ылъэгъу-
рэмрэ адэжь чъи ариIуагъ:

–Зиусхьаныр къэунэм чIахыгъ, зыдахыгъэри тшIэрэп.

[3]Петрэрэ адрэ лIэу Исус игъогу рыкIорэмрэ унэм икIыхи,
къэунэмкIэ ежьагъэх. [4]ТIури зэгъусэхэу чъагъэх, ау адрэ
лIэу Исус игъогу рыкIорэр Петрэ нахьи нахь псынкIэу чъи,
ыпэ къэунэм нэсыгъ. [5]Зиуфи, чIаплъи, чэфынхэр щылъхэу
ылъэгъугъэх, ау къэунэм чIэхьагъэп. [6]Ащ ыуж итэу, Симон
Петрэ къэси, къэунэм чIэхьагъ. ЗычIахьэм, чэфынхэр ащ
дэжьым щылъхэу ылъэгъугъэх, [7]ау чэфынэу Исус ышъхьэ
ещэкIыгъагъэр адрэ чэфынхэм абгъодэмылъэу,
зэкIоцIыщыхьагъэу изакъоу зы чIыпIэм щылъыгъ. [8]ЕтIанэ
адрэ лIэу Исус игъогу рыкIорэр ыпэ къэсыгъагъэри
къэунэм чIэхьагъ. Ащи зэкIэ ылъэгъуи, ышIошъ хъугъэ;
[9]сыда пIомэ Исус лIагъэхэм къахэтэджыкIыжьын фаеу
зэрэщытыр Тхьэм игущыIэ тхыгъэхэм зэрарытым фэдэу,
ахэмэ къагурыIогъагъэгоп. [10]ЕтIанэ а лIыхэу Исус игъогу
рыкIохэрэм адэжь агъэзэжьыгъ.

Исус Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэм зыкъызэрэригъэлъэгъугъэр

(Марк 16:9-11)

[11]Мерэм къэунэм ыдэжь щытэу гъыщтыгъ. Гъызэ къэ-
унэм чIэплъэнэу зызеуфэм, [12]мэлэIичIитIу фыжьыкIэ фэ-
пагъэхэу, Исус ихьадэ зыдэщылъыгъагъэм ыдэжь, зыр
ышъхьэкIэ адрэр ылъапэкIэ, щысхэу ылъэгъугъэх.

20:1 Тхьамафэм иапэрэ мафэр – тхьаумафэ мафэр ары.

[13]–О бзылъфыгъ! Сыда узкIэгъырэр?– аГуи, ахэмэ Мерэм къыраIуагъ.

–Си Зиусхьан ихьадэ чIахыгъ, зыдахьыгъэри сшIэрэп,– ариIожьыгъ Мерэм.

[14]Ар къыIуагъэу зыкъызызэрегъэзэкIым, Исус щытэу ылъэгъугъ, ау ар зэрэ-Исусыр ышIагъэп.

[15]–О бзылъфыгъ, сыда узкIэгъырэр?– къыриIуагъ Исус. – Хэта узлъыхъурэр?

Мерэм хатэм пэсырэ лIыр арэу къышIошIи риIуагъ:

–Тхьаматэ, орымэ ар чIэзыхыгъэр зыдэпхьыгъэр къысаГуи, сэ ар схьыжьыщт.

[16]–Мерэм!– къыриIуагъ Исус.

Ар зеIом, Мерэм зыкъызэригъэзэкIи, джуртыбзэкIэ риIуагъ:

–Раввуни!– (Раввуним къикIырэр «Дин ГъэсакIор» ары.)

[17]–Укъызнэмыс,– къыIуагъ Исус, –сыда пIомэ Ты лъапIэм ыдэжь джыри сыдэкIоежьыгъэгопышъ ары, ау сшыхэм* адэжь кIуи, ахэмэ яIу: «Сэ Сятэ шъори Шъуятэу, сэ си Тхьэу шъори шъуи Тхьэм ыдэжь сыдэкIоежьыщт».

[18]Ар къызыреIом, Магдалэ къуаджэм щыщ Мерэм Исус игъогу рыкIохэрэм адэжь кIуи, Зиусхьаныр зэрилъэгъугъэри мы гущыIэхэр къызэриIуагъэхэри ариIотэжьыгъ.

Исус игъогу рыкIохэрэм зыкъызэраригъэлъэгъугъэр

(Маттэ 28:16-20; Марк 16:14-18; Лука 24:36-49)

[19]А мэфэ дэдэм, тхьамафэм иапэрэ мафэу арыгъэ, пчыхьашъхьэм Исус игъогу рыкIохэрэр унэ горэм щызэIукIагъэх. Джуртмэ ащыщынэщтыгъэхэти, унэу зыщызэIукIагъэм ипчъэхэр агъэпытагъэх. Джащыгъум Исус адэжь къакIуи, пчэгум къиуцуи къариIуагъ:

–Гупсэфыныгъэ шъуиIэу шъопсэу!

[20]Ар къызеIом, ыIэхэри ычапэри къаригъэлъэгъугъэх. Зиусхьаныр залъэгъум, игъогу рыкIохэрэр гушIуагъэх.

[21]–Гупсэфыныгъэ шъуиIэу шъопсэу!– къариIуагъ Исус джыри зэ. –Ты лъапIэм сэ сыкъызэригъэкIуагъэм фэдэу, сэри шъусэгъакIо.

20:17 сшыхэр – зы диным рыкIохэрэр ары.

[22] Ар къызеIо ужым, игъогу рыкIохэрэм япщи ариIуагъ: –
Тхьэм ЫIпсэ ЛъапIэ шъугухэм арысэжъугъалъхь.
[23]ПсэкIодхэр шъо зыфэжъугъэгъурэм фэгъущтых, зыфэшъумыгъэгъурэми фэгъущтхэп.

«О уси Зиусхьан ыкIи уси Тхь», Фомэ Исус зэрэриIуагъэр

[24]Исус игъогу рыкIорэ нэбгырэ пшIыкIутIумэ язэу Фомэу ТIуазэкIэ заджэхэрэр Исус къызэкIом, адрэмэ ягъусагъэп.
[25]Адрэ лIыхэу Исус игъогу рыкIохэрэм къыраIуагъ:
–Зиусхьаныр тлъэгъугъэ.
–ГъучIыIунэ опIэ гъуанэхэр Исус ыIэмэ атесымылъагъохэу, сэ сIэхъуамбэ а гъучIыIунэ уапIэ гъуанэхэм атесымылъхьэу, сэ сIи Исус ычапэ тесымылъхьэу сшIошъы хъущтэп,– ариIуагъ Фомэ ахэмэ.
[26]Мэфий зытешIэм ыуж Исус игъогу рыкIохэрэр джыри унэм исыгъэх, Фоми ягъусагъ. Пчъэхэр агъэпытагъэхэ пэтми, Исус къакIуи, пчэгум къиуцуи къариIуагъ:
–Гупсэфыныгъэ шъуиIэу шъопсэу!
[27]ЕтIанэ Исус Фомэ риIуагъ:
–О пIэхъуамбэ мо къытелъхь, сIэмэ къяплъ. ПIи къэщэий, сэ счапэ къытелъхь, пшIошъ мыхъоу ущымытэу, шIошъхъуныгъэ зигъаI.
[28]–О уси Зиусхьан ыкIи уси Тхь!– Фомэ Исус риIуагъ.
[29]–Сэ сыплъэгъугъэти, пшIошъ хъугъэ,– къыриIуагъ Исус. –Мы Iофхэр амылъэгъугъэхэ пэтми, шIошъхъуныгъэ зиIэ хъугъэхэр сыхьатмафэ ежьагъэх.

Мы тхылъыр зыфэттхыгъэр

[30]Мы нэшэнэ гъэшIэгъонышхохэм анэмыкIэу Исус игъогу рыкIохэрэм апашъхьэ мы тхылъым имытхэу, нэшэнэ гъэшIэгъонышхо Iаджыхэри къыгъэлъэгъуагъэх.
[31]Ау мы Iофхэр зыфэттхыгъэр Исусыр Христосэу Тхьэм Ыкъоу зэрэщытымкIэ шIошъхъуныгъэ шъуиIэ хъуныр ары, а шIошъхъуныгъэмкIи Исус ыцIэкIэ мыкIодыжьын щыIэныгъэ шъуиIэ хъуныр ары.

ЯТЮКIЫРЭ ЗЫНЭРЭШЪХЬ

Исус игъогу рыкIохэрэм ащыщхэу нэбгыриблымэ зыкъызэраригъэлъэгъугъэр

Ащ нэуж Тивериадэ зыцIэ псыхъураем* игъогу рыкIо-
хэрэм джыри зэ Исус зыкъаригъэлъэгъугъ. Ар зэрэхъугъэр
мары: [2]Симон Петрэрэ, Фомэу ТIуазэкIэ заджэхэрэмрэ,
Галилей хэкум ит Канэ къуаджэм щыщ Нафанаилрэ,
Зеведей ыкъуитIурэ, нэмыкI нэбгыритIоу Исус игъогу
рыкIохэрэмрэ зэгъусагъэх.
[3]–Пцэжъыяшэ сыкIощт,– ыIуи, Симон Петрэ адрэмэ
ариIуагъ.
–Тэри тыкъыбдэкIощт,– къыраIожьыгъ ахэмэ. ЕтIанэ
ежьэхи, къуашъом итIысхьэхи, кIуагъэх, а чэщым зи къа-
убытыгъэп.
[4]Нэф къызэшъым, Исус псыIушъом Iутыгъ, ау ар зэрэ-
Исусыр игъогу рыкIохэрэм ашIэжьыгъэп.
[5]–Ныбджэгъухэр,– ариIуагъ Исус, –пцэжъые къэшъу-
убытыгъа?
–Хьау, зи къэтыубытыгъэп,– къыраIожьыгъ ахэмэ.
[6]–Къуашъом иджабгъу лъэныкъокIэ хъытыур хажъудзи,
къэшъуубытыщт,– ариIуагъ Исус. Ар къызеIом, хъытыур
хадзи, пцэжъыябэр хъытыум къызэрихьагъэм пае, хъытыур
къыхахыжьын алъэкIыгъэп.
[7]Игъогу рыкIохэрэм ащыщэу Исус анахьышIоу ылъэ-
гъурэм Петр риIуагъ:
–Мыр Зиусхьаныр ары.
Симон Петрэ ар зэрэ-Зиусхьаныр зызэхехым, ищыгъын
кIыIутелъ зыщихыгъагъэти, ар къызэрищэкIыжьи, псым
зыхидзагъ. [8]Адрэ лIыхэу Исус игъогу рыкIохэрэм пцэ-
жъыехэр зэрылъ хъытыур къыздалъэшъузэ, къуашъом
исхэу къэсыгъэх, сыда пIомэ псыушъом пэчыжьэу щыты-
гъэхэп, Iэнтэгъу шъитIум фэдиз ныIэп зэрэпэчыжьагъэхэр,
[9]ПсыIушъом къэзынэсхэм, шIомыкI машIор хэгъэнагъэу,
ащ пцэжъые телъэу, хьалыгъуи бгъодэлъэу алъэгъугъ.

21:1 Тивериадэ зыцIэ псыхъураер – Галилей псыхъураер ары.

10 –Джы къэшъуубытыгъэ пцэжъыехэм ащыщ къэшъухь,–
ариIуагъ Исус.
11 Симон Петрэ къуашъом ыдэжь кIуи, пцэжъые инхэр
зэрыз хъытыур Iушъом къытырилъэшъуагъ. Пцэжъыехэу
хъытыум илъыгъэхэр шъэрэ шъэныкъорэ щырэ хъущтыгъэ.
Ащ фэдиз илъыгъэхэ пэтми, хъытыур зэIэтхъыгъэп.
12 –ШъукъакIуи, пчэдыжьышхэ шъушIы,– ариIуагъ Исус.
–О хэт ущыща?– ыIоу, игъогу рыкIохэрэм ащыщэу зи
Исус къеупчIынэу тегушхуагъэп. Ар зэрэ-Зиусхьаныр
ашIагъ. 13 Исус къакIуи, хьалыгъур къышти аритыгъ. Ащ
фэдэу пцэжъыехэри аритыгъ. 14 Исус лIагъэхэм къыза-
хэтэджыкIыжьы ужым, игъогу рыкIохэрэм зыкъызэра-
ригъэлъэгъугъэр мыр ящэнэрэу щытыгъ.

Исус Петрэ зэрэдэгущыIагъэр

15 Зэшхэхэм ыуж, Исус Симон Петрэ риIуагъ:
–Иуан ыкъо Симон, мыхэмэ сызэралъэгъурэм нахьи
нахьышIоу сыолъэгъуа?
–Ары, Зиусхьан,– къыриIожьыгъ Петрэ. –ШIу уззэрэс-
лъэгъурэр о ошIэ.
–Сэ сишъынэхэр гъэхъух,– риIуагъ Исус.
16 –Иуан ыкъо Симон, шIу сыолъэгъуа?– ыIуи, ятIонэрэу
Исус Петрэ риIуагъ.
–Ары, Зиусхьан,– къыриIожьыгъ Петрэ. –ШIу узэрэ-
слъэгъурэр о ошIэ.
–Сэ симэлхэм Iахъоу афэхъу,– риIуагъ Исус.
17 –Иуан ыкъо Симон, шIу сыолъэгъуа?– ыIуи, ящэнэрэу
Исус Петрэ риIуагъ.
«ШIу сыолъэгъуа?» ыIуи, ящэнэрэу Исус зэреупчIыгъэм
пае, Петрэ ыгу къеуи къыриIожьыгъ:
–Зиусхьан, зэкIэри о ошIэ, шIу узэрэслъэгъурэри ошIэ.
–Симэлхэр гъэхъух,– риIуагъ Исус. 18 –Шъыпкъэ дэдэр
осэIо, уикIэлэгъу ор-орэу убгы бгырыпх иплъхьэти, узы-
фаем укIощтыгъ. Ау жъы узыхъукIэ, о пIэхэр фэпщэйхэзэ,
нэмыкI горэм бгырыпхыр убгы къырилъхьанышъ,
уздэкIонэу узыфэмыем уищэщт.

[19]Исус ащ фэдэу зыфыриIуагъэр лIакIэу Петрэ фэхъу-
щтэу*, Тхьэм щытхъушхо зэрыфишIыщт шIыкIыр гури-
гъэIоныр арыгъэ. Исус ар зыреIом ыуж риIуагъ:
–Сэ сауж къырыкIу.

Исусрэ игъогу рыкIохэрэм ащыщэу анахьышIоу ылъэгъурэмрэ

[20]Петрэ зыкъызызэрегъэзэкIым, игъогу рыкIохэрэм
ащыщэу Исус анахьышIоу ылъэгъурэр ауж итэу къакIоу
ылъэгъугъ. А лIыр ары пчыхьэшъхьашхэм дэжь Исус
къыбгъодэсэу Iэнэм пэсэу къезыIогъагъэр:
–Зиусхьан, хэт тетыгъо зиIэхэм уаIэкIэзыгъэхьащтыр?
[21]Петрэ а лIыр зелъэгъум, Исус къеупчIыгъ: –Зиусхьан,
мы лIыр сыдэу хъущт?
[22]–Сэ дунаем къэсэгъэзэжьыфэкIэ, ар щыIэнэу сыфаемэ,
сыда уиIофэу ащ хэлъыр?– риIожьыгъ Исус. –О сауж
къырыкIу!
[23]Арэущтэу, «А лIэу Исус игъогу рыкIорэр лIэщтэп»,
зыIорэ къэбар шIошъхъуныгъэ зиIэ къошхэм ахэхьагъ.
АрышъхьакIэ, «Ар лIэщтэп», ыIоу Исус Петрэ къыриIо-
гъагъэп. Исус къыриIогъагъэр мары: «Сэ къэсэгъэзэжь-
фэкIэ, ар щыIэнэу сыфаемэ, сыд уиIофэу ащ хэлъыр?»
[24]А лIэу Исус игъогу рыкIорэр ары мы Iофхэр къэзы-
ушыхьатырэри ахэр зытхыгъэри. Ащ къыушыхьатырэр
зэрэшъыпкъэр тэ тэшIэ.
[25]Исус нэмыкI Iофыбэхэри ышIагъэх. СызэрэгугъэрэмкIэ,
ахэр зэкIэри зырызэу тхыгъэхэмэ, тхыгъэн фаеу тхылъхэр
дунаем тефэщтгъэхэп. Амин.

21:19 лIакIэу Петрэ фэхъущтыр – Петрэ къащым тыраIулIэнышъ, агъэлIэныр ары; сыда пIомэ зыгорэ къащым зытыраIулIэрэм, кIапсэкIэ е бгырыпхкIэ ыIэхэр къащым тырапхэщтыгъэх.